

Študijska knjižnica
„Miran Jarc“
Novo mesto

TREBNJE:

MALOPRODAJA POD KONTROLO

Skupščina trebanjske občine je na zadnji seji izglasovala odlok o družbeni kontroli maloprodajnih cen v trgovini na drobno, cen obrtnih storitev in izdelkov. Odlok velja zlasti za tiste izdelke in pridelke, katerih proizvodne cene in cene v prometu na debelo in na drobno je treba kontrolirati po zveznih in republiških predpisih. Izdelovalci obrtnih izdelkov in drugi morajo cene svojih storitev in cen uslug prijaviti pristojnemu upravnomu organu najkasneje v 30 dneh po objavi odloka v Uradnem vestniku Dolenjske. Prav tako so dolžni obvestiti ta organ o vsakem nameravanim zvišanju cen. Kdor se odredbam odloka ne bo podrejal, bo kaznovan, kakor predvideva Zakon o družbeni kontroli cen. V trebanjski občini bo cene kontroliral oddelek za gospodarstvo in komunale zadeve pri občinski skupščini.

Tik pred združitvijo - narazen?

Vse od zgodnje spomladi se že pripravljata na združitve kolektiva lesne industrije »Zora« Crnomelj in mizarskega obrata Semič, ki je zadnjih nekaj let posloval v sklopu Agromela iz Ljubljane.

Oba kolektiva sta že pred meseci sprejela sklep o združitvi, vendar je Zora svoj sklep preklicala, ko je bilo ugotovljeno, da imajo Semičani namesto dogovorjenih 1.800.000 din kar 34 milijonov dinarjev obveznosti na osnovni sredstva.

Prav zaradi tega se je združitve zavlekla v poletje in končno, ko so si le udarili v roke, se je v zadnjem trenutku vse skupaj klavirno zasukalo. Kolektiv semiškega mizarskega obrata je baje izgubil zaupanje v Zoro in se boji, da ne bi spet ostal na ce-

dilu kar zadeva točno evidenčno ustvarjenega dela in dohodkov. V času skupnega poslovanja z Agromelom pravzaprav nikoli niso vedeli, kolikšen je njihov delež in ker je v zadnjem času prišlo do nesoglasij z Zoro, so Semičani sklenili, da odpro samostojen mizarski obrat.

O tem je že pred tedni razpravljajal pristojni svet za industrijo in obrt, odborniki občinske skupščine pa so na svoji zadnji seji združitve vnovič premlevali, kakor že večkrat prej.

Jasno je, da več majhnih podjetij lesne stroke nima bodočnosti, zato si občina prizadeva združiti vse kolektive lesne stroke v eno samo močno gospodarsko organizacijo, ki bi lahko uspešneje nastopala na tržišču in

laže dobavljala surovine. Naj v zadnjem trenutku padejo vsi upi na uresničitev tega cilja v vodo?

Semičane ne more nihče prisiliti, da bi se združili z Zoro, če tega nečejo, vendar je bila občinska skupščina mnenja, naj dobro premislijo stvar in belokranjskemu gospodarstvu v prid ponovno spremene svojo odločitev. Sklenjeno je bilo, naj odborniki iz Semiča obiščejo mizarski kolektiv in jim še enkrat pojasnijo prednosti združitve ter možnosti za lepšo bodočnost vseh delavcev lesne stroke. Kolikor pa se Semičani res boje samo tega, da ne bi bili v čem prikrajšani, se da tudi to lepo urediti s pravilnikom podjetja, ki natančno določa pristojnosti in obveznosti obeh združenih kolektivov.

Tu pol žemlje, tam kifelj...

»Saj pravim, da ni tako hudo, ampak lahko bi bilo boljše,« pravi Peter Kastelic, upokojenec, ki smo ga presenetili popoldne na klopci pred spomenikom v Kočevju, ko sta premlevala s prijateljem Martinom zadnje novice. »Da pa tudi misliti, če vidim ležati po tleh tu pol žemlje, tam odlomljen kifelj... Včasih smo kruh bolj spoštovali — ker smo ga težko zaslužili!« je nadaljeval.

»Kako pa kaj s penzijo?«
»Trideset službenih let imam, potem pa sem bil invalidsko upokojen. Lahko bi še kaj delal, pa ne najdem primerne dela. Tako moram biti zadovoljen tudi s penzijo. Dopoldne grem na sprehod, po kosilu malo po dolgem sedel, zvečer pa spet ven. Upokojenec se najraje zadržujemo v Gaju, kjer so parki in klopi v senči. Tam se kratkočasimo z opazovanjem študentov, ki tekaajo in telovadijo.«

Jože predlaga: „TEKMUJMO!“

Pismonoša Jože Merhar z ribniške pošte raznaša po Ribnici oziroma okoliških vaseh pošto že osem

štirji bomo z združenimi močmi prav lahko pridobili še veliko novih naročnikov. Vsak se bo kar najbolj potrudil. Ne bi bilo napak, če bi med seboj kar malo tekmovali, tako bo vsakega nekaj spodbujalo... Da, tekmuje med seboj, kdo jih bo več nabral...«

Tako je dejal Jože, nato pa spet odhitel naprej, k novim vratom...

Pa ne samo Jože, tudi ostali pismonoši v ribniški in kočevski občini sodelujejo v akciji za nove naročnike. V četrtek bodo spet razdelili 3000 brezplačnih izvodov »Dolenjskega lista« družinam, ki na domači tedišek niso naročene. Prebivalcem obeh občin, ki se bodo na »Dolenjca« redno naročili, bodo poslej pismonoše vsak četrtek dostavili na dom novice iz domačih krajev in še vrsto zanimivosti od tu in tam. Zato naj ne bo hiše brez domačega tediška!

In še to! Med pismonoši, ki so že ubrali pot za Jožetom Merharjem z ribniške pošte, vodi ta teden z 28 novimi naročniki pismonoša ANTON JANEZ S POSTE OSILNICA. Vsem pismonošem, ki sodelujejo v akciji »Dolenjski list« v vsako hišo, želimo pri nabiranju novih naročnikov kar največ uspeha.

V soboto literarni večeri v Črnomlju, Metliki, Semiču in na Vinici

V soboto literarni večeri v Črnomlju, Metliki, Semiču in na Vinici

V nedeljo 11. oktobra ob devetih dopoldne bo v sejni dvorani občinske skupščine v Črnomlju plenum Društva slovenskih književnikov. Udeleženci plenuma bodo prišli v Črnomelj že v soboto 10. oktobra, si popoldne na ekskurziji ogledali nekatere belokranjske kraje, zvečer ob 8. uri pa bodo nastopili na literarnih večerih v Črnomlju, Metliki, Semiču in na Vinici. Prebivalce omenjenih krajev vabimo na te zanimive večere slovenske besede.

Brežice: statuti šol so potrjeni

Včeraj je bila v Prosvetnem domu v Brežicah seja občinske skupščine. Na njej so potrdili statute šolskih zavodov, razpravljali o poročilu sveta za urbanizem in sveta za industrijo ter sprejeli odlok o prenosu zadev v pristojnost občinskih svetov. Na dnevnem redu je bila tudi problematika borcev — kmetov, za katere je že izvršni odbor SZDL skupno z občinskim združenjem borcev NOV predlagal davčne olajšave in druge oblike pomoči. Skupščina je sprejela tudi nekaj poroštev gospodarskim organizacijam za najetje posojil.

Milijarda v Labodu

V novomeškem podjetju LABOD so 30. septembra dosegli realizacijo prodaje izdelkov v znesku več kot ene milijarde dinarjev. Plan, ki je do konca leta predvideval prodajo za 1.130.000.000 dinarjev bodo presegli za 20 odst. Leta 1962 je celotna realizacija znašala 518 milijonov v praktično istih prostorih s približno 20 odst. manjšo delovno silo.

Polharji so prišli na svoj račun

V teh dneh so prišli na svoj račun polharji. Stevilni med njimi noč za nočjo prebijejo v gozdovih in se vračajo domov z več ali manj uspešno »poljšjo« srečo. Posebno je živahno v gozdovih Velike in Male gore in na Travnici. Noč med soboto in nedeljo — 3. in 4. oktobra — je bila še posebno živa. Številni polharji, mladi in stari, so s svojimi pastmi preživeli noč v gozdovih. V domu na Travnici so imeli poljšjo noč, ki je posebna privlačnost doma in je bila lepo obiskana.

Letos je precej polhov in če imaš količkanj posluha za lov na polhe, se ne boš vrnil z lova brez zajetnega polha. Odveč je govoriti o okusnosti poljšega mesa, pa tudi kože ne gre zamejavati, saj vržejo nekaj denarja. Polno veljavo pa ima poljšja mast, ki je baje zelo dobra za zdravljenje ran in podobno.

Olimpijska reprezentanca v oblekah iz Novoteksa

Tovarna NOVOTEKS je za pomlad in poletje 1965 pripravila široko kolekcijo vzorcev, ki je odločen prelom s tradicijo. Med 250 novimi trenutno v Evropi najpopularnejšimi vzorci bo res vsakdo lahko našel primeren blago, kar do zdaj ni bilo mogoče. Tkanina diolen je bila na našem tržišču vsestransko sprejeta in ker je NOVOTEKS v Jugoslaviji edini, ki izdeluje volneni diolen, je povpraševanje petkrat večje, kot pa so zmogljivosti tovarne. Nove vrste blaga so izredno lahke, tudi tiste za spomladanske plašče, njihova cena pa bo od 4500 do 6000 dinarjev, odvisno od teže kvadratnega metra.

Lepo priznanje naši tovarni je odločitev olimpijskega komiteja, ki je jugoslovanske športnike na olimpiadi v Tokiu oskrbel s oblekami za katere je bilo blago izdelano v Novem mestu.

Zakaj varčevanje z elektriko?

ZVONKO ČAMPA, vodja poslovnih enot v Elektro — Novo mesto:

»Delovne organizacije, zlasti industrijska podjetja, gospodinjstva in vsi drugi naj upoštevajo, da so odredbe o varčevanju z elektriko nujna posledica sedanega stanja v elektrogospodarstvu. Ob pretirani in prekomerni porabi električne energije bi se lahko zgodilo, da bi morali tok na področju novomeške poslovnih enot izključiti, kar pa ne bi bilo brez kvadratnih posledic v gospodarstvu. Zato pozivamo naše odjemalce, da so disciplinirani ob izvajanju sedanjih in kasnejših odredb, ki bodo objavljene v radiu in dnevnem časopisu.« (Več o ukrepih v elektrogospodarstvu berite na zadnji strani današnje številke!)

Moto-cross na Čatežu

Dne 18. oktobra bo na Čatežu ob Savi moto-cross prireditev za prvenstvo Slovenije 1964. Napovedan je tudi dvoboj med Slovenijo in sosednjo Hrvaško. Nastopilo bo 30 tekmovalcev. V brežiški občini je to prva prireditev te vrste. Organizator avtomobilske vožnje čez drn in strn je avto-moto društvo iz Brežic. Tekmovanje je za Brežice novost in bo gotovo privabilo veliko gledalcev.

KOČEVJE: več cenejših stanovanj

Stanovanjski sklad občine Kočevje je v zadnjem letu in pol odobril hišnim svetom in družbeno pravnim osebam za popravilo hiš 55 milijonov din, zasebnim lastnikom hiš 12,5 milijona, gospodarskim organizacijam za poslovne prostore 12,5 milijona, kot neposredni investitor pa je zgradil 140 stanovanj; 96 stanovanj v treh stolpnih, 24-stanovanjski blok in 20-stanov. stolpič. Četrta stolpnica bo vseljava v začetku prihodnjega leta. Cena povprečnega dvosobnega stanovanja bo predvidoma v treh stolpnih

4,5 milijonov, v četrti stolpnici 5,4 milij. v 24-stanov. bloku 4,4 milij., in v 20-stanov. stolpiču 3,5 milijona. Sklad je kupil tudi 33-stanovanjski blok ob Tomšičevi, kjer je večje stanovanje le tri milijone, z Zidarjem pa je sklenil pogodbo še za nakup 20 stanovanj v stolpiču v Podgorški ulici.

Ko so o tem razpravljali na seji Obs, so menili, da bo treba posvetiti več pozornosti tudi vzdrževanju starejših stanovanjskih hiš, dobiti sredstva in jih popraviti. Menili so tudi, naj

sklad še naprej nastopa kot investitor in kot mobilizator sredstev za gradnjo stanovanj. Poleg zadružne gradnje je treba dati večji poudarek tudi individualni gradnji in določati primerne lokacije kje na Bregu, Mahovniku ipd. Prizadevanja zasebnikov za gradnjo hiš je treba podpirati in jim nuditi kredite, posebno še, če dobijo kredit tudi v svoji delovni organizaciji. In kar je najvažnejše: v prihodnje je treba zgraditi čim več ekonomskih cenejših stanovanj, ki bodo dostopna tudi tistim, ki imajo nižje osebne dohodke.

Vreme

OD 8. DO 18. OKTOBRA
Okrog 10. in 15. oktobra močnejši dež z ohladitvijo, v ostalem suho oziroma vedro. V prvih dneh po dežju jutranja slana, pozneje postopno topleje.
Dr. V. M.

Ne eno govoriti, drugo pa delati!

Zaradi tega sleherno namini prenapetimi bilančami, ki v imenu »hitrejšega razvoja« ne računata s temi činitelji, sodi na področje etatično-birokratskih idejnih kategorij. To neogibno pripelje do gospodarskih in političnih težav in navsezadnje do upočasnenja gospodarske rasti.

Iz smernic za predkongresno aktivnost ZK

Na zasedanju republiške skupščine so obravnavali nekatera aktualna gospodarska vprašanja. Referat je imel podpredsednik izvršnega sveta Janko Smole. Med drugim je poudaril, da je eden osnovnih vzrokov za motnje v gospodarstvu investicijska mrzlica, ki privede tudi do tega, da struktura investicij ne ustreza smernicam družbenega plana. Premalo ekonomsko se tudi gospodarji z obratnimi sredstvi. Potrebno je, da banke preidejo k selektivnejši kreditni politiki. Pospešiti je treba tudi izgradnjo sistema razširjene reprodukcije, ki naj omogoči jasno perspektivo delovnih organizacijam v investicijski politiki. Uvesti je treba vsaj prve zametke deviznega samofinansiranja, da se ne bo dogajalo, da podjetje, ki sicer veliko izvaža in s tem ustvarja precejšnje devize, hkrati ne more priti do tuje valute, da bi si nabavilo opremo ali kak drugo za razširitev proizvodnje. V referatu in v razpravi je bilo dano precej poudarka tudi problemom racionalnejšega gospodarjenja, osebni potrebnosti, notranjim rezervam v delovnih organizacijah itd. Poslanci so zelo živo in prizadeto razpravljali o vseh teh vprašanjih, pri čemer so pokazali dobro poznavanje problematike in dokazali, da imajo trdne stike z življenjem, in sicer z življenjem, kakršno je v resnici.

Naj nam bo dovoljeno na kratko komentirati nekatere od problemov, ki so bili na dnevnem redu skupščinske obravnave. Predvsem se želimo dotakniti vprašanja prenapete investicijske potrebo-

nje, ki že nekaj let kar naprej daleč presega planska predvidevanja. Se več: iz leta v leto trošimo za investicije tudi denar, ki ga ni, torej ne le sredstva, ki smo jih ustvarili in ki bi jih potrebovali tudi drugje, ne le za investicije, ampak tudi denar, ki ga sploh še nismo ustvarili. Kako more priti do tega? To se ne dogaja samo »na vrhu«, ampak tudi spodaj, v komunah in delovnih organizacijah. Domnevamo, da je vzrok tudi v tem, da se planov, za katere vsi glasujemo, kasneje mnogi sploh ne držijo, ampak delajo po svoje. Temu se pravi: eno govorijo, drugo pa delajo. Nismo še povsem odpravili tako imenovanih političnih investicij, ki so rezultat take dvojne morale. Najprej bomo sprejeli plan, kasneje pa bomo na vse načine, po raznih poteh in kanalih, skušali iztisniti še investicijo, ki sploh ni bila predvidena. Pogoste so tudi prekoračitve, do katerih pride tudi zaradi izsiljevanj, češ ko bo enkrat stalo, bo moral nekdo plačati. Banke pri tem še niso dovolj samostojne, kar precej je še vplivanja z

NAŠ AKTUALNI KOMENTAR

vsem mogočih strani, namesto da bi jim bil glavni kriterij kreditna sposobnost in vsestranska rentabilnost naložb. Ukrep, da bi se poslovne banke vključile v tokove cirkulacije družbenih sredstev, z jasno obvezo, da jih v določenih, s planskim instrumentarjem določenih rokih, sprošča onim, ki so jih ustvarili in ki z njimi upravljajo, bo nedvomno spodbudil marsikatero korenino takim pojavom. Prav tako tudi zmanjšanje možnosti za koncentracijo investicijskih sredstev pri izvangospodarskih nosilcih za potrebe gospodarskih investicij.

Ukrep, s katerim naj bi čimbolj omejili možnosti za koncentracijo investicijskih sredstev za gospodarstvo pri

V ponedeljek popoldne se je začela v dvorani kairske konference v navzočnosti 26 šefov držav, desetih predsednikov vlad, 11 posebnih odposlancev druga konferenca nevezanih držav. V torek pa je bila splošna razprava, med katero je govoril tudi predsednik Tito.

Konferenco je otvoril predsednik Združene arabske republike Naser. Osnovna misel njegovega govora je bila — neangažiranost je politika, ki je najtesneje povezana z vsemi problemi sveta. Naša naloga je, da utrđimo poti, ki utrđujejo mir in razumevanje med narodi in državami. Njegov govor so ocenili kot do sledno nadaljevanje principov, ki jih je proglasila beograjska konferenca.

V torek zjutraj je govoril predsednik Tito. Za njegov nastop je vladalo v dvorani veliko zanimanje. Tito je bil domačin prve konference nevezanih, predsednik Jugoslavije je tvorec politike neangažiranosti — je izjavil predsednik Sudana Abud po razgovorih s Titom.

V svojem govoru je poudaril, da je prišlo do popuščanja v mednarodnih odnosih pa tudi v nemškem vprašanju. To popuščanje je odprlo tudi nove perspektive narodom, ki se bore za odpravo kolonializma in neokolonializma. Na svetu je zdaj le malo kolonij, vednar ti drobci silno ovirajo normalizacijo in stabilizacijo razmer na širokih področjih — zlasti v Afriki in Aziji.

Na svetu je zdaj veliko novih držav, to je nov faktor v svetovni politiki. Te države zahtevajo novo mesto v svetu, te države žele odločiti o vseh pomembnih vprašanjih. Minuli so časi diktata velikih sil. Nikoli v zgodovini ni bila tako velika medsebojna odvisnost kot danes. Vsaka intervencija proti eni državi izzove

izvangospodarskih nosilcih, je zelo važen in daljnosežen. Gre pravzaprav za to, da bi delovnih kolektivom samim omogočili čimvečji vpliv na odločitve o razširjeni reprodukciji, ne pa da so te odločitve česbo izven dosega kolektiva, ki sredstva za razširjeno reprodukcijo ustvarjajo. Zaradi tega je bilo v politiki razširjene reprodukcije tudi dosti subjektivnega, precej botrovstva in podobnega, kar vse je vnašalo v kolektive določeno nezaupanje in povzročilo investicijsko mrzlico. Pri taki politiki, ko imajo kolektivi le malo vpliva na razširjeno reprodukcijo, ker

takoj reakcijo v drugi. Politika izvršenih dejstev se je preživela.

Ko bodo vsi šefi držav govorili v splošni razpravi, bodo izdali končno sporočilo. Za zdaj je predložilo kakih 30 delegacij končne deklaracije. Največ možnosti, da se uveljavi kot uradni dokument konference,

Od Beograda do Kaira

ima osnutek, ki so ga predložile skupne delegacije Jugoslavije, Združene arabske republike, Gane in Indonezije. Ta osnutek predlaga, da se proglasi princip miroljubnega sožitja za najvišji moralni zakon meddržavnih odnosov.

Predsednik Tito razvija v Kairu zelo veliko aktivnost, njegov program je prepoln jutra do večera. Zvedelo se je, da sta ga predstavnik Afganistana in Indije povabila, naj obišče ti dve azijski državi. Tuje agencije poročajo, da bo Tito ostal po konferenci še nekaj dni v Kairu in da se bo v tem času sestal tudi s predsednikom Naserjem.

Kaj pa po Kairu? Lahko predvidevamo, da se bo po kairski konferenci začela kitajska diplomatska ofenziva v Afriki in Aziji. Marča bo namreč v Alžiru konferenca afriških in azijskih dežel. Na tej konferenci ne bo Sovjetske zveze, pa tudi naših opazovalcev ne bo. Kitajska diplomacija bi želela izkoristiti to konferenco za nov prodor na afriško celino. Le odločnosti Naserja in drugih voditeljev nevezanih držav se

zami, in položaj proizvajalca — izvoznika. Zaradi tega je tudi treba hitreje izpopolnjevati celotni devizni instrumentarij.

Pri vsem tem pa je treba poudariti še to: med tistimi, ki eno govorijo, drugo pa delajo, so tudi komunisti. Organizacije Zveze komunistov tega ne bi smele spregledati in s tako dvojno moralo se ne bi smele sprijazniti. Običajni izgovor, češ saj tudi druge tako delajo, bi morala odločno zavračati. Pa ne samo organizacije Zveze komunistov — to je zadeva ki mora zanimati vse delovne ljudi. Od nas vseh, od naše

aktivnosti in prizadetosti, od naše borbenosti je odvisno, ali se bodo besede vselej skladale z dejanji. J.B.

aktivnosti in prizadetosti, od naše borbenosti je odvisno, ali se bodo besede vselej skladale z dejanji. J.B.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

● Nov uspeh satelitov. V sredo je bil prvi televizijski prenos med Združenimi državami in Japonsko. Prenos je omogočil satelit Sincorn III. Govorili so predsednik Johnson, zunanji minister ZDA Rusk in japonski zunanji minister Sina.

● Jovanka Broz v Kairu. Med gosti, ki so prišli na konferenco nevezanih držav v Kairu, je tudi soproga predsednika Jovanka. Skupaj z Naserjevo soprogo je prisostvovala v diplomatski loži otvoritvi zgodovinske konference.

● Sirija ima novo vlado. Ker je prejšnji predsednik Sirije Salah Bitar odstopil, je postal novi predsednik vlade general Hafez. V novi vladi je 12 novih ministrov. Zdi se opazovalci menijo, da se je zdaj oblast še bolj osredotočila v rokah Hafeza.

● Pakistanski obisk. Skupina pakistanskih parlamentarcev je bila te dni na obisku v Sovjetski zvezi. V Sočiju, na kavkaški obali, jih je sprejel predsednik sovjetske vlade Nikita Hruščov.

● Johnson bo govoril v OZN. Na srečanju seji 12. novembra, devet dni po ameriških volitvah, bo ameriški predsednik Johnson govoril v Generalni skupščini. Ta je o tem že obvestil U Tanta, generalnega sekretarja te organizacije. Ob tej priložnosti bo razložil ameriške poglede na važna mednarodna vprašanja.

● Romunski obisk v ZAR. Predsednik romunske vlade Ion Maurer bo sredi tega meseca uradno obiskal Kairo. Romunija sistematično razširja svoje stike s svetom. Maurer se je te dni udeležil 15-odložitnice LR Kitajske.

● Angleški obisk v Kanadi. Angleška kraljica Elizabeta je s soprogo na uradnem obisku v Kanadi. Njen program za drugo leto predvideva tudi obisk Zahodne Nemčije. Nekateri v Angliji se na ta obisk ne navdušujejo preveč.

● Sneg v Moskvi! Ceprav smo žele v začetku oktobra, je ondan sneg že pobelil strehe Moskve. Navadno se počaka prvíc konec oktobra, obliži pa žele pomeje, sredi novembra. Letos je prezemil vsa

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

● Ob 30-letnici Ljudske pravice je bilo v nedeljo v Veliki Polani v Prekmurju veliko slavlje, ki so se ga udeležili ustanovitelji, uredniki in bivši sodelavci. Proslava je potekala v obliki ustnega časopisa. Naslednji dan — v ponedeljek je bila v klubu poslanec slavnostna seja. Uvodne besede je imel predsednik izdajateljskega sveta dnevnika »Delo« in pripravljalega odbora za proslavo tridesetletnice Franc Kimovec-Ziga. O mestu in nalogah tiska v naši stvarnosti je spregovoril član izvršnega komiteja CK ZKS Stane Kavčič. Ob tej priložnosti so izročili predstavnikom »Dela« visoko odlikovanje — red zaslug za narod z zlato zvezdo, s katerim je predsednik republike odlikoval naš osrednji dnevnik, naslednika in nadaljevalca »Ljudske pravice« in »Slovenskega poročevalca«.

Glavni urednik »Dela« Jože Smole je v uvodniku, posvečenemu jubileju, med drugim zapisal, da je »Delo« organ tiste množice družbeno-politične organizacije, ki ima vlogo vsakodnevnega vseljudskega parlamenta in da mora biti kot tako takšen instrument v rokah naših občanov, ki omogoča vsakodnevno izmenjavo in boj mnenj, objektivno informiranje, vsestransko izmenjavo izkušenj in pomoč pri premagovanju težav. Novinarji morajo popolnoma in v vsem odražati široko ustvarjalno dejavnost občanov. »Delo« ni časopis novinarjev, ki v njem pišejo in ki ga urejajo. »Delo« je tudi časopis bralcev, ki imajo vso pravico, da na vseh straneh sodelujejo pri oblikovanju njegove vsebine.

● Na VIII. kongresu ZKJ, ki bo začel delati 7. decembra letos v dvorani Doma sindikatov na trgu Marxa in Engelsa, bo sodelovalo — skupaj s člani CK — 1453 delegatov. Od tega jih bo prvíc sodelovalo na takem kongresu 85 odstotkov. Potek kongresa bo spremljalo okrog 150 novinarjev. O njem

bodo posneli dokumentarni film. Kongres bo prenašala tudi televizija.

● V Beogradu se je pred nekaj dnevi končal simpozij »Informiranje in samoupravljanje«, ki sta ga organizirala Jugoslovanski inštitut za novinarstvo in Inštitut za družbeno upravljanje v Zagrebu. Udeleženci simpozija so poslušali več referatov, ki so ob-

30-LETNICA LJUDSKE PRAVICE

ravnali probleme informiranja in družbene akcije, sociološke vidike družbenega občevanja, javno mnenje, načela svobode informacij itd.

● Na posvetu predsednikov občinskih odborov SZDL ljubljanskega okraja so med drugim naglasili, da morata biti sestava in delo volilnih komisij široko demokratična, odprta za tehtne predloge posameznih občanov. Doseči je treba čim večje soglasje med pobudo in izborom občanov ter odločitvami političnih aktivov v občinah.

● V Beogradu je bilo 59. zasedanje centralnega komiteja Mednarodne zadrúžne zveze, na katerem so razpravljali o problemih širjenja zadrúžnih gibanj. Zasedanje je začel predsednik Mednarodne zadrúžne zveze Sved M. Bonow.

● Po končnih podatkih smo pridelali letos 3,7 milijona ton pšenice ali za 10 odstotkov manj kot lani. Precej manjši so tudi povprečni pridelki na hektar: 25,8 mte na družbenih gospodarstvih in 15,8 mte na zasebnih

površinah. Povprečni pridelek na hektar je znašal 17,6 metrskega stota.

● Upravni odbor Splošne gospodarske banke SR Slovenije je sklenil ustaviti izplačevanje nekaterih investicijskih kreditov in revidirati že sprejete kreditne obveznosti. Na seji upravnega odbora so menili, da je treba zagotoviti sredstva predvsem za dograditev objektov, ki so pomembni za vse gospodarstvo. — Upravni odbor Splošne gospodarske banke v Celju je sklenil, da se odloži do leta 1966 rekonstrukcija tovarne »Lisca« v Sevnici. Istočasno je sklenil odložiti rekonstrukcijo tudi nekaterih drugih objektov v celjskem okraju.

● Na zasedanju elektroenergetikov na Bledu so poudarili potrebo, da je treba čimprej dograditi že začete elektrarne. K temu sili sedanje pomanjkanje električne energije, ki ga je možno odpraviti samo s povečanjem elektroenergetskih zmogljivosti.

● Na seji začasnega odbora organizacijsko-političnega zbora za proučitev vprašanj krajevnih skupnosti so ugotovili, da številne krajevne skupnosti obstajajo le na papirju. Precej nejasnosti je okrog samega ustanavljanja krajevnih skupnosti, določanja območij, financiranja itd. Ob teh ugotovitvah so na seji poudarili, da so za razvoj krajevnih skupnosti odgovorne predvsem občinske skupščine, ki morajo kazati več pripravljenosti, da bi se spoprijele s temi in drugimi vprašanji.

● Na seji gospodarske zbornice okraja Ljubljana so razpravljali med drugim tudi o informaciji o vzrokih, ki so povzročili v nekaterih podjetjih lani nezadovoljive rezultate. Večina teh podjetij, ki jih sicer ni veliko, išče krivdo v objektivnih težavah, v obstoječem sistemu, v instrumentih in podobno, le malokdo pa pometa pred svojim pragom.

Itas Kočevje: v modernizirano proizvodnjo

ITAS, industrija transportnih sredstev in opreme, obstaja od leta 1960, ko je nastala iz podjetja »DOM« in delavnice »STOJNA« pri podjetju »Avto-Kočevje«. Delovna organizacija se je specializirala v proizvodnji težkih prikolic, polprikolic z nosilnostjo do 26 ton in specialnih prikolic z nosilnostjo do 60 ton. Poleg te proizvodnje ima še v programu namenska vozila, za prevoz prašnatih materialov, kot cement, hidrirano apno in granularne materiale. Izdeluje kompletne prekladalne postaje za cement in je za potrebe izgradnje HE Trebišnjica, HE Bajina Bašta in HE Perušac izdelala kompletan sistem pre-

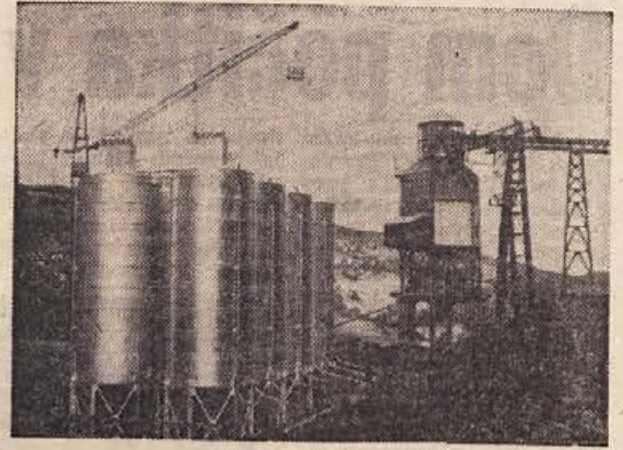
stavljena v pogon popolnoma avtomatizirana betonarna za proizvodnjo betona, s katero 2 delavca pripravita do 30 m³ betona v eni uri.

Delovna organizacija je osvojila in že več let izdeluje kompletna fiksna in gibljiva osišča za vse vrste prikolic s pesto sistema »Trilex«.

Ker so se potrebe po izdelkih ITAS zelo povečale, je delovna organizacija začela graditi centralno montažno halo in se lotila rekonstrukcije obstoječih obratov. V letu 1962 je prešla iz maloserijske v velikoserijsko proizvodnjo posameznih izdelkov, s čimer se je bistveno spremenila organizacija

devno pripravila na prehod na 42-urni teden, vendar so organi upravljanja sklenili, da bo prehod na skrajšani teden ostvarjen po končani investiciji oziroma rekonstrukciji, ker bodo šele tedaj dani stvarni pogoji za skrajšanje tednika. Prehod v tem stanju, ko je delovna organizacija v rekonstrukciji in ima pred seboj velike proizvodne obveznosti, ne bi bil primeren. Delovna organizacija ima glede na proizvodni program kakor tudi na kvaliteto izdelkov zelo ugoden plasman na domačem tržišču. V minulih dveh letih pa je začela tudi z izvozom na tuja tržišča. Tako je delovna organizacija uspela najti tržišče za

Delovno organizacijo ITAS čakajo velike naloge, ki pa jih bo z intenzivnim delom vseh članov kolektiva in organov samoupravljanja uspešno izvedla.

Prekladalna postaja za cement, kakršno je zgradil Itas Kočevje pri hidroelektrarni Bajina Bašta.

Z novo proizvodno halo, ki jo Itas pravkar gradi, bo delo v marsičem veliko lažje, lahko pa bodo tudi izboljšali organizacijo dela. V nekaterih oddelkih delajo zdaj delavci v nemogočih pogojih. V pločevinasti hali je pozimi neznošno mrzlo, poleti pa velika vročina, zaradi česar trpi delovna storilnost. — Itas ima s tovarno TAM iz Maribora pogodbo za izdelavo avtomobilskih vlečnih prikolic, ki so zelo kvalitetne. Razen tega delajo prikolice še za več drugih transportnih podjetij.

kladalnih postaj v Čačku, Kremni, Priboju in Bajini Bašti, kakor tudi prekladalno za cement v Dubrovniku. Izdelala je za potrebe HE Bajina Bašta 40 železniških vagonov-cistern za prevoz cementa v raztresenem stanju. V programu proizvodnje ima delovna organizacija ITAS tudi vrsto gradbenih strojev, kot so avtomixerji in betonarne za proizvodnjo betona. Pred dvema mesecema je bila

dela in občutno povečala proizvodnost. Z rekonstrukcijo bo proizvodnja organizirana po sodobnih tehnoloških postopkih, kar bo občutno vplivalo na lastno proizvodno ceno, na akumulativnost delovne organizacije in na kakovost izdelkov. Sistem delitve osebnih dohodkov po učinku je močno vplival na zainteresiranost zaposlenih in na višino osebnih dohodkov. Delovna organizacija se priza-

svoje izdelke v Urugvaj, SSSR, Madžarski, Bolgariji, Libanonu, v Zahodni Nemčiji, Češki, v Vzhodni Nemčiji in Italiji. Plan izvoza za leto 1964 ne bo popolnoma realiziran, v glavnem zaradi tega, ker so se dogovori o sklenitvi pogodb posameznih pogodb zavlekli in so bile pogodbe sklenjene šele pred kratkim ali pa so še v dogovoru. Veliko pa vpliva na realizacijo izvoznih poslov tudi sposobnost posameznih izvoznih podjetij. Delovna organizacija računa v letu 1965 na ugoden plasman izdelkov na zunanjih tržiščih, posebno na plasman prikolic v Združeni Arabski republik, DDR in na Čehoslovaškem, na izvoz cistern za cement v SSSR ter elementov betonarn v Zahodno Nemčijo.

Odnos med delovno organizacijo in občinsko skupščino je v mnogih statističnih obdobjih zelo površno, pa tudi raznim oblikam sodelovanja s krajevno skupnostjo in vprašanju poslovne tajnosti je treba posvetiti več pozornosti.

Trgopromet VSAK DAN 15.000 kilogramov blaga

Po razgovoru s prodajalko Viko Debeljak iz Prehrane na Trgu svobode nas je zanesla radovednost še v upravo podjetja Trgopromet v Kočevju, kjer smo zvedeli:

● 125 prodajalcev, ki strežejo za pulci v 27 prodajalnih Trgoprometa v kočevski občini, postreže potrošnikom vsak dan s približno 15.000 kilogrami blaga. Na mesec porabijo v kočevski občini za 250 do 300 ton prehranskih in drugih izdelkov, ki jih posreduje trgovina.

● Vse prodajalne iztržijo skupno po 11 milijonov dinarjev na dan, največ med njimi Tehnika v Kočevju, kjer je povprečni dnevni izkupiček milijon 300.000 dinarjev.

● Plan znatno presega, vseh prodajalnih razen onih na podeželju, pod planom pa so le prodajalne Rog v Koprivniku, Kolonjale v Željnah in Postrežba v Banji Loki, kar je razumljivo, ker tam ni večje kupne moči.

● Vse prodajalne v Kočevju so sodobno urejene, pravkar pa poteka modernizacija prodajalne Zivlja v Mozlju, kjer bodo preuredili prostore in kupili novo opremo, kar bo veljalo poldrugi milijon dinarjev. Z 21 milijoni, kolikor je kolektiv Trgoprometa namenil letos iz sklada skupne porabe za investicije, ter z najetimi posojilom bodo zgradili novo skladišče za alkoholne in brezalkoholne pijače in industrijsko blago pri dosežanih skladiščih na Roški cesti.

● Tudi nova samopostrežnica v ulici Borisa Kidriča, na prostoru stare klavnice, pride na vrsto prihodnje leto. V njej bo 200 kvadratnih metrov prodajnega prostora in 180 kvadratnih metrov skladišča.

Skupščina je obravnavala 18 statutih delovnih organizacij

Občinska skupščina Novo mesto je v okviru zakonitih pooblastil na seji 24. septembra obravnavala 18 statutih delovnih organizacij. Na predlog občinske komisije za pripravo statutih delovnih organizacij so odborniki sprejeli priporočilo, naj delovne organizacije prilagodijo statute navodilom, ki jih je dala komisija ob skupnem pregledu osnutkov. Predvsem se morajo delovne organizacije v uvodnem delu statuta sklicevati na 91. člen zvezne in 30. člen republiške ustave, na osnovi katerega sprejema statut njihov DS. Upoštevajo naj, da delovna skupnost

ni samoupravni organ, pač pa nosilec samoupravnih pravic delavcev, hkrati pa naj v statutu poudarjeno obdelajo razne oblike skrbi za človeka kot so skrb za prehrano, za otroško varstvo, za zdravje, za izobraževanje, za zdravstveno varstvo, za HTZ in podobno.

Odnos med delovno organizacijo in občinsko skupščino je v mnogih statističnih obdobjih zelo površno, pa tudi raznim oblikam sodelovanja s krajevno skupnostjo in vprašanju poslovne tajnosti je treba posvetiti več pozornosti.

Ludvik Simončič:

Nizki osebni dohodki ne spodbujajo k avtomatizaciji

Republiški poslanec Ludvik Simončič je na seji zbora delovnih skupnosti v Novem mestu 17. septembra takole zastavil besedo o avtomatizaciji:

— Odgovor na vprašanje, zakaj se sodobni tehnološki postopki in avtomatizacija v naši proizvodnji tako stežka uveljavljajo, je kaj preprost. Struktura cene je pri nas neugodna: v njej predstavlja 50 odst. vrednost surovin, 35 odst. režijski stroški in le 15 odst. osebni dohodki. Osebni dohodki, še boljše: vrednost dela pomeni v proizvodnji tako malo, da je najlažje povečevati proizvodnjo s povečevanjem števila zaposlenih! Popolnoma drugače bi bilo, če bi bili osebni dohodki v ceni izdelka udeleženi na primer z 48 odst., kot je to na zahodu. Takrat nam ne bi preostalo nič drugega kot uvajati avtomatizacijo in sodobne tehnološke postopke, ki so cenejši kot delovna sila, čeprav zahtevajo več naporov pri načrtovanju in vodenju proizvodnje!

Srečno, tovariši rudarji!

Rudarja Jože Turk in Ciril Skebe sta se pravkar spuščala v jamo, ko smo ju poprosili za kratek razgovor:

»Da, da. Osebni dohodek se je popravil, 'popravilo' pa se je tudi v trgovinah! Oba imava veččlanski družini, pa nam nič preveč ne ostaja. Večina gre za hrano, pa tudi televizijski aparat mislim, da si bom kupil. Če bo rudnik res dal posojilo, kot obljublja, bi si rad začel graditi hšo, je povedal kopač Jože Turk.

»Zdaj bo spet stiska za premog in čeprav imamo 41-urni delavnik, večkrat naredimo 'berših', kar se seveda pri osebnem dohodku lepo pozna,« pripomni še Ciril. Okrog nas se je medtem zbrala že lepa skupina tovarišev. Jezike imajo dobro nabrušene in lepo se razumejo med seboj. Dela pod zemljo jih ni strah, za moč ga pa kupujejo »čez cesto« v vinski kleti. »Cviček je pa predrag, po 450 ga točijo!« se pridruža, ko se poslavljamo na vходу v jašek. Srečno!

Intervencija, ki je zgrešila namen

Ko je lani v maju stekla v kemični tovarni Melamin v Kočevju proizvodnja melapan plošč, so te plošče v začetku dobro prodajali. Domače tržišče je dovolj veliko, tovarna v Ilirski Bistrici pa je bila vrhu vsega v remontu. Težave s prodajo so se začele v drugi polovici leta. V Jugoslavijo smo takrat uvozili 460.000 m² slojastih dekorativnih plošč, izdelek, podoben melapan ploščam. Te plošče so veljale približno 800.000 dolarjev. 460.000 m² je približno 60 odst. tega, kar porabimo v Jugoslaviji v letu dni, domača proizvodnja pa naredi vrhu vsega več teh plošč, kot jih sploh potrebujemo.

Pretežni del plošč smo uvozili iz vzhodnih dežel, preostanek pa iz Nemčije, Italije in Avstrije. Ker so bile uvožene plošče večji del tako imenovane »dumping« blago, torej slabše kvalitete, so bile veliko cenejše kot domače. Proizvodnja je v začetku po njih močno posegla, nato pa so se pokazale slabosti. 100.000 m² teh plošč je kljub večkratnim znižanjem cene še vedno neprodanih. Kočevski Melamin, v katerem je takrat proizvodnja komaj stekla, se je zaradi tega uvoza znašel nenadoma v težavah. Prodaja se je začela ustavljati, skladišča so se polnila. Posledice je čutili še danes.

Vsaka država štiti domačo proizvodnjo, videti pa je, da se pri nas držimo tega načela samo pri uvozu avtomobilov, kar se tiče Zastave... Z uvozom slojastih dekorativnih plošč pa je tako: za intervencijo na domačem trgu, kateri ne bi nihče oporekal, bi zadoščalo 10 do največ 20 odst. količin, ki jih porabimo doma. Intervencija, kakršna je bila ta z uvozom 460.000 m² plošč, pa je zgrešila namen ter povzročila precej škode in nepotrebnih očitkov domači industriji!

INVESTICIJSKA PRIORITYA

V naših družbenih planih navadno zastavljamo naloge na široko, vedoč, da vseh ne bomo uspeli uresničiti. Tak način planiranja je spodbuden, saj pozivlja napore v bitki za plan in uresničitev nalog. Kot vse drugo smo na prej opisani način planirali tudi investicije. Ker se je pokazalo, da preširoko investiranje škoduje gospodarstvu, pa tudi blaginji proizvajalcev, investicije zdaj omejujemo na tiste, ki so res nujne in gospodarsko utemeljene. V občini Novo mesto so zdaj na prioriteten listi investicij: steklarna kot prvi najpomembnejši objekt; sledi je tovarna perila La bod, na zadnji seji zbora delovnih skupnosti, 17. septembra, pa so odborniki dali na to prioriteten listo še opekarno Zalog, ki mora dobiti investicijski kredit za povečanje zmogljivosti v obratu v Zalogu, ker bo obrat v Prečni opustila.

Omejitev kreditiranja investicij

Upravni odbor Komunalne banke Novo mesto je na seji prvega oktobra sprejel sklep o omejitvi investicijske potrošnje na tem področju, v skladu z zveznimi in republiški predpisi ter priporočili. Po tem sklepu KB Novo mesto do sprejetja zaključnih računov gospodarskih organizacij za leto 1964 ne bo več odobraval nobenih novih investicijskih posojil za osnovna sredstva. Prav tako ne bo odobraval kreditov za podrazitve ali dodatne gradnje že pričelih investicij. Razen še nekaterih drugih sklepov je upravni odbor KB z ozirom, da nekaterih pričelih gradenj ni moč ustaviti, sklenil, da se tranše za nekatere investicijske naložbe prenesejo na leto 1965 s tem, da na pričelih gradnjah ne bo zaradi tega nastala občutnejša škoda. S tem sklepom so prizadeti investitorji: Opremalec, kateremu se odloži tranša za eno leto v višini 30 milijonov dinarjev, podjetju PTT 15.680.000 di-

narjev, Medobčinski zavarovalnici Novo mesto za 5.600.000 dinarjev, Kovinarju Novo mesto za 20 milijonov dinarjev, trg. podjetju Dolenzka 3 milijone dinarjev, Kmetijski zadrugi Trebnje 6.981.000 dinarjev in hotelu Bele krajipe v Metliki 7 milijonov dinarjev.

Velika izbira na novomeškem sejmišču

5. oktobra je bil v Novem mestu večji sejem za govejo živino in prašiče, ki je bil zelo dobro obiskan. Kupcem je bilo na voljo 1260 manjših in 26 večjih prašičkov, razen tega pa 235 glav goveje živine. Prašički so veljali tudi tokrat od 6000 do 22.000 din, goveja živina pa je bila nekoliko dražja kot zadnjic. Vole so prodajali po 385—415 din, krave 275—345 ter junce in telice po 400—430 din kilogram žive teže.

Dom počitka v Loki pri Sevnici

Loka je lep trg na levem bregu Save ob cesti Radeče-Sevnica. Tu je bila pred vojno Tausigova graščina z lepim posestvom, ki ga je prevzela KZ Loka, sedaj pa spada pod Sevnico. Graščina je preurejena v Dom počitka, ki ga je ustanovil bivši OLO Trbovlje 1. 1947. V domu je največ oskrbovancev iz bivših občin trboveljskega okraja. Vseh oskrbovancev je 92, in sicer iz občine Laško 21, Trbovlje 20, Zagorja 18, Hrastnika 14, Sevnice 5, ostali pa so iz drugih občin.

Sobe v domu imajo od 3 do 12 postelj. Sobni mogoče preurejati zaradi zelo visokih stroškov. V domu ni centralne kurjave in povzroča kurjenje peči precej nevarnosti. Letos so uredili sodobno kuhinjo z novim štedilnikom, da imajo kuharice v prostorni in higienični kuhinji lažje delo. Tudi jedilnico jo treba preurediti. Se-

danja je namreč v vlažnih in temačnih kletnih prostorih. Prav tako je potrebna dnevna soba, kjer bi se oskrbovanci sestajali, obenem bi ta soba služila za obiske svojcev. V dnevni sobi bi bi-

V sončnem dopoldnevu se je družba na sliki zbrala pri kartah. Za trenutek so možakarji pustili igro in se takole nasmehnil v objektiv. Prizorček je posnet v Domu onemoglih v Impoljci pri Sevnici

li na razpolago časopisi, saj ima uprava naročeno Delo, Dolenjski list, Ljubljanski dnevnik ter Zasavski tednik. Ko časopisi krožijo po sobah, se porazgubijo. Uprava bi kupila tudi televizor, a ga

nima kam postaviti. V domu se oskrbovanci dobro počutijo, ker jim delovni kolektiv posveča vso pozornost. Delovnemu osebju povzroča veliko truda poznavanje vsakega oskrbovanca. Treba je biti psiholog in pedagog obenem. V domu so 4 kuharice in gospodinjke pomočnice, 4 strežnice, 2 bolničarki, 2 perici, 1 ekonomska delavka, 3 uslužbenke ter v. d. upravnika Jože Stanič. Poleg dela v domu pomaga kolektiv tudi pri poljskem delu. Pri domu imajo še zelenjadarstvo s toplu grede.

Te dni je imela občinska skupščina posvet z vsemi občinami, ki imajo svoje oskrbovance v Loki. Če bodo posamezne občine prispevale procentualno vsoto za vzdrževanje doma v Loki, bo uprava uredila sodobno jedilnico in dnevno sobo.

STANKO SKOCIR

OTROK JE SKUPNO BOGASTVO STARŠEV IN DRUŽBE, ZATO JE TREBA TUDI SKRBJ ZANJ DELITI MED STARŠE IN CELOTNO DRUŽBO. NA TEM PODROČJU PA SMO VSI SKUPAJ DOSLEJ MNOGO PREMALO STORILI. LETOSNI TEDEN OTROKA NAJ BI PRINESEL NOVIH POBUD ZA REŠEVANJE VSEH PROBLEMOV S PODROČJA VARSTVA OTROK, KI JE V PRETEKLIH LETIH MNOGO ZAJSTAJALO ZA SPLOŠNIM GOSPODARSKIM IN DRUŽBENIM RAZVOJEM TER POTREBAMI OBCANOV.

KOČEVJE: problem, ki je vedno bolj pereč

Samo stopnice so še ostale...

V Novih selih, v začetku vasi, so nekaj metrov od ceste lepe, velike betonske stopnice. Skoro meter so visoke in so nekoč, dvajset ali še manj let bo tega, vodile v lepo hišo, v kateri so prebivali marljivi ljudje. Hiše ni več, za zadnjo stopnico zija praznina kot nepotešeno hrepenenje, kot žalost in grenak spomin so na tiste čase, ko je bilo tu še živahno, ko je bila tu mladost, ko se je v delu bohoto življenje.

Kadar vidim te pretrgane stopnice, se spomnim ljudi, ki so tu živeli nekoč in na tiste, ki še žive, pa ne bodo več dolgo. V mislih že vidim marsikatero stopnico sosednjih še obljubljenih hiš, kako se iztežajo v praznino, ko samo še njihov beton kljubuje zobu časa. Problem je znan, vedno bolj pereč in boleč — kemiranje krajev okrog Banja loka, sploh Košpske doline. Zemlja v teh krajih je slabo rodovitna, nikdar ni mogla preživljati vseh ust in

že v starih časih so ljudje odhajali z doma v svet za kruhom, ki je bil povsod drugod debelejši, čeprav z mnogimi žulji pokrit. V povojnih letih se je odseljevanje ljudi še bolj razmahnilo. Zanimivo je morda podatek, ki so nam ga povedali domačini, da je bilo še pred vojno v občini Banja loka okrog 1400 ljudi, sedaj jih je pa samo še blizu 340! In to so sami stari ljudje, ki se z vso ljubeznijo oklepajo skope zemlje, svojih domov in svojih krajev in ki niti ne morejo več po svetu. Mladina odhaja in le tu pa tam še priče na dom, na obisk. Skoro v nobenem primeru ni naslednika, ki bi prevzel domaćino — in čez leta ostanejo od ponosnega doma le še betonske stopnice...

V Novih selih, je pripovedoval domačin Kajž, je živelo navadno 140 ljudi, danes jih je še 58. V glavnem so to starejši, mlajši je samo še eden — pismonoša, ki

stalno živi tu. V drugih vasi in zasekih je še veliko slabše: v Pucu je pet hiš in ena sama stara ženska. V Kaptolu, je pripovedoval gostilničar Krkovič iz Morave, je bilo včasih 11 hiš, sedaj jih je še šest, v njih pa stanujeta dve stranki. Domačina ni nobenega več.

Od zemlje smo že prej težko živeli, so pripovedovali stari ljudje. Skopa je bila in marsikdo je šel po svetu kot krošnjar, ali v tovarne in tako dalje. Toda zdaj, zdaj smo ostali res samo stari ljudje; kaj bo čez deset let, ne vemo, toda marsikateri dom se bo izpraznil, osamel, se počrnil.

Zemlja imajo, pa ne morejo od nje živeti. Sedenesetletni, osemdesetletni starčki je ne morejo obdelovati, komaj za silo. Njihove roke so opešale, korak je postal botežen. Pomujajo jo zadrugi, posestvu, ko bi le obšli skromno prezivnino, vendar zemlja v večini primerov za

družbeno proizvodnjo ni zanimiva. Iz dneva v dan, iz leta v leto pa je več socialnih problemov, vedno več je ljudi, za katere nima kdo skrbeti, jim postreči v boleznih. Ljudje veliko pričakujejo od preživljalnega varstva za ostarele kmete, želijo le, da bi občinska skupščina Kočevje stvar čimprej uredila.

Vedno več domov je praznih: v njih ne bo več odmeval vrisk otrok, nikdar več se ne bo kadilo iz dimnikov, v gluhi noči bodo ostala okna za vedno temna, prepežena s pajčevino, samo še betonske stopnice bodo nekoč kazale, kje so živeli skromni, marljivi ljudje...

—VEC

Neenak povprečni stalež

V prvem polletju je bilo v novomeški komunalni skupnosti socialnega zavarovanja v bolniškem staležu do 30 dni povprečno vedno po 667 zavarovancev. Najmanj jih je bilo v občini Metlika (33) in največ v občini Novo mesto (422). Za enega zaposlenega, ki je bil v staležu do 30 dni, je bilo porabljenih povprečno po 5.166 din. Pod tem povprečjem sta občini Metlika (3.225 din) in Trebnje (4.952 din), nad njim pa občini Črnomelj (5.200 din) in Novo mesto (5.384 din).

»Malo preveč sem nogo stegnil...«

Ze drugič je bil pred sodiščem Jože Vovk, kmet iz Potovrha zaradi grdega ravnanja s svojo ženo. Pred leti je sicer obljubil, da kaj takega ne bo več storil, letos v začetku maja, pa je kakor sam pravi, spet malo preveč nogo stegnil.

Z ženo sta se nekaj prepirala in ko se je ona sklonila pri štedilniku po drva, jo je z obuto nogo brnil v glavo nad levim očesom tako močno, da ji je počila lobanja.

Okrožno sodišče v Novem mestu mu je zaradi hude te-

lesne poškodbe, ki jo je prizadejal ženi, prisodilo 6 mesecev zapora pogojno za 2 leti. Dejanje je spet skesan obžaloval in se obljubil po-

boljšati, vendar vse to ne zmanjša njegove krivde v obeh vaščanov in vseh ljudi, ki tako surovost močno obsodijo!

3 mesece zapora

Na 3 mesece zapora, pogojno za 1 leto, je bil nedavno tega obsojen pri okrožnem sodišču v Novem mestu Jože Spendal, delavec iz Loke pri Straži, ker je z motorjem podrl Marijo Bučar in ji prizadejal hudo telesno poškodbo.

Zakonca Bučar sta šla 29. oktobra lani malo pred šestimi zjutraj po Smihelski cesti proti mestu, namenjena v službo. V križišču pred kandidijsko bolnišnico sta vsak zase prečkala cesto. Moč je

lepo prišel na drugo stran, nje govo ženo pa je sredi ceste podrl motorist, ki je tedaj privozil. Padla je na tla, več metrov dalje pa je obležal tudi voznik motornega kolesa Jože Spendal. Bučarjeva se je kmalu pobrala in ni mislila, da se ji je pripetilo kaj hudega; šele čez dva dni je bilo ugotovljeno, da ima slomljeno levo nadihte.

Na razpravi se je pokazalo, da je obtoženi Spendal kršil predpise Uredbe o prometu na javnih cestah. Izza ovinka je prehitro privozil v križišču pred bolnišnico, zato ni mogel ustaviti vozila pred Bučarjevo, ki je na sredi ceste oklevala, ali bi šla na prejšnjo ali ne. Za tako kazeno se je senat odločil zato, ker Spendal do slej še ni bil navzkriž z zakonodajno na zategnjen, ker je obsojencu Marija Bučar tudi sama nekoliko pripomogla k nesreči.

Za izlet ni bilo denarja

Franc Hrovatič in Drago Rozenberger, oba iz Stranske vasi, sta se nedavno tega zagovarjala pred sentom okrožnega sodišča v Novem mestu, ker sta kot odgovorni osebi gospodarske organizacije — Hrovatič kot lesni manipulant in Rozenberger kot upravnik bivše KZ Birična vas zlorabila svoj položaj. Z lažnimi listinami sta dvignila iz blagajne 33.680 din, s katerimi so uslužbenec zadruga šli na izlet v Piran.

Hrovatič se je razen tega še neupravičeno in v precejšnjem obsegu ukvarjal z lesno trgovino na svoj račun, predvsem s prodajo noveletnih jelk. Senat okrožnega sodišča je za navedena kaznivá dejanja prisodil Francu Hrovatiču 5 mesecev zapora, pogojno za 2 leti, ter plačilo 50.000 din, kolikor je bil ocenjen dobiček nedovoljene trgovine. Drago Rozenberger je bil kaznovan na 1 mesec

zapora pogojno za 1 leto, upošteva dejstvo, da je bil prvič pred sodiščem in da je bila njegova krivda manjša.

Na račun drugega — v svoj žep

Na 3 mesece in 15 dni zapora, pogojno za 1 leto, je bil na novomeškem okrožnem sodišču obsojen Ivan Vovk, delovodja obrata Jezero, ki je last KZ Trebnje. Pred sodišče ga je pripeljala nepoštenost pri obračunavanju zaslužka sezonske delavke Neže Bukovec. V plačilni seznam za lanski oktober je delovodja Vovk vnesel podatke, češ da pripada Bukovčevi 12.398 din, ko pa je prišel denar, je ponaredil njen podpis in ga spravil v svoj žep. Z Nežo Bukovec sta poračunala tako, da ji je namesto denarja dal zadržni krompir. Na-

slednji mesec, ko omenjena sezonska delavka sploh ni bila več zaposlena, pa si je na enak način prisvojila še 3.062 din.

Pred sodniki je vse to skesano priznal, hkrati pa se zagovarjal, da tega ni storil samo sebi v korist, temveč zato, da bi pospravil krompir z njive in tako preprečil zadrugi škodo. Glede denarja, ki ga je spravil, pa je navedel, da je dobil premalo plačano kilometrimo, da je na njeni denarja porabil za mlako z delavci in je mislil, da je bil do vzete vsote upravičen...

Pogumen načrt v zadnjem četrtletju

Krajevne skupnosti v Trebnjem, Mokronogu in na Mirni bi radi ustanovili do 1. januarja, drugih šest — v Dobrniču, Velikem Gabru, Veliki Loki, Šentrupertu, Catežu in na Trebelnem — pa najkasneje do 31. marca prihodnjega leta. To možnost omenja delovni program Socialistične zveze, ki ga je 29. septembra sprejel občinski odbor SZDL v Trebnjem. Program velja za zadnje letošnje tromesečje.

Razprave o ustanovitvi prvih treh krajevnih skupnosti so v polnem teku, pripravljani odbor v Mokronogu pa je že izdelal statutarni osnutek za takšno skupnost in ga bodo tamkajšnji občani v kratkem obravnavali. Z zakasnitvijo pripravljajo osnutke tudi v Trebnjem in na Mirni. Na priporočilo občinskega odbora SZDL bodo

predvidoma že v tem mesecu sklicali zbere volivcev, da bi se pogovorili o statutih in delu krajevnih skupnosti.

Do 31. decembra morajo biti končane krajevne konference Socialistične zveze, zato se bodo do 15. oktobra pomenili o njihovi vsebini, še posebej pa o tem, kakšna naj bodo nova vodstva. Menijo, da bodo morali novi odbori

šteti več delavcev, žensk in mladincev kot dosedanji.

Socialistični zvezi je naložena naloga, da pomaga pri izbiri odborniških kandidatov v oba zbora občinske skupščine. Ti bodo namreč zamenjali tiste odbornike, katerim bo aprila potekla dveletna mandatna doba. Profil odborniškega kandidata bodo določili na podlagi analize o dosedanjem delu odbornikov v občinski skupščini. Menijo tudi, da se bo demokratičnost pri volitvah mirneje uveljavila, če bo v eni volilni snoti več kandidatov.

Pod okriljem SZDL bo v zadnjem četrtletju vrsta razprav o kulturni in gmotnem stanju v občini, razen tega pa namerava Socialistična zveza v več krajih prirediti javne tribune občanov. K javnim tribinam predvsem spodbuja dejstvo, da je obveščanje o življenju v trebanjski občini še vedno preslabo. Za potrebe samoupravnih organov v delovnih organizacijah bo Socialistična zveza skupaj s sindikatom organizirala predavanja ali krajsje seminarje o nadaljnjem utrujevanju samoupravljanja. Razmišljajo pa še, da bi začeli ustanavljati centre, ki bi občane seznanjali z dnevnimi dogodki v občini in izven njenih meja.

Kri, ki rešuje življenja

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Polena Rotter, član kolektiva Kremen Novo mesto; Slefka Simič, član kolektiva Dolenjka Novo mesto; Nada Brezovar, član kolektiva PTI Novo mesto; Malči Zamida, Marija Vovk, Alojz Hrovat, Franc Bartelj, Boris Kralj, Anton Bukovec, Janez Gavzoda, člani kolektiva Ela Novo mesto; Jože Salihi, Ida Tavčar, Franc Kastelic, Vinko Klohubar, člani kolektiva Vodovod Novo mesto; Stanko Jakše, član kolektiva Novoteks Novo mesto; Antonija Hrovat, Marija Feneč, Polde Fink, Alojz Aš, člani kolektiva Plonir Novo mesto; Ivan Klemenčič iz Komunalnega podjetja Novo mesto; dr. Ljubo Krečič, dr. Minka Maležič, dr. Nada Čmerman, člani kolektiva Splošne bolnice Novo mesto; Janez Bajuk, Danica Berger, člani kolektiva Krka Novo mesto; Franc Salmič iz Zavoda za požarno varnost Novo mesto; Karel Barbič, Anton Nagelj, člani kolektiva IMV Novo mesto; Tončka Bratkovič, iz Dijaške kuhinje Novo mesto.

Študij naj bo sestavni del delovne dolžnosti

Novi in nove oblike strokovnega izobraževanja - Večerne šole niso podpora »lenuhom«, pač pa trdo in naporno delo - Premalo strokovnih delavcev, torej si jih vzgojimo! - Povezava prakse s teorijo

Z Matijo Cetinskim, upravnikom delavske univerze Kočevje, sva se pogovarjala o silno bogatem in vsestranskem področju dela, o izobraževanju odraslih, pri čemer je kočevska DU v zadnjih letih zabeležila že prav lepe uspehe.

— Kaj predvideva delavska univerza v tej sezoni na področju izobraževanja in kaj bi bilo še potreben glede na nedvomno velike potrebe?

Kočevska DU namerava organizirati vse tiste oblike izobraževanja, ki lahko dajo gospodarstvu in družbenim službam potrebne strokovne kadre, usposabljanje namerava samoupravljavce in sploh širiti splošno znanje odraslih. Ker strokovne šole od drugod navadno ne dajo dovolj primeren strokovnjakov, se je DU odločila, da organizira v Kočevju vrsto večernih šol. Tako bomo letos imeli višjo ekonomsko komercialno šolo, višjo agronomsko, srednjo ekonomsko, srednjo tehnično, poslovodsko, administrativno, poklicno kovinsko in gradbeno, večerno osnovno šolo in še vrsto drugih tečajev in seminarjev za strokovno usposabljanje na delovnem mestu. DU bo letos organizirala tudi učenje tujih jezikov po najodobnejših metodah, veliko skrb pa bodo posvetili vzgoji delavcev v tehnični varnosti. Oktobra, v mesecu varnosti pri delu, bodo priredili razstavo in predavanja o kolektivih.

— Kakšne so prednosti šolanja na delovnem mestu glede na redno šolanje?

Popolnoma jasno je, da splošno ali pa redna strokov-

na šola ne more dati študentu takega praktičnega znanja, kakor ga ima tisti, ki se izobražuje poleg redne zaposlitve. Pri tem gre za to, da s kar najmanjšim trošenjem družbenih sredstev in z veliko večjo študijsko zavzetostjo študentov — delavcev pridobi praksa v razmeroma hitrem času ustrezne strokovnjake.

Letos DU skrbneje izbira kandidate za razne šole. Vsi, ki bodo obiskovali npr. večerno osemletko, so šli skozi tri vrste testov, v katerih so precej dobro spoznali sposobnosti in nagnjenja kandidatorov. S tem pa je DU tudi ovrgla mišljenje, češ da se v večerno šolo lahko vpiše vsak in jo tudi naredi. Večerna osemletna šola pomeni neke vrste pripravo na kasnejšo poklicno šolo, za kakršno se kandidat pač odloči.

Vlado Lamut: PLAMEN

— Kaj so pokazali rezultati v že končanih šolah?

Novembra 1961 je DU pričela z večerno ekonomsko šolo. Prva skupina slušateljev je že diplomirala z razmeroma visokimi ocenami junija, druga septembra. Poudariti velja, da je bilo vseh 36 slušateljev iz obeh občin ves čas na delovnem mestu. Ta mesec bodo delali diplomu tudi prvi študentje na srednji tehnični šoli.

Brez dvoma so nove oblike (nove pri nas, ne pa tudi drugod po svetu!) izobraževanja na delovnem mestu pravečata revolucija v izobraževalnem sistemu. Pri nas to šole spoznavamo, nam je še vedno nekaj novega, včasih celo težko razumljivega. Nismo še popolnoma spoznali, da mora biti študij sestavni del slehernega proizvajalca, del njeve delovne dolžnosti, da pa bora biti prav tako skrb delovne organizacije, ne zasebna zadeva posameznika. V tem se bo moral tudi spreminiti odnos delovne organizacije do izobraževalnih prizadevanj proizvajalcev. Tedaj ne bomo več tarnali, kako nam primanjkuje strokovnih kadrov, ne bomo jih iskali kdo ve kod izven kolektiva, pač pa jih vzgajali iz lastnih vrst.

Iz vsega se jasno vidi, da je bilo dosedanje izobraževanje bolj ali manj nenačrtno, prilagojeno bolj trenutnim potrebam, kot pa posledica dolgoročnega načrtovanja. Delovne organizacije tudi nimajo programov potreb po kadrih za daljše obdobje. Prav zaradi tega bo delavska univerza dosedanjim službam za pomoč gospodarskim organizacijam dodala še službo, ki naj jim pomaga ugotavljati potrebe po kadrih in pri iz-

delovanju profilov za delovna mesta.

— Nedavno je bilo v Kočevju medobčinsko posvetovanje o družbenih centrih. Kako je s temi v naši občini?

V občini je trenutno okrog trideset klubov, skoro polovica pa jih je v mestu. Gre za to, da se delo v klubih postavi na povsem nove temelje, predvsem pa je treba popestriti dosedanja način dela. Za to so seveda v mestu ali na vasi kaj različni pogoji. Delo v vaških klubih (v 13 krajih) bo za sedaj omejeno na kino predstave in različna poučna, vzgojna, strokovna in druga predavanja. Posebno temeljito bo treba izkoristiti za izobraževanje in sploh kulturno dejavnost na vasi zimse mesece. Vse pa naj bo le osnova za čim bolj razgibano kulturno in družbeno življenje določene kraja...

Jože Gorjup: TOSKANSKA POKRAJINA (olje)

Leto dni stara šola — že premajhna!

Ze več ljudi, ki so prišli ogledovat Sentyernej, je občudovalo veliko šolo. Ni pa vse zlato, kar se svetli! Na zunaj stavbi res ni kaj očitati, kako pa je znotraj, kakšni so prostori in za koliko je šola preemajhna, je jasno že vsem domačinom, prosvetnim delavcem pa je bilo to znano že med gradnjo. Predlagali so drug načrt, z več učilnicami in potrebnimi prostori, pa njihova ni obveljala. Nova šola je sicer lepa, hkrati pa občutno premajhna; nima centralne kurjave in ne telovadnice, tako da jo bodo morali že kmalu prezidavati. Zdaj je, kar je — nihče pa noče biti kripl!

Letos je vpisanih v Sentyernejško šolo 670 otrok. V novi stavbi je prostora za okoli 450 šolarjev, drugi pa imajo pouk še vedno v stari zgradbi sredi trga. Poseben problem predstavlja prešolanje otrok

s podružnične šole Drča. Tolvarna IMV je pripravljena sama oskrbeti prevoz, v Sentyernejru pa otrok ne morejo sprejeti, ker ni prostora. Tako je torej stanje po slabem letu dni poslovanja nove šolske stavbe!

Na šoli imajo težave tudi z učnimi močmi. Manjka strokovnjakov za pouk matematike, telovadbe, zemljepisa in likovni pouk. Na razpise v časopisih se prosvetni delavci niso javili. Zakaj ne? Ni stanovanj!

Vodstvo šole je izplačalo učiteljem po 2000 din nado. mestila ob požaritvi. Svet šole, ki bo izvoljen šele prihodnji mesec, bo ta ukrep sprejel, spremenil ali pa celo zavrnil. Birokratska vzeto je to izplačilo protizakonito, človeško pa so povsem razumljivo in pravilno ravnali.

Na učiteljskih konferencah

so sentjernejški prosvetni delavci že dostikrat razpravljali o številnih problemih šolarjev. Imajo pastirčke, otroke iz revnih in mnogoštevilnih družin in otroke staršev alkoholikov, s katerimi so vedno take ali drugačne težave. Nekaj otrok bi vsekakor morali izločiti iz domačega kvarnega okolja, vendar spet nastopi vprašanje denarja. Kdo bo za njih plačeval reje ali vzgojni zavod? Vsak problem rešijo učitelji sami, če se le da. Obiščejo učenčev dom, se pogovorijo s starši in če še posej ni nobenega uspeha, javijo zadevo socialni službi.

Sentyernejški šolniki so se kar dobro znašli v splošno zamotani situaciji šolstva na sploh. Zelijo pa si, kakor toliko njihovih kolegov po drugih dolenjskih šolah, da bi se enkrat vendarle že razbistrile tudi šolske vode...

SEVNICA: zdaj že 2 avtobusa za šolarje

Šola v Podgorju ukinjena, šola na Razborju pa priključena k sevniški osnovni šoli

Na seji občinske skupščine Sevnica se je 10. septembra razprava najbolj razvnela pri obravnavanju sprememb v šolski mreži. Svet za šolstvo je skupščini predlagal, naj se šola v Podgorju ukine, otroci pa prešolajo v Sevnico. Skupščina je s

takšnim sklepom soglašala, ni pa se strinjala s predlogom, naj bi bila šola na Razborju še naprej samostojna nerazvita osnovna šola. Oba zbora sta sklenila, da se šola na Razborju priključi osnovni šoli Sevnica kot podružnična šola. Matična šola je

dolžna zadovoljivo organizirati pouk tudi v višjih razredih. Vožnja otrok v Sevnico bi bila prenaporna. Do vlaka imajo štiri do sedem kilometrov in če bi obiskovali višje razrede v Sevnici, bi bili vsak dan od doma 10 do 12 ur. To pa je za mladino prenaporna.

Občani iz Podgorja so poslali na sejo svoje zastopnike, ki so zahtevali, naj šola v Podgorju ostane. Skupščina njihovi želji ni mogla ugoditi, ker je za otroke zagotovljen prevoz do šole in nazaj. Učencev nižjih razredov je v Podgorju komaj deset, v prvi razred pa se letos ni vpisal nihče. Na avtobusni progji Podgorje—Sevnica bodo imeli šolski otroci prednost, ob uradnih in semanjih dnevih pa bo poskrbljeno za dodaten prevoz prebivalcev.

Skupščina je razpravljala tudi o prevozu učencev višjih razredov z območja Bučke in Studenca v Sevnico in nazaj. Sklenila je, da bo vozil avtobus iz Sevnice skozi Impoljski graben na Bučko in po isti progji nazaj. Otroci s studenca naj bi prihajali na avtobusno postajo v Zavratac. Za nakup avtobusa je občinska skupščina najela 8.700.000 dinarjev posojila, ki ga bo odplačala v petih letih. Za prevoz učencev v Sevnico imajo zdaj v občini dva avtobusa. Mladini je na ta način omogočen kvalitetnejši pouk v višjih razredih osnovne šole.

Bogdan Borčić: STARA OLJKA

Šolam v novomeški občini: za 30 odstotkov več sredstev

Obdorniki občinske skupščine Novo mesto so 21. septembra sprejeli sklep, s katerim je stopil v veljavo predlog o 30 odstotnem povečanju materialnih izdatkov in povečanju osebnih dohodkov prosvetnih delavcev. Oba predloga sta izdelala občinski svet za izobraževanje in upravni odbor družbenega sklada za šolstvo. Od 1. septembra dalje je s tem odobrenih šolam za 30 odst. več sredstev za materialne izdatke, kot je bilo po doseda-

njem planu. Razen tega bo sklad za šolstvo povečal šolam sredstva, namenjena osebnim dohodkom pri posamičnem učitelju za 9000 din na mesec, pri predmetnem učitelju za 8000 din, pri profesorju za 7000 din, pri tajniku šole za 9000 din pri pomožnem osebju za 5000 din na mesec. Šole bodo tako povečana sredstva delile v skladu s svojimi pravniki; o delitvi osebnih dohodkov.

Karl May in kriminalke...

Obisk v kočevski knjižnici

Knjižnica je z novim domom telesne kulture dobila vabljive prostore, v katerih so lahko organizirali poseben mladinski oddelek dvakrat tedensko (ob sredah in četrtkih po dve uri popoldan) pa tudi študijske ure za odrasle. V mladinskem oddelku mladež rada poseda ter prebira knjige in mladinske revije. Kaže tudi, da ima za branje v poletnih mesecih še največ časa mladina, ki pa jo delijo v dve skupini: na tiste, ki čez počitnice lenarijo in ne berejo, in druge, ki v poletnem času veliko berejo, med šolo pa manj, ker jim ne dopušča učenje. Dnevno obišče knjižnico okrog trideset otrok in si izposodijo tudi do osemdeset knjig. Odraslih pride v knjižnico dnevno nekaj manj, okrog 25.

Medtem ko je mladinski oddelek knjižnice že lepo zazivel, pa je v študijskem oddelku le malo ljudi. V knjižnici menijo, da se bo z jesenjo izboljšalo.

In kaj najraje berejo mladina in odrasli, po katerih knjigah sega večina? Pravijo, da mladina po delih Karla Maya, odrasli pa po kriminalkah. Starejši imajo radi tudi »ženske« romane (Angelika, Ilona), nekaj resnih bralcev pa išče te knjige s področja poljudne znanosti, vendar jih nimajo veliko. Precejšnje zanimanje je zadnje čase tudi za »Hitlerja«, Churchillove spomine, roman o nemški vojski »08—15 danes« itd. Medtem ko nekateri bero vse po vrsti, prebirajo drugi le knjige z določeno tematiko, n. pr. partizanske.

Cez poletje je zastalo tudi delo potujoče knjižnice. Namen potujoče knjižnice je približati slehernemu občanu dobro knjigo. Dosedanje izkušnje kažejo, da v nekaterih krajih med ljudmi ni zanimanja za branje, češ da se naročenih časopisov ne utegnejo prebrati, drugod bi radi brali, pa nimajo knjig.

Brežice: na vrsto so prišle šole

Pomanjkanje šolskih prostorov je v brežiški občini že nekaj let osrednja točka razprav na zborih volivcev. Trenutno je največja stiska v Brežicah in na Veliki dolini. Učilnic primanjkuje tudi v vseh popolnih osnovnih šolah v krajevnih središčih Dobova, Bizeljsko, Cerklje in Artiče.

Za gradnjo bo prišla prva na vrsto Velika dolina. Občinska skupščina bo prispevala za novo šolo 20 milijonov, 20 milijonov pa je že odobrenih iz republiškega sklada za negospodarske investicije. Po predračunu bo gradnja nove šole na Veliki dolini veljala 70 milijonov dinarjev. Stavbo bodo že letos spravili pod streho, dokončana pa bo v letu 1965.

Šole v Brežicah bodo začeli graditi še to jesen, če bo le dovolj finančnih sredstev. Poslopje bo stalo med osnovno šolo I in osnovno šolo II. V njem bo 11 učilnic, 5 kabinetov, zbornica in 3 pisarne. Nova šola bo lahko sprejela 1100 učencev. Ob tem številu otrok bodo imeli pouk z izjemo dveh oddelkov samo v eni izmeni. Gradnja te šole bo predvidoma zaključena v treh letih. Po predračunu bodo znašali vsi stroški 209 milijonov dinarjev.

Gimnazija v Brežicah je zaradi utesjenosti v izredno težkem položaju. Verificirana bo le v primeru, če ji bodo dozidali še en trakt. S tem bodo pridobili nujno potrebne prostore, brez katerih reformiran pouk ni možen. No-

vi trakt so že začeli graditi in bo še pred zimo pod streho. Občinska skupščina bo letos prispevala za dozidavo 20 milijonov, sklad za šole druge stopnje okraja Celje pa 30 milijonov dinarjev.

Z dograditvijo gimnazije bo vprašanje šolskih prostorov v Brežicah rešeno. V letih 1968 in 1969 bodo prišle na vrsto okoliške šole. V Cerkljah bodo prizidali šoli montažni trakt z učilnicami, s telovadnico in z vsemi pritliklinami. V njem bo tudi centralna kurjava. V Dobovi bodo rešili stisko s prostorom tako, da bodo šolsko zgradbo dvignili za eno nadstropje. Povečati bo treba tudi osnovni šoli v Artičah in na Bizeljskem, da bodo lahko vpeljali enozimski pouk.

»Želimo si šolo in stanovanja za učitelje!«

Gostilna na Veliki dolini je ena tistih podeželskih gostišč, ki zaradi lepe ureditve, prijetne domačnosti in dobrega

Ko smo jo pretekli teden obiskali, je prav rada priselila k mizi in pokramljala z nami. Zvedeli smo, da je doma iz Dobove in da je na Veliki dolini že od leta 1945. Gostilno s'a z možem preuredila pred dvema letoma. Od takrat naprej zaide k njim vedno več tujcev. Ustavljajo se predvsem poleti. Mnogi gostje, ki se mudijo v Mokricah, pridejo na sprehod do Velike doline in obiščejo Bišaničevo gostilno.

»S čim jim postrežete?«
Največkrat si zaželijo do-

BREŽIŠKE VESTI

brega domačega vina, ki ga imamo vedno na zalogi. Točimo tudi pristno slivovko. Gostje iz sosednje Hrvaške pa prihajajo k nam najraje zaradi tega, ker jim pripravimo dobre ocvrte piščance. Zraven pa sodi seveda tudi cviček.

»Sredi preteklega meseca so vas obiskali izseljenci iz brežiške občine. So se dobro počutili pri vas?«

»Upam, da so bili zadovoljni. Za nas je bil to velik dogodek in potrdili smo se, da smo ugodili njihovim željam. Zelo so bili razpoloženi, zato so ostali tukaj vse do večera. Tudi kraj jim je bil všeč. Dejali so, da bodo imeli na Veliki dolini lep spomin.«

»Kako pa je obiskana vaša gostilna pozimi?«

»Zelo dobro. Takrat nas obiskujejo v glavnem domačini.«

»Gotovo kdaj prisluhnete njihovim pogovorom in zato poznate tudi njihove želje. Povejte nam, kaj jih najbolj teži?«

»Želje vseh nas so približno enake. Najteže pričakujemo, da bi pričela gradnja nove šole. Pa tudi za učiteljska stanovanja je velika stiska. Na Veliki dolini jih stanuje prav malo. Vozijo se v Zagreb, Bregano, na Jesenice in v Dobovo, Upamo, da bo v nekaj letih tudi to urejeno. Pa ne pozabite napisati, da smo zelo zadovoljni, ker nismo več tako odrezani od občinskega središča. Lanj smo dobili redno avtobusno zvezo z Brežicami. Želimo, da bi taško ostalo še naprej in da nam avtobusa pozimi ne bodo ukiniteli. Oskrbujemo se v brežiških trgovinah. Za nas je to mnogo bolj ugodno kot prej, ko smo zaradi slabih zvez morali hoditi v Zagreb.«

-ey

Ne jezite se, če ga v trafiki zmanjka: **DOLENJSKI LIST** si naročite na svoj naslov!

VODA ODTEKA

Vodovodno omrežje v Brežicah je potrebno čimprej obnoviti. Mestni vodovod je bil zgrajen leta 1914. leta in je preživel življenjsko dobo. Veliko vode odteče, ker cevi ne držijo več. V prvem letošnjem polletju je bilo načrtanih 146.000 kubičnih metrov vode in od te količine je je šlo v izgubo kar 61.000 kubičnih metrov! V Brežicah si bodo pomagali z časovno rešitvijo. Prihodnje leto bodo zgradili nov cevovod od črpalnice do rezervoarja, gradnjo celotnega vodovoda pa bodo preložili na kasneje. Za cevovod bo treba zagotoviti 30 milijonov dinarjev.

Prizor iz nove drevesnice KGP Brežice. Pet delavk na traktorski prikolicji sadi zeleni bor

Krvodajalska akcija v Brežicah in na Bizeljskem

Občinski odbor Rdečega križa v Brežicah organizira v tem mesecu krvodajalsko akcijo na Bizeljskem in v Brežicah. Na Bizeljskem bo ekipa zavoda za transfuzijo SRS Ljubljana odvezala kri 18. oktobra, v Brežicah pa 20. in 21. oktobra. Prostovoljci za oddajo krvi naj se v omenjenih dneh zgledajo v obeh zdravstvenih domovih med 7. in 14. uro.

Vsi krvodajalci bodo zdravniško pregledani, kajti kri lahko darujejo samo popolnoma zdravi ljudje od 18. do 60. leta starosti. Odvzem krvi v tako majhnih količinah ni škodljiv.

Občinski odbor RK v Brežicah pričakuje, da se bodo prebivalci polnoštevilno odzvali pozivu za to humano akcijo. Kri je namreč nenadomestljivo zdravilo za mnoge bolnike, ki bi bili brez nje zapisani smrti. Zdravstvena služba s transfuzijo uspešno pomaga pri mnogih boleznih in poškodbah, kot so na primer krvavitve pri porodnicah, otroška izčrpanost, krvavitve zaradi poškodb, krvave rane, krvne in druge bolezni.

V brežiški občini bi potrebovali 700 krvodajalcev. Občinski odbor Rdečega križa vabi prebivalce, naj se vključijo v vrste tistih, ki že leta in leta pomagajo reševati življenja z darovanjem krvi.

-ey

Matični urad Dobova

Rojstev v avgustu ni bilo. — Poročila sta se: Ivan Tomšič, učitelj, in Marija — Ana Polovič, učiteljica, oba iz Velike Doline. — Umrli so: Janez Petelin, upokojenec iz Rigonec, 62 let; Alojz Polovič, čevljar iz Sela pri Dobovi, 55 let; Ana Ogorelec, gospodinja iz Sela pri Dobovi, 84 let; Ana Zavišek, gospodinja iz Gaberja, 82 let.

DOPISUJTE V DOLENJSKI LIST!

Vedno manj sivih, dolgočasnih pročelij v Sevnici

Akcija turističnega društva Sevnica za olepšanje mesta gre h koncu. Na priporočilo te organizacije je večina hišnih lastnikov in upraviteljev javnih zgradb obnovila njihova pročelja. Na novo prepletkana zunanost hiš je pomladila mesto, ki je zdaj za vsakogar mnogo bolj privlačno. Če se bo društvo še v prihodnje kdaj odločilo za takšno nalogo, potem ne bi bilo odveč poklicati strokovnjaka, da bi izbral za pročelja mestnih hiš še ustrežnejšo skalo barv.

Iz Podgorja

Ob cesti Sevnica—Podgorje so si delavci Vodne skupnosti Brežice zgradili zaslona bivališča, od koder hodijo na delo. Regulirajo strugo Sevnice, katero so na nekem mestu preusmerili pod hrib, da ne bo mogla več škodovati cesti. Delali bodo do srede oktobra, spomladi pa bodo nadaljevali.

Krajni odbor SZDL Podgorje se je pred kratkim sestel. Člani odbora so v prisotnosti zastopnika SZDL Sevnica tov. Toterja razpravljali o oktoberskem občnem zboru organizacije, razen tega pa o elektrifikaciji Vel. Podgorja in zbiranju prispevkov.

Blizu podgorške šole je Tomazina domačija, kjer so letos zrasle nenavadno velike buče, saj je tehtala ena nad 20 kilogramov. Gospodar je povedal, da so bučam močno gnojili z domačimi in umetnimi gnojili ter da je verjetno to, poleg ugodne zemlje, vzrok za nenavadno rast buč.

Tisti, ki do sedaj niso urejali svojih zgradb, bodo morali pohiteti. Oktober je pred vrati in lepega vremena ne bo več na pretek. Še vedno ni urejeno okolje železniške postaje. Upajmo, da se bodo

V Šentjurju gradijo vodovod

Ze pred meseci so v Šentjurju ustanovili odbor za gradnjo vodovoda in marljivo vaščani so se medtem že lotili dela. Izkopali so jarek in položili cevi vse do ceste, vodovod pa bodo morali izpeljati pod glavno železnico Zidani most—Zagreb. Ta dela bodo opravili progovni delavci.

V nedeljo bo v vasi množna delovna akcija za kopanje jarkov preko ceste do železnice. Upajo, da jim bo pri tem delu pomagala tudi mladina. Domačini računajo tudi na prispevke skupnosti, in sicer na nekaj sredstev iz občinskega sklada za male asanacije, na prispevek OORK iz Loke in na prostovoljno delo mladine.

S. Sk.

Ločani bi radi uredili dvorano

Prosvetni dom v Loki je bil zgrajen že leta 1937 in od takrat ga ni še nihče popravil. Po tolikih letih je pod dotrajal in bi ga bilo treba zamenjati, zlasti sedaj, ko je v vasi ustanovljen TVD Partizan, ki bo dvorano pozimi potrebovalo za svojo vadbo.

Na zadnjih dveh sejah je upravni odbor prosvetnega društva razpravljal o popravilu dvorane in sklenil, da iz svojih sredstev nabavi parketne deske. Hkrati pa bo odbor zaprosil, naj bi delo plačalo društvo Partizan oz. Zveza fizikalnih društev v Sevnici.

SEVNIŠKI VESTNIK

predstavniki Jugoslovanskih železnic se pred zimo vključili v olepševalno akcijo in uredili vse tako, kot je bilo dogovorjeno.

Med tistimi, ki jim zamerjeno okolje ne dela časti, je tudi telesno vzgojno društvo Partizan. S plevelom zraslo telovadišče in od dežja posivela skladovnica drv prav nič ne vzbujata videza, da je tam zbirališče mladih ljudi. Lanj za občinski praznik so ga sicer uredili, a letos se ni nanj nihče spomnil, zato ga je zarasel plevel.

Turistično društvo je letos v Sevnici svojo akcijo dobro

izpeljalo. Tudi občinska skupščina je pozdravila to pobudo in lastnikom hiš omogočila najetje posojila, če sami niso zmogli vseh stroškov. Sevnica začenja torej prve korake v svojem turističnem razvoju. Razvija se v privlačno, urejeno mesto, znano po lepi, hriboviti okolici.

Matični urad Bučka

Rojstev in porok septembra ni bilo. Umrli so: Franc Lekše, kmetovalec iz Doljenj Radulj, 54 let.

Matični urad Studenec

Rojstev in porok septembra ni bilo. Umrli sta: Matilda Mušič iz Arta 13 in Janez Škobrne iz Arta st. 13.

»Natakar sem postal slučajno«

»V šoli sem se odločil za mehanika,« vljudno pojasnjuje 17-letni Jakob Crnić, ko pospravlja z mize prazne skočelice za turško kavo v kavarni gostinskega podjetja Sevnica. »Bil sem že teden dni v Mariboru na Industrijski kovinarski šoli,« nadaljuje svojo razlago. Stipendijo so mi obljubili za pozneje, in ker je oče sprevidel, da me s skromno pokojnino ne bo mogel vzdrževati, sem šolo zapustil. Nisem sam pri hiši. Imam še dve mlajši sestri, ki ju je tudi treba preživljati.«

»In kako si si potem izbral natakarski poklic?«
»Sošolka, ki je tudi sama šla za natakarico, mi je povedala za to učno mesto. Doma so temu nasprotovali, zato sem se kljub vsemu poskušal dobiti učno mesto v Metliki v Krmelju. Bil sem prepozen. Potem sem se za trdno odločil za gostinsko stroko. Starši so privolili in zdaj imam za sabo polovico učne dobe.«

»Si se dobro vživel v poklic?«
»Ugaja mi. Šolo obiskujem v Novem mestu in do sedaj je kar šlo.«

»Pa starši?«
»Sprijaznili so se, le včasih še godrnjajo, če pridem pozno domov. Pri tem jim ne morem ustreči, ker sem običajno v službi popoldne. Vsak večer me čaka še uro hoda do doma v Slivnici.«

»Se učiš kak tuj jezik?«
»Izbral sem si nemščino in rad bi jo čimprej obvladal.«
»Kaj meniš o postrežbi in gostih v vašem lokalu in o gostinstvu v Sevnici na sploh?«

»Mislim, da so gostje zadovoljni, saj do sedaj ni bilo slišati pritožb. Včasih pa se gostje tudi zelo glasno, posebno če pod vplivom pijače začno obračunavati med seboj. K nam zaidejo tudi tujci. Ti se ustavijo le za kratek čas. Prenočišča imamo skoraj vedno zasedena. Na razpolago imamo 9 sob. Najpogosteje prenočujejo poslovni ljudje. Vprašal ste me tudi, kakšno je moje mnenje o gostinstvu v Sevnici. Za upoštevnanje vredno sodbo nisem še dovolj izkušen, vendar mislim, da bi potrebovali hotel. Ostali niso takega mnenja. Pravijo, da je zaslužek boljši v manjših, preprostih gostiščih.«

»Katero gostinsko podjetje, ki ste ga obiskali s šolo oz. s kolektivom, vam je najbolj všeč?«

»Predvsem mi ugaja Otročec. Tam je vse zelo lepo urejeno.«

»Kakšne želje gojite za prihodnost?«
»Da bi čimprej obvladal vsaj en tuji jezik in se nato izposloval v svojem poklicu doma in v tujini. Potem bi si lahko izbral mesto, ki mi bo najbolj pogodu.«

jt.

cvička slovijo daleč naokrog. Vodi jo Tončka Bišanič. Goste vedno prijazno sprejme.

NOVO V BREŽICAH

Poslovalnica »Ljudske potrebnice« v Brežicah je dober barometrični prikaz naraščajočega zanimanja za televizijske sprejemnike. Letos so jih prodali že okrog 250. V trgovini računajo, da bo ta številka do konca leta narasla še za kakih 100. Veliko se najbrž ne bodo usteli. Marsikdo, ki poleti televizorja ni pogrešal, si bo z njim v jeseni in pozimi rad krajšal večere.

Med prodanimi gospodinjstvi pripomočki so električni štedilniki v Brežicah na prvem mestu. V tem letu so jih pokupili blizu 200. Zelo veliko je tudi povpraševanje po malih hladilnikih, ki pa jih je zelo težko dobiti. Teh so prodali okoli 100, velikih pa 40. Kaže, da jih bo na tržišču kmalu dovolj, ker bo »Himoc« dobil konkurenco. Nov tip malega hladilnika obetata dva proizvajalca — »Gorenjes« in tovarna hladilnikov v Bitolju.

V knjigarni so te dni dobili že dolgo iskane pravilnice na ploščah. Napredaj so štiri Andersenove pravilnice za najmlajše: Vžigalnik, Cesarjeva nova oblačila, Kakor napravi stari je zmeraj prav in Srvinjski pastir. Pripoveduje jih mojster umetniške besede Stane Sever. Za sedaj je izbor še majhen, zato starši težko čakajo, da bi bilo napredaj še več takšnih

zapisnikov pravilnic na ploščah. Ni še dolgo tega, ko so se Brežičani postavili z novo kavarno. Dobre tri tedne po otvoritvi Narodnega doma so tudi zahajali vanjo, zdaj pa je že spet zaprta. Pravijo, da zaradi pomanjkanja osebja. S turško kavo sicer zelo radi postrežejo tudi v restavraciji pod isto streho, vendar to ni prostor, ki bi lahko nadomestil kavarno.

Na živilskem trgu se že kaže oktobrska temperatura. Cene rastejo in preskrba z nekaterimi živilji je skromnejša. Trenutno najbolj primanjkuje jajc, ki so že po 45 in 50 dinarjev. Kilogram jabolčev vejla 100 dinarjev, kilogram grozdja 200 dinarjev, kilogram endivije 200 dinarjev, kilogram paprike 120 dinarjev, kilogram krompirja 60 dinarjev, kilogram zelja 80 dinarjev, kilogram stročjega fižola 120 dinarjev, kilogram kuhanega fižola 150 dinarjev. Minulo soboto so z močvirskimi posevki spet pripeljali brojele po 650 dinarjev kilogram. Cena je ugodna in gospodinje jih zelo radi kupujejo. Svoje izdelke je tokrat prodajal tudi lončar in napravil kar dobro kupčijo. Najbolj gredo v promet cvetlični lonci, čeprav je njihova sezona spomladi.

Starši za šolsko kuhinjo v Pišecah

Osnovna šola v Pišecah že vrsto let slovi po skrbni pripravi zaloga za šolske malice. Konzervirajo predvsem sadje in zelenjavo. Starši so tudi to jesen kljub slabi sadni letini prispevali precej sadja, kar jim je pač obrodilo. Vsakdo je rade volje dal svoj delež za šolsko mladino, zavedajoč se, da s tem koristi zdravju mlade generacije v šolskih klopih. Šolska shramba je že dobro založena s sokovi, kompoti, marmelado in solatami. Te dni vkuhavajo breskve iz vinogradov. Sliv letos ni bilo veliko, nadomestili jih bodo z drugim sadjem.

Tudi kmetijska zadruga Bizeljske je pokazala veliko razumevanja za potrebe šolske kuhinje v Pišecah. Omočila je, da so otroci nabirali sadje v njenih nasadih in z njim obogatili zimsko zalogo. Na šolskem vrtu je prav tako zraslo nekaj zelenjave in obrodilo nekaj sadja. Vse to skupaj je precejšnja količina in kuharice imajo že od

poletja sem veliko dela s konzerviranjem.

Vsak nekaj za otroški vrtec

V Sevnici je zaposlenih veliko žena, zato je vprašanje otroškega varstva iz dneva v dan bolj pereče. Delno je rešeno le varstvo predšolskih otrok, medtem ko za šolarje ni poskrbljeno. Brez nadzorstva se jih le malo lahko uspešno pripravlja na šolsko delo in mnogi se v času odsotnosti staršev potikajo po cestah.

Nova otroška varstvena ustanova je predvidena na prostoru med stanovanjskimi bloki. Lokacija je odobrena in tudi glavni načrt je že napravljen. Z gradnjo bi lahko pričeli naslednje leto, če bi bil na razpolago tudi denar. Nazbrž bodo morale pri tem pomagati delovne organizacije, predvsem tiste, ki zaposlujejo žensko delovno silo. Dobro bi bilo, da bi že letos razmislile o prispevku za to prepotrebno gradnjo in zanjo namenile del sredstev, ki jih bodo prigospodarile na račun ukrepov zveznega izvršnega sveta v letošnjem letu. Z ukinitvijo nekaterih prispevkov, spremembo amortizacije, zmanjšanjem prometnega davka in dvigom cen se bo prav gotovo tudi v sevnških podjetjih nabralo nekaj sredstev. Čemu jih ne bi namenili za gradnjo varstvene ustanove in na ta način rešili pereč problem vzgoje mlade generacije?

-ey

Praznik v Črnem potoku in Pungrtu

Takega praznika in veselja v vaseh Črni potok in Pungrt ob Kolpi menda ni bilo že od osvoboditve sem, od dne, ko je zasijala svoboda. Razveselili, nasmehnil so se spet, ko jim je zasvetila električna luč — dogodek, na katerega so se pripravljali že dolgo vrsto let. Iz dneva v

dan, iz leta v leto so se veselili, upali, pričakovali — in končno dočakali. V kočevski občini so v nedeljo, 20. septembra, črtali obe vasi iz seznama neelektrificiranih krajev. Okrog petindvajset jih je, manjših vasi in zaselkov, kjer pa je še zelo malo ali pa skoro ne več mladih ljudi. Nekateri teh bodo v naslednjih letih še dobili elektriko, tako da bodo s sedemletnim planom vprašanje elektrifikacije dali iz dnevnega reda.

V Črnem potoku je šestnajst gospodarjev, v Pungrtu, vasi v strminah med Travo in Kolpo, pa devet. Elektrifikacija obeh vasi je financirala občinska skupščina Kočevje — okrog 4,5 milijona dinarjev — vaščani pa so pomagali pri izkopu jam in razvozu električnih drog. Skupno so prispevali nad 1100 prostovoljnih delovnih ur, kar predstavlja precejšnjo vrednost. Na skrom-

nih posestvih so v glavnem mladi gospodarji, ki so deloma zaposleni v bližnjem Čabru ali pa v gozdarstvu.

Veselo je bilo že v soboto, ko so vaščani praznovali skupno z električarji Elektro Kočevje, svečane otvoritve v nedeljo pa so se med drugim udeležili tudi predstavniki Obs Kočevje, druž-

KOČEVSKÉ NOVICE

beno političnih organizacij ter predstavniki občine Čabar. O pomenu elektrifikacije je ob otvoritvi govoril načelnik oddelka za gospodarstvo Obs Kočevje Jože Benčina, v imenu režijskega odbora in v imenu vseh vaščanov pa se je zahvalil za veliko pridobitev Ivan Vesel iz Črnega potoka. Šolski otroci so med drugim uprizorili tudi igrice »Otvoritev elektrike na vasle« (g)

Tudi v okolici Osilnice bi radi elektriko

Zaselek Potunarica v Osilnici (tri hiše) še nima elektrike. Prebivalci so pripravljani sami skopati jame, morda bi dali tudi drogeve, da bi le dobili luč. Vsaj elektriko bi radi, ker vodovoda prav gotovo ne bodo dobili. V okolici Osilnice je še sedem vasi brez elektrike. Vasice so oddaljene in majhne, največja šteje le devet hiš. Povsod so prebivalci pripravljani kar največ prispevati za elektrifikacijo.

Kočevska občina je praznovala:

»Da bi še naprej tako lepo napredovali«

Predsednik skupščine SRS Ivan Maček na slavnostni seji v Šeškovem domu

Kočevje in z njim vsa občina, vsi občani, so v soboto in nedeljo praznovali svoj praznik. Stevilne zastave po vsem mestu so spominjali na nevsakdanji dan tiste, ki so sicer delali, spominjali jih je na to nenavadno vrvež po cestah...

Uved v praznovanje je bila slavnostna seja obeh zborov občinske skupščine in občinskega odbora Zveze borcev NOV ob desetih dopoldan v Šeškovem domu. Razen nekaterih preživelih udeležencev Kočevskega zbora in drugih povabljenih so se seje udeležili tudi predsednik skupščine Socialistične republike Slovenije Ivan Maček in poslanci kočevskih volivcev Boris Mikoš, Ignac Nagode, Ignac Karničnik, Miro Hegler in drugi. Na predlog predsednika Obs Draga Benčine so odnesli venec pred spomenik svobode in na grobiščih padlih borcev na Trati odposlanci Milan Opacič, Jože Markovič in Ernesta Planinc, nato pa so trije pionirji šole Jožeta Šeška čestitali predsedniku, odbornikom in vsem občanom za njih skupni praznik, želeč jim, »da bi občina v prihodnje prav tako lepo napredovala, kakor je v zadnjih letih«.

O pomenu praznika, vlozi Kočevske v NOB, pogojih za razvoj partizanstva v teh krajih po izselitvi Kočevjarjev, o odmevih Kočevskega zbora po zatirani Evropi

ter o povojni graditvi in o nadaljnjih nalogah za še hitrejši razvoj je na seji spregovoril predsednik občinskega odbora Zveze borcev Anton Šimec.

Predsednik skupščine SRS se je že pred sejo v nevezanem govoru s predstavniki občine živo zanimal za nekatere probleme občine, predvsem šolstva, trgovine, gostinstva, prav tako pa tudi za gospodarski razvoj. Tov. Ivan Maček si je z zanimanjem ogledal tudi stalno kiparsko razstavo Staneta Jarma v Šeškovem domu, po seji pa skupaj z odborniki lepo urejen muzej. Najdalj se je ustavil v oddelku, ki obravnava razvoj osvobodilnega gibanja na Kočevskem od izselitve Kočevjarjev do prvih upornikov in do končne osvoboditve.

Odbornik Andrej Arko je odbornike in goste povabil na ogled doma telesne kulture, kjer so si ogledali, kako naša mladina koristi lepe telovadnice.

Zvečer v soboto je bila v Šeškovem domu proslava, ki se je

je udeležilo precej občanov. Na proslavi je govoril o pomenu Kočevskega zbora in o spominih na partizanska leta kočevski prvoborec in poslanec v republiškem gospodarskem zboru Ignac Karničnik. Po proslavi so predvajali turistični film Od Turjaka do Kolpe in celovečerni film Na svoji zemlji. (vec)

»RADI BI TELEVIZOR...«

Leпо bi bilo, sc povedali vaščani Morave, ko bi imeli v vasi skupen televizor. Marsikaj bi lahko zvedeli, bliže bi nam bili dogodki doma in v svetu in sploh bi bilo lepo. O televizorju se pogovarjajo že več let, toda denarja ni, sami pa ne bi mogli zbrati toliko sredstev.

VEDNO VEČ DIVJADI!

V okolici Morave in drugih vasi je vsako leto več divjadi, predvsem divjih prašičev in jelenjadi, ki uničuje skromne pridelke vaščanov. Letos svinje sicer niso delale večje škode po njivah, ker je dovolj črvo, so pa zato preorale vse košenice, skoraj boljše kot s plugom. Nastalo škodo lovska družina sicer plača, toda zelo malo in le za tiste njive, ki so zavarovane. Toda kako npr. zavarovati njivo, dolgo nad 300 in široko 7 metrov?

TE DNI V KOČEVJU

Razstava v izložbi. V okviru praznovanj občinskega praznika je muzej napravil v izložbenem oknu trgovine Tkanina lično razstavo »Spomeniki na Kočevskem«, ki si jo je ogledal vsak, kdor je šel mimo. S fotografijami so prikazani razni kulturni in drugi spomeniki v občini.

Teden otroka. V tednu otroka, se pravi v teh dneh, bodo imela društva prijateljev mladine v občini Fara, Osilnica, Stara cerkev, Kočevje in Rudnik — letne občne zbere, prav tako bo ta dni skupščina občinske zveze prijateljev mladine. Medtem ko imajo društva v podelitvi veliko rednih članov, jih je v mestu malo, DPM Kočevje si bo prizadevalo pridobiti s posebnimi pristopnimi izjavami čim več novih članov. Torej, kdor se ni član društva prijateljev

mladine, naj ne odkloni pristopa, ko ga bodo v teh dneh povabili. Ne pozabimo namreč, skrb društva je posvečena našim najmlajšim in čim več bo imelo društvo članov, lažje bomo pomagali mlademu rodu.

Končno vendarle varstvo dojenčkov! O organizaciji varstva dojenčkov v Kočevju je bilo v zadnjih letih že veliko napisanega in povedanega, pa vedno brez uspeha. Vedno se je nekje zataknilo, ali pri prostoru ali pri denarju ali pa še kar pri zanimanju staršev. Zdaj bo Kočevje končno le dobilo jasli, ki bodo poslovala v sklopu obstoječih otroško varstvenih ustanov — Čebalce, Jurčica ali Kelca. Organizacijo jasli pripravlja stanovanjska skupnost mesto skupaj z zvezo prijateljev mladine. Jasli bodo sprejele prve malčke — prijavljenih je doslej osem — še v tednu otroka, ki traja do 11. oktobra, le še opremo morajo dobiti.

Jesen je tu... To vidimo na vsakem koraku. Na ulice in nasade se osiplje prava poplava rumenega listja z dreves in pometaji ga morajo sprosti pospraviti. Poti in ulice morajo biti kajpak čiste.

Kostanj je že zadilal. Ze vrsto let ob tem času pridejo v Kočevje kostanjarji in preko jeseni in zime napečejo za Kočevjarje velike količine koszanj. Prišli so tudi letos. Na kostanj, ki bo vsak čas zadilal, spominja ljudi lična hišica ob mostu pred cerkvijo. Kar čez noč je zrasla.

Grozdje iz Srbije in od Metlike. V ponedeljek je bilo na tržnici največ grozdja, ki pa je imelo kaj različne cene — 180, 160 in 200 din kilogram. Prodajalci so bili od Metlike in iz Srbije, pa cena ni bila kdo ve kako različna. Prodajali so še orhe (300), jabolčka (120), slive (120) in rižol po 150 dinarjev.

V Dragi gradijo poslovno zgradbo

V Dragi gradi Kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje poslovno zgradbo, v kateri bo kmetijska uprava, gozdni obrat, verjetno trgovina, nekaj stanovanj, spodaj pa garaže. Stavba bo enonadstropna, visoko pritlična. Delovodja gradbene skupine KGP France Kovačič, ki izvaja dela, je povedal, da bo objekt pod streho predvidoma do konca oktobra, nadaljevali bodo pa spomladi. Delovodja Kovačič je še povedal, da zdaj že težko zidajo; malta pričinja zmrzovati, pa tudi delo ob mrzli sapi ni prijetno. Stavba bo za dragarski konec velika pridobitev.

Popust za člane kolektiva in upokojence

Letos bodo člani kolektiva gozdnega obrata KGP v Grčaricah in upokojenci, ki so bili prej zaposleni na obratu, dobili po znižani ceni okrog tisoč kubičnih metrov drv. Drva si lahko vsak sam napravi, za prevoz pa poskrbi obrat. Na ta način stane meter drv 1.800 din, medtem ko je cena za druge zasebnike in podjetja ter ustanove izven Grčaric, znatno višja, od 4.000 do 4.700 din. Tudi tem so jih prodali precej, lahko pa bi jih še več, če bi jih imeli.

»Stric Matija bo pa v časopisu!«

»Stric Matija, tudi vi boste v časopisu!« so se otroci zveselili, ko sem uperil aparat v tesarja Matijo Jerebiča iz Cvišterjev, ki že četrti mesec dela v Knežji lipi. Še z nekaterimi drugimi urejajo hlevne in stanovanjske hiše. Prej tako puščobne, na videz vse razmajane stavbe so dobile novo oblačilo, na novo so omotane in prepleskane in vas postaja čednejša.

»Stric Matija je doma iz Ljutomer, enajst let pa je že na Kočevskem in je postal pravi Kočevjar. Ima tudi naš list, ki ga je nekoč že mislil odpovedati, pa je že tako prišlo, da ga je obdržal. Tako vsaj zvem domače novice...«

Lepa priznanja ribniškim spominkom

Nedavno so se ribniški spominkarji vrnili z zagrebškega velesejma in prinesli s seboj najboljše vtise in vrsto lepih priznanj naši domači obrti. O vtisih s sejma pripoveduje tajnik turističnega društva Ribnica Franjo Matoh, ki je vse sejemske dni preživel med spominki v posebnem turističnem paviljonu.

Naših spominkov nismo le razstavljali v posebnem turističnem paviljonu, pravi, pač pa smo jih tudi prodajali. Z uspehom smo lahko več kakor zadovoljni.

Kot najzanimivejši spomin na letošnji sejem moram kajpak omeniti obisk maršala Tita v našem paviljonu. Po otvoritvi si je ogledal vse razstavne paviljone, tudi turističnega, kjer se je zadržal dalj časa. Povedal je, da ima že precej naših spominkov, ki so lepi in zanimivi. Soproga Jovanka si je izbrala ličen obesek iz drobnih izdelkov in si ga pripela na prsi, predsednik ZIS Petar Stambolič pa se je po podrobnem ogledu razstavljenih spominkov odločil za lesen nožič za rezanje papirja, češ da ga v svoji pisarni potre-

buje. Prav tako pohvalno se je izrazil o našem delu tovariš Blazo Jovanović.

Poudarim naj še to, da smo imeli ob turističnem

Podružna šola na Velikih Poljanah

Na Velikih Poljanah pri Ortneku deluje podružna šola, katero obiskuje 27 otrok. Pouk je kombiniran, dvoodelni: dopoldan 2. in 3. razred, popoldan pa 1. razred. Poučuje ena učiteljica. Podružna šola na Velikih Poljanah bo kmalu odmrta. Otroci višjih razredov že obiskujejo šolo v Ribnici, kamor se vozijo z vlakom. Zeleniške zveze so kar ugodne, pozimi se solarji, ko po končanem pouku čakajo na vlak, lahko združujejo v enem izmed razredov ribniške šole. Sicer je res, da s prevozom in s čakanjem na vlak izgubi vsak otrok po 3 ure na dan, zato pa je pouk na popolni osemletki v Ribnici toliko kvalitetnejši in je izguba časa stotero povrnjena.

»Z majhno dvorano bi nam bilo ustrezno!«

V Velikih Poljanah pri Zlebiču imajo društvo Partizan, ki je sicer delavno, večjih uspehov pa ne more doseči, ker ni pri roki primerne dvorane za zimsko vadbo. Okoliški prebivalci si želijo tudi kulturnih prireditelj, ki jih iz istega vzroka nimajo kje prirediti. Če bi imeli dvorano, bi lahko v te kraje prihajal tudi potujoči kino, ki bi bil za ljudi pravo doživetje. Prebivalci menijo, da bi se vsaj za potujoči kino dala zadeva urediti tako, da bi ta gostoval v Ortnškem gradu. Stavbo imajo v najemu za 50 let Puljčani, s katerimi bi se o tem najbrž dalo pogovoriti še zlasti zato, ker letujejo njihovi otroci v njej samo med šolskimi počitnicami.

Ob nedeljah obiskuje Grmado precej ljudi

Dom/na Grmadi obiskuje ob nedeljah precej ljudi. Čeprav cesta ni najboljša, prihaja ob nedeljah tja po 10 osebnih avtomobilov in veliko motoristov. Okoliški prebivalci, ki jih mika lep razgled, pa odhajajo na Grmado kar peš. Dom bo treba povečati in urediti v njem ležišča, predvsem pa bo treba utrditi in izboljšati 3 kilometre dolgo cesto od Ortneka do Grmade. Nato se bo turizem razvil v tem koncu. Turistično društvo Velike Poljane-Ortnek, ki je pred leti s prostovoljnimi delom začelo graditi kočjo, bo nato le doseglo svoj namen.

dnevu na sejmu 15. septembra rekordna naročila. V našem paviljonu so se tedaj zbrali številni turistični delavci iz vse domovine in nekateri že takoj naročili precej spominkov za prihodnjo sezono, drugi jih pa še bodo. Vsi poslovni ljudje in turistični delavci so se zanimali, kje, kdaj in koliko bodo lahko naročili ribniških spominkov za naslednjo turistično

sezono in se čudili, kako to, da nas niso poznali že prej. (ig)

REŠETO

Matični urad Loški potok

Rojstev in smrti septembra ni bilo. Poročili so se: Janez Ruparčič, delavec, in Marija Ruparčič, oboje iz Retij; Rudolf Rojce, delavec s Hriba, in Marija Car, delavka iz Retij; Jože Lavrič, delavec iz Segove vasi, in Ljudmila Bartol, delavka s Hriba.

»Ribniški pušljec« Foto: Drago Mohar, Ribnica

Od gumba do marmelade in kruha — vse dobite v Travniku

Nada Košmrlj, prodajalka v trgovini v Travniku (Loški potok) je bila sama v prodajalni; malo pred poldnem je bilo, ko je navadno kupcev manj in si lahko malo oddahnje. Vendar čisto brez motenjen pogovor ni bil; zmotilo naju je nekaj strank, ki so prišle po kruh ali kaj drugega, otroci po bonbone. Mrharjeva mati iz Travnika je kupila liter vina. »Mudi se mi na njive, je povedala, »pa mi bo malo za moč. Da, da, tudi jaz kupujem kruh v trgovini, se mi ga ne splača peči doma. Z možem sva sama, poročena 37 let, brez otrok, pa nama kruh iz trgovine kar zadostuje...«

Kruha v Travniku, pa tudi drugih vseh, skoro nikjer več ne pečejo doma; prikladneje je, če ga kupijo v trgovini. Samo v Travniku ga prodajo do 100 in več kilogramov na dan, pozimi nekaj manj. Kruh dobijo z avtobusom iz Sodražice.

V naši trgovini, je pripovedovala Nada, doma iz Retij, imamo na zalogi vse: od gumbov do marmelade in kruha, tekstila itd. Ko bo dograjen nov trgovski dom na Hribu — to pa ne bo prej kot v treh letih — bodo potrošniki večino potrebščin dobili tam, v tej trgovini pa bomo obdržali verjetno le prehranske artikle.

Še vedno živi stari ljudski običaji

Okrog desetih dopoldan so se začeli v nedeljo 4. oktobra pred spomenikom na Trgu 3. oktobra v Kočevju zbirati ljudje. Prišli so člani rudniške godbe v lepih svetlomodrih uniformah, pripravljali note in uglašali svoje instrumente. Nato je kapelnik tov. Struna, ki godbo uspešno vodi že več let, dal znak in zaigrali so. Lepo ubrani zvoki so privabljali vedno več gledalcev. Točno ob enajstih so prikorakali po ulici člani folklorne skupine iz Predgrada v značilnih belokranjskih nošah, z zastavo in z godbo, se sami postavili v krog, zapeli in zaplesali.

Sestavku bi lahko mirne duše dali naslov »Gremo zihertez vaš most?«, saj je bil ples s tem naslovom osrednja točka dvajsetmi-

nutnega sporeda. Plesali in peli so tako sproščeno kot bi bili doma. Tako, kakor so plesali in peli že njihovi

«Kraljica» med plesalci iz Predgrada

Šestnajst let po nedolžnem v ječi

Samuel Williams, star 35 let, pomočnik knjižničarja v New Yorku, toži mesto New York za povračilo škode 8 milijonov dolarjev, ker je bil krivično aretiran. Williams je prebil v zaporu 16 let, od teh 22 mesecev v celici smrti znanega zapora Sing Sing, pod obtožbo, da je umoril nekoga deklet. Lanskega novembra pa je bil, potem ko je priznalo sodišče razveljavilo prejšnjo razsodbo, iz zapora izpuščen, in sicer zaradi tega, ker mu je neko priznanje bilo iztrgano s silo.

predniki in prednikov njihovem plesu, zato pa je bil njihov nastop pravo doživetje elementarne, preproste ljudske umetnosti. O veliki ljubezni do ljudske igre in plesa je govoril vsak njihov korak, vsak gib, o tem so govorili njihovi od sonca ožgani obrazi in od dela utrjene in razpokane dlani. Prav tako so se nekoč zbirali njihovi predniki ob prazničnih dneh kje na vasi, godbeniki so prinesli svoje instrumente, zaigrali in nato se je strnil krog, zaplesali so kolo, nato drugo, tretje, peli in se veselili. Morda so pred stoletjem njihovi stari očete in stare matere prav tako globko, lahko zaplesali ples Gremo zihertez vaš most, kakor so ga oni v nedeljo v Kočevju. Brez vsakih odskih in drugih pripomočkov, na prostem, kakor doma. Samo lipa je morda še zmanjkala...

Anonimna darovalka

Močno presenečeni smo v uredništvu Dolenjskega lista 5. oktobra odprli po pošilj prejšnjemu, iz katerega je padel tisočak. Priloženo je bilo pisno naslednje vsebine:

Tovariš urednik!

S solzami v očeh sem prebrala članek v zadnjem listu o slepem starčku iz Čraotnja. Tudi mi homo nekoč stari, zato me je njegova usoda tembolj ganila. Poklanjam mu 1000 din.

Neimenovana iz Novega mesta

Anonimni darovalki sporočamo, da smo 11. letnemu slepemu Francu Sa-jevcu njen dar že poslali. Hvala!

Življenje v vesolju je mogoče

Neki pomembni ameriški raziskovalec vesolja je te dni izjavil, da je po njegovem mnenju življenje v vesolju možno. Znanstvenik Harrison Brown, član ameriške agencije za vesoljske polete NASA, je sporočil, da je našel dokazne za trditve, da je življenje v vesolju mogoče, ker so v vesolju tudi druga sonca; okoli njih kroži vrsta planetov, na katerih bi bilo življenje možno. Znanstvenik je pozval astronomo vsega sveta, naj pomagajo iskati te planete.

Včeraj, 7. oktobra, je bil dan topničarjev naše slavne JLA. Vsem pripadnikom topniških enot v JLA, zlasti pa vsem našim fantom, ki služijo svoj vojaški rok med topničarji, za njihov praznik Iskrene čestitke!

V ZADNJEM TRENTU

Zena s petimi otroki je bila nepovabljen gost na poroki Alcidesa Zelade Saldana v neki cerkvi v Limi, prestolnici Peruja. Njen mož se je pravkar pripravljal, da izreče pred oltarjem v družbi svoje žene usodno besedico »da«.

»To je moj možik je vzkliknila zapuščena žena in kazala kot dokaz na svojih pet otrok. Alcides Zelada Saldana je uvidel, da je vse izgubljeno, in je pobežnil skozi stranska vrata. Njegova nevesta je izgubila zavest, njeni bratje so zdirjali za nevestinim možem in zapeljivcem, da bi ga ubili, njegova prava žena pa je priredila pri cerkvenih vratih »stiskovno konferenco«.

»Moj mož, — je rekla, — je odšel davi prezgodaj na delo. To mi je bilo sumljivo. Slutila sem, da bo nekaj storil. Kakor vidite, sem imela prav.«

SVE, SVE JE ISTO KO PRI... (MAJDA UDOVIČ IN DINKO BANIČ)

Kdo pravi dan očemo razvedrila?

Marsikatera je že padla na račun Novomešanov, češ da jih družbeno življenje in zabava ne mlita. Dvorana Doma JLA pa je bila v nedeljo zvečer, ko so nastopali domači pevci in zabavni orkester novomeške gimnazije, razprodana do zadnjega kotička. V okviru armadnega tekmovanja za najboljši orkester je uprava Doma pripravila uspešno prireditev, katere vojaški s civilnim prebivalstvom, če je le dovolj volje za to. Priznati moramo, da je bila prireditev odlično organizirana in da je prijetna in nevsiljiva konferansa vojakov Dinka Baniča prav vse spravila v dobro voljo. Kdaj bodo tisti, ki so v Novem mestu še odgovorni za kulturno zabavo, uspeli spraviti na oder podobno prireditev?

Poslušalci so bili veseli na stopa mladih dijakov, ki so sicer nekaj treme svoje točke prijetno interpretirali. Z izjemo tih, morda treh poročnikov, bile ostale solidno nastopale. Dekleta imajo podobno tudi smisla za ritem, saj so izjemo ene poročnice ne manjka. Stefka Katič in Katjuša Suhly sta najboljši v duetu, Meda Katič in presenetljiva progom v prvi točki. Rajko Katič in Janecur Katič sta poznata, da sta že rutinsko od ostalih domačinov. Oba vojaka Vinco Katič in Dinko Banič nastopata, vendar Katič kot interpretator simpatično. Dinko, v civilu član simfonijskega orkestra, ki tekmuje za armadno prvenstvo, prvi žiri iz Ljubljane, ki je ocenil nastop, od 30 točk jih je orkester dobil 25, kar je visoka ocena, ki upoštevamo, da je to prvi ansambel, ki je bil ocenjen in je s to

oceno postavil kriterij za vse tekmovanje. Ker ni še dolgo, kar je bil orkester sestavljen, je opravičljivo, da so bili igralci med nastopom malo zadržani, kar uradni, bi lahko rekli. Skoraj vse orkestralne skladbe so bile dobro pripravljene, le pri sicer prijetni skladbi, posvečeni Novemu mestu z naslovom »Ragov log« je bilo slišati nekaj pomanjiljivosti. Ta skladba s svojim aranžmanom, ki ga je napisal avtor Mladen Franko, in harmonika solo melodije »Charmine« (izv. Mladen Franko) sta segli že v področje jazza, tako da so bili zadovoljni tudi ljubitelji te vrsti. Še posebej »Ragov log« je publika nagradila z bučnim aplavzom.

Tako resno pripravljenih prireditev in tako prisrčnega sodelovanja z armado si Novomešanji še želimo, saj so tudi vojaki, čeprav samo za leto dni, enakovredni prebivalci mesta, ne redko pa tudi v kvaliteti presegajo vsa pričakovanja.

M. I. M.

Bralci časnikov v Zahodni Evropi

Po statistiki, ki so jo pred kratkim objavili, ima Zahodna Nemčija največ rednih bralcev časnikov. Od 100 Nemcev bere časnike dnevno 33 prebivalcev. Za Nemčijo je na drugem mestu Holandska z 22 bralci na 100 prebivalcev, Belgija s 27. Francija s 24 in Italija z 12 bralci.

Raku se je mogoče izogniti

Dvanajst strokovnjakov iz različnih dežel je po dolgoletnem raziskovanju ugotovilo, da bi se trem četrtinam rakastih obolenj bilo mogoče izogniti. V poročilu svetovni zdravstveni organizaciji so se strokovnjaki obširno posvetili problemom faktorjev, ki povzročajo raka. Tako je eden vzrokov za kožnega raka pretirano sončenje, predvsem sta pri tem ogrožena obraz in vrat. Tudi čezmerno uživanje alkoholnih pijač lahko povzroči rakasta obolenja, toda za to trditve za zdaj še ni dokazov. Strokovnjaki svarijo tudi pred kajenjem in po njihovem mnenju naj bi vlade držav omejile prodajo cigaret. Potrebna bi bila tudi strožja kontrola kozmetičnih sredstev; pred temi sredstvi naj bi varovali zlasti otroke. Eksperti se navdušujejo tudi nad rednimi množičnimi pregledi, zlasti pri ženskah.

KATIJSKA SUHLY IN STEFKA KATIČ PRAVITA, DA SPLIT NE MORE BITI BREZ ZAMISELCA

POPRAVLJENA MEJA

Prav na tih so popravili mejo med Češkoslovaško in Poljsko. Neki pozornejši bralec je opazil, da je časopis Zycie Warszawy omenjal dve doslej poljski vasi, kot da bi pripadali Češkoslovaški. V pismu bralcev je uredništvo časopisa odgovorilo, da je Poljska že leta 1959 odstopila vasi Zielene in Tkace Češkoslovaški. Za razlog so navedli dejstvo, da je prvotna meja razpolajljala večino tamkajšnjih posestev.

Lepo povest

bomo začeli objavljati čez nekaj tednov na straneh Dolenjskega lista! Ne zamudite začetka — poravnana naročina vam jamči, da boste vsak teden redno prejeli naš domači pokrajinski tednik!

Srečanje iz kočevske občine:

Petnajst let na cesti

Za začetek anekdota. V Rakitnici je bil pred vojno cestar, ki ga je zaradi njegovega naprednega mišljenja dolenjski župnik Skulj spravil iz službe. Ko mu je nekdo potožil, da so ga iz stanovanja vrgli na cesto, je naš cestar potrto odgovoril: »To ni še nič, kaj pa jaz, ki me je Skulj vrgel še s ceste!...«

Alojz Mohar, Potočan iz Mozlja, je te dni odmeril že petnajst cestarskih let; točno 1. oktobra je minilo petnajst let, ko je postal prvi lopate gramozna po mozeljski cesti in kdo ve koliko se jih je že od tistega časa nabralo. Bojda zelo veliko.

Na toplem jesenskem soncu sva poklepetala. O tem in onem, kakor pač poklepetata znanec z znancom s ceste...

— Zakaj cestarji pozdravljate vsakega mimoidočega?

Ne vem, zakaj. Meni je prišlo že v navado, dvigniti roko h kapi, ko pripelje mimo avtomobil ali motor ali celo kolesar. Zde se mi vsi znani, nimam pojma, ne Stejman, Jih je pa kar precej. Promet

domači, kot bi jih od nekod poznal. Kakor bi vsako minuto sklepal prijateljstva, znanstva z ljudmi, ki jih nisem še nikdar videl in jih ne bom nikoli več...

— Koliko ljudi pelje dnevno mimo vas. Niman pojma, ne Stejman, Jih je pa kar precej. Promet

Dior oblači »božje goske«

Najštevilnejši red rimokatoliških nun bo spreminil svojo tradicionalno nošo. Nune reda sv. Vincenca, ki šteje več kot petdeset tisoč pripadnic, bodo oblekle sodobna religiozna oblačila, ki jih je zanje posebej kreirala slavna pariska modna hiša Dior. Visoka bela kapa iz poškrpljenega platna je pripadnicam tega reda priseljal popularni naziv »božje goske«. Zdjaj jo bodo zamenjali z manjšo kapo, katere zadnji del bo padel na ramena. Kapa bo modre barve kakor obleka in bo povsem pokrivala lase. Sama obleka bo dolga in bo segala do členkov, ne bo se pa vleka po tleh kot dosedanja in bo nekoliko ožja ter enostavnejša.

Prvotna oblačila omenjenih nun so posnemala francosko kmečko nošo iz leta 1633, ko je bil red sv. Vincenca ustanovljen.

Saša Dobrila:

ARGONAVTI

SMEH STOLETIJ

V južnem Walesu je bila v majhnem mestu gostilna »Pri volu«, ki je slovela po svoji izvrstni postrežbi. Vsako jesen je tja zahajal tudi vojvoda Lancaster. Gostilničarju se je to zdelo sila imenitno in je začel razmišljati, kako bi to poznanstvo obrnil sebi v prid. Ob prvi priložnosti je naprosil vojvodo, če lahko imenuje gostino po njem. Ker je ta privolil, ni minilo dolgo in nad gostino se je zasvetila deska z napisom: »Pri vojvodu Lancasteru«.

Gostilničarju bi se načrt morda posrežil, če ne bi bila v mestu še ena, konkurenčna gostilna. Lastnik tega lokala je opazil spremembo in brž preimenoval svoj lokal v gostilno »Pri volu«. Vsi tujci, ki so prihajali v to mesto, pa so vedeli le za imenitno postrežbo »Pri volu« in »Vojvoda Lancaster« je sameval zapuščen in prazen.

Stari »Vol« je noč in dan premissljal, kako bi se rešil iz zagate. Vojvode ni hotel žaliti, starega naslova pa ni mogel uporabiti, ker ga je zdaj imel sosed. Naposled mu šine v glavo dobra misel.

Naslednjega dne so videli tujci in domačini nad vrati gostilne silko vojvode, pod njo pa napis:

»Pri vojvodu Lancasteru, to je stari, edino pravi in pristni vol«.

V tem razdobju je deloval tudi znameniti grški filozof in matematik, avtor izreka, ki je ena od osnov srednješolske geometrične učenosti, Pitagora. Ko je učenjak odkril svoj znameniti izrek, je daroval bogovom sto volov. — Pravijo, da od takrat vsi voli trepetajo, če kdo odkrije novo resnico.

V Atenah je nekoliko pozneje krojil postavbe prvi arhont Solon, iz katerega se je nekdo norčeval, da ima dof-ga ušesa.

»Res je, za človeka imam prevelika ušesa, je priznal Solon, morda pritrtili mi boš, da so tvoja premajhna za osla.«

PAMETEN SI KIDON. SAM JIM GREM SPOROČIT ODLOČITEV.

JAZON, POSVETOVAL SEM SE Z ARESOVIM SLUŽABNIKOM.

PRODAJNI PULT SO PREMAKNILI!

Tudi v črnomaljski papirnici in knjigarni pred začetkom šolskega leta ni bilo prijetno delati, vendar je bilo po izjavi Cvetke Planinc letos le nekoliko bolje, kot prejšnja leta.

— Ze ves avgust so ljudje

je kupovali šolske potrebščine, tako da je hud naval v trgovini trajal le 4 do 5 dni. Takrat pa je bilo hudo! Nekoč so stranke tako pritiskale, da so premaknile prodajni pult.

— Ste bili dobro založeni z blagom? Je česa zmanjkalo?

— Zvezkov in drugih potrebščin je bilo vedno dovolj, le nekateri učbeniki so kdaj pa kdaj pošli. Naročamo jih sproti, kakršno je povpraševanje, ker šolarji precej kupujejo rabljene šolske knjige. Nekate-

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

rih knjig pa še zdaj nimamo: tako zemljepisa in zgodovine za 8. razred, srbohrvaške vadnice za 5. in 6. razred, kemije za gimnazijo ter slovnice za I. letnik.

— Gredo druge knjige dobro v prodajo?

— Ne preveč! Precej imamo naročil za zbirko »100 romanov«, ostalih literarnih del prodamo bolj malo, ker so za naše kupce predraga. Res je nekaj stalnih odjemalcev, vendar zelo malo.

Kosilo za 350 din

Ze od nekdanj slovi v Semiču Bukovčeva gostilna, kjer gostom postrežejo s ceneno in dobro hrano. Pa tudi pijača ni slaba! Semiško belo vino točijo po 300 din, kosilo še zdaj velja 350 din, za pečenko s solato in kruhom pa mora gost odšteti 280 din.

— Kako izhajate s takimi cenami? smo vprašali gostilničarja Alojza Bukovca.

— V odročnih krajih moramo biti s cenami previdni. Če ne bomo gosta dobro postregli in malo računali, lahko gostilno zaprem.

— Ali imate dosti prometa? — Ja, včasih ga je bilo! Ko so se še ljudje vozili z vlakom, je ob nedeljah prišlo čuda Ljubljancev in Novomeščanov. Odkar imajo avtomobile, iščejo samo lepih poti. Teh pri nas ni, zato je tudi gostov manj. Abonentov nimamo, vseeno pa prodam vsak dan okoli 20 kosil priložnostnim gostom.

— Ste z davki zadovoljni? — Kdor ima tujo delovno silo v gostilni, se vsak pritožuje, da ne zmore plačil. Mi-

Skrb za kadre: že v osnovni šoli!

Minuli četrtek je bilo v Črnomlju posvetovanje o kadrovski problematiki v občini, ki ga je pripravil občinski odbor Socialistične zveze v Črnomlju. Podatki, zbrani v 41 delovnih organizacijah črnomaljske občine, kažejo, da priporočila Zvezne skupščine in Glavnega odbora SZDL Slovenije sicer uresničujemo, vendar še prepočasno. Kadrovska služba imata urejeno le Tovarna kondenzatorjev Iskra v Semiču in rudnik Kanizarica. Večina delovnih organizacij tudi nima ne tekočega ne perspektivnega načrta kadrovskega dela. Prav tako so na posvetovanju govorili še dosežane investicijske politike, ko so sredstva v glavnem nalagali le v objekte in strojno opremo, šolanje kadrov pa puščali v nemar. Zavoljo tega je danes razvijajoča se kovinska industrija v občini skorajda brez kadra. V obeh livarnah namreč nimajo niti mešalurga, niti strojnega inženirja. Podobne težave kot v gospodarstvu so tudi v družbenih službah, zlasti še v šolstvu, kjer jim primanjkuje okoli 40 profesorjev in strokovnih učiteljev. Kljub občutnemu pomanjkanju kadrov pa marsikatera delovna organizacija nima izdelanega načrta štipendiranja, niti pravilnika o dodeljevanju štipendij.

V tekočem šolskem letu št-

pendirajo v občini 108 študentov; od tega 28 na visokih, 11 na višjih in 69 na srednjih šolah. Večje število študentov in povečane štipendije v letošnjem letu bodo sicer vplivale na hitrejši dotok strokovnih kadrov, kljub temu pa se velja zamisliti ob podatku, da je bilo v prvem polletju letošnjega leta v občini Črnomelj izkoriščenih manj kot polovico skladov za izobraževanje kadrov.

Za Belo krajino je boleča tudi precejšnja fluktuacija strokovnih kadrov, ki bodisi zaradi težjih življenjskih pogojev in nižjih osebnih dohodkov kot v gospodarsko razvitejših krajih, bodisi zaradi nepravilnih odnosov do strokovnih kadrov odhajajo v druge razvitejše kraje. Zavoljo tega so na posvetovanju poudarili, da je treba v marsikateri delovni organizaciji spremeniti odnos do strokovnih kadrov ter navezati tesnejše stike med štipenditorji in študenti. Seveda pa bi se morali tudi študenti po končanem študiju zavedati svoje dolžnosti do podjetij, ki so jih štipendirala in jim omogočila študij ter pridobitev naziva strokovnega delavca.

V razpravi so tudi poudarili, naj bi se v prihodnje skrb za bodoči strokovni kader začela že v osnovni šoli. Pri izbiri zares dobrih učen-

cev bi morala imeti odločilnejšo besedo mladinska organizacija na šoli in učiteljski zbor. Za izboljšanje trenutnega stanja pa so na posvetovanju sklenili, da bodo organizirali v okviru občine skupno kadrovsko službo, ki bo spremljala kadrovske probleme in jo skupno z delovnimi organizacijami skušala tudi aktivneje reševati.

Po novem letu brezplačno zdravljenje

Odlok o razširjenem zdravstvenem zavarovanju kmečke mladine je bil 30. 9. 1964 na zasedanju skupščine občine Črnomelj enoglasno sprejet. Od 1. oktobra dalje se bodo v posebnem skladu razširjenega zdravstvenega zavarovanja začela zbirati sredstva, kmečka mladina do 15. leta starosti oz. do 26. leta, če obiskuje šole, pa bo deležna brezplačnega zdravljenja s pričetkom leta 1965.

Nov mladinski komite v Metliki

Novi 11-članski mladinski komite se je že sestel v klubu in je razpravljalo o vzrokih za nedelavnost dosežanega občinskega komiteja ZMS ter o nalogah, ki čakajo mladino v občini. Edeh glavnih vzrokov za neuspešno delo mladine v nedavni preteklosti je bilo dejstvo, da ni bilo občinske mladinske vodstvo najboljše izbira. V njem so bili največ uslužbenci, ki so delali v različnih delovnih izmenah ter se komite zato nikakor ni mogel sestati. Posamezni člani komiteja tudi niso kazali volje do mladinskega

15. seja črnomaljskih odbornikov

V sredo, 30. septembra, je bila v Črnomlju seja obeh zborov skupščine občine, na kateri so obravnavali 21 točk dnevnega reda. Razen odbornikov sta se seje udeležila tudi ljudska poslanca Leopold Krese in Viktor Zupančič. Kljub tako obširnemu dnevnemu redu je seja trajala samo 5 ur in zaradi pestrosti obravnavanih zadev ni bila niti malo dolgočasna. Sejo je vodil predsednik skupščine inž. Dvoršak. Ker so odborniki še prej dobili gradivo za sejo, je razpravo usmeril le v nekatere najvažnejše probleme.

Odborniki so pregledali sklepe minule seje in sprejeli so več odlokov. Zvedeli so za gospodarske dosežke v osmih mesecih letošnjega leta, potrdili pregled davčnega računa za leto 1963, obravnavali poročilo in imenovanja, v zadnji točki dnevnega reda pa sprejeli rebalans občinskega proračuna v zvezi s spro-

stivju dela obvezne proračunske rezerve. O vseh pomembnejših točkah dnevnega reda poročamo v posebnih sestavkih.

V družbenih službah 3000 din nadomestila

Po 3000 din mesečno od 1. avgusta dalje bodo dobivali nadomestila za zvišanje življenjskih stroškov vsi uslužbenci prosvetnih zavodov in državnih organov v občini Črnomelj. Sklep o tem je bil sprejet na zadnji seji obeh zborov občinske skupščine.

Mimo tega bodo prosvetni delavci odslej bolje plačani za nadurno delo in so tudi glede tega odborniki izglasovali nove postavke za obračunavanje nadur. Učitelji bodo prejeli po 510 din, predmetni učitelji 570 din in profesorji 650 din za uro pouka izven redne učne obveznosti.

»Fantje, kaj je z davki?«

Cisto po domače in vsem razumljivo so se o nerealiziranih dohodkih črnomaljske občine pogovarjali odborniki na zadnji občinski seji. Občini manjka denarja za številne socialne probleme, za šolstvo, razen tega ljudje na sestankih postavljajo vedno nove zahteve po vodovodih in poteh. Marsikdo pa je na svoj prispevek, ki ga je družbi dolžan, pozabil. Tako je večina kmetovalcev v občini v zaostanku s plačilom dohodnine, po drugi strani pa je stanje občinskega proračuna res kritično. Ne samo zaradi tega, vendar je tudi dohodnina eden izmed neurešenih, a predvidenih dohodkov — in ta denar manjka.

Odborniki so sprejeli sklep, da bo vsak v svoji vasi sklical sestanek s kmetovalci in jim s točnimi podatki vred

vse to predočil. V Beli krajini že več let ni bilo prisilnih izterjatev, zato so odborniki menili, da bodo kmetje tudi letos družbi dali svoje, tako da ne bo treba poseči po neljubih ukrepih.

Prezgodnja trgatav

V Beli krajini so vinogradniki začeli trgati že dosti pred določenim rokom. Pravijo, da niso mogli več čakati zaradi lastnikov vinogradov iz Ljubljane in drugod, ki so s trgatvijo tako zgodaj pričeli. Pametni gospodarji pa so trgatav zavlekli vsaj za nekaj dni. V soboto in nedeljo so v semiških goratih potrgali zadnje grozde.

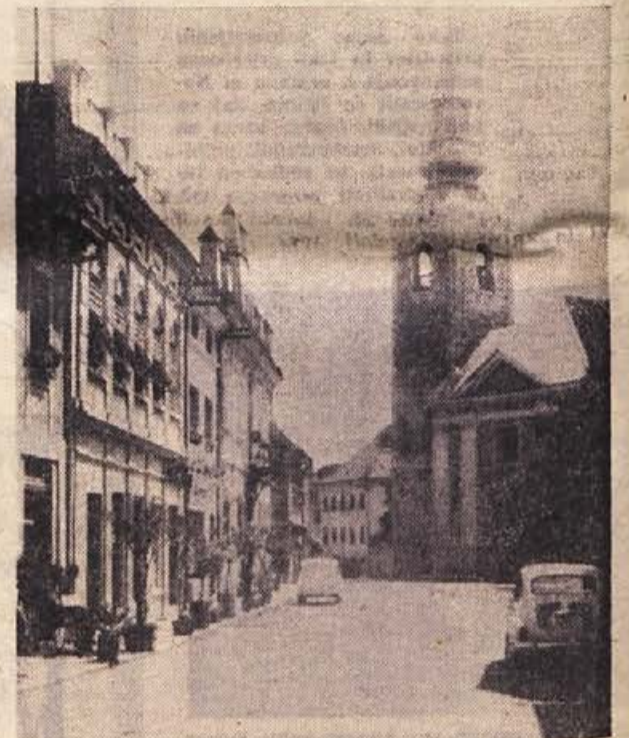
Če so kmetovalci trgali tako zgodaj in če jim je kislo vino res tako všeč, je njihova stvar, ni pa v skladu z občinskim odlokom in inšpekcija je ugotovila že preko 300 kršiteljev tega odloka.

Srednješolci zgodaj vstajajo

Metlika nima srednje šole, zato so učenci, ki končajo osnovno šolo, prisiljeni nadaljevati študij na gimnazijah in ostalih srednjih šolah v drugih krajih. Precej absolventov osemletke se odloči za črnomaljsko gimnazijo.

METLIŠKI TEDNIK

Večinoma se vozijo tja z vlakom, ki odhaja iz Metlike ob 5.24 zjutraj in se vrača ob 14. uri popoldne. Približno 50 gimnazijcev, ki opravljajo vsak dan takšno pot, pravi, da morajo malce prezgodaj vstajati in da to ni najbolj prijetno.

Metlika je zlasti poleti in v jeseni sila prijazen kraj, ki ga delajo posebno prikupnega številni oleandri, postavljeni na pločnikih pred trgovinami

KAJ PRAVIJO NAŠE ZADRUGE O VASKIH STROJNIH SKUPNOSTIH

POLEG STROJEV ŠE KREDITE

ODKRIT RAZGOVOR

Problem, ki ga načenja tovariš Pečarič, je brez dvoma vreden razprave. Sam po sebi nas namreč opozarja na področje dela kmetijske proizvodnje v privatni lastnini, ki je danes še zmeraj v fizičnem obsegu tržnih presežkov močnejši od družbenega. Opozarja nas na iskanje novih oblik kooperacije, ki naj ustrezajo sedanjim proizvodnim in tržnim pogojem, kakor tudi družbenim potrebam. Ne moremo zanikati, da so dosežane oblike proizvodnega sodelovanja na relaciji zadruga — kmet, ko je šlo za sklepanje pogodb za proizvodnjo tržnih presežkov, bile neutemeljene. Nasprotno, bile so popolnoma upravičene vse do časa, ko je privatnega proizvajalca bilo potrebno privedi do spoznanja, da je večje donose poljščin možno doseči z uporabo umetnih gnojil, da je pitanje živine z dodatno krmo ekonomsko upravičeno, da je traktorsko oranje boljše od vprežnega itd. Danes to naši

proizvajalci vedo in se tega v polni meri tudi poslužujejo. Zadruga so to v večini primerov spoznale, ukrenile pa niso veliko. Zato je problem tudi nastal. Naj omenimo še pomanjkanje gnojil in včasih drugega reprodukcijskega materiala, ki vzbujata nezaupanje privatnega proizvajalca do zadruga. Vprašanje odkupnih cen ni bilo v pretekli dobi nič manj pereče.

Vzemimo najpogostejši primer pitanja goveje živine. Kmetijski proizvajalec je sklenil pogodbo za pitanje telata do teže 400 kg, po trenutni tržni ceni 280 din/kg. Na ta račun je vzel pri zadrugi krmila ali kak drug reprodukcijski material. V tehnološki dobi je prišlo do spremembe cene na 350 ali celo na 400 din. Razumljivo je, da je kmetovalec pitanca rajši prodal prosto na sejmu in denar vrnil zadrugi. Zadruga je pri takem načinu postala partner pri delitvi končnega proizvoda. Razumljivo je, da tudi zadruga nimajo

več zanimanja za take kooperacijske odnose. To je nemara problem, ki je značilnejši za področje Bele krajine kot za druga področja, saj sta edina sejma v Sloveniji, kjer se čede prosto formirajo, Vinica in Metlika. Zato je tudi vpliv zadruga na razvoj živinorejske proizvodnje na tem področju neznamenit. Poljščine, vrtnarske kulture kakor tudi proizvodnja sadja in grozdja so na našem področju manj zanimivo blago za kooperacijsko sodelovanje na večini terenov zadruga. Strojna storitev, ki jih zadruga opravlja kmetovalcem svojega področja, so samo plačana usluga, ki nima globljih vezi. To so nekatere ugotovitve, zaradi katerih je tovariš Pečarič načel vprašanje mehanizacije v privatni kmetijski proizvodnji. Naj tu še omenimo splošen pojav migracije prebivalstva iz kmetijstva v industrijo ali druge gospodarske dejavnosti. Jasno je, da se pri tem pojavi pomanjkanje delovne

»Ljudje iščejo zdaj samo lepe ceste!« pravi gostilničar Alojz Bukovec

Odkrit razgovor o trebanjskem kmetijstvu

Tik preden je gospodarsko leto prestopilo prag zadnjega četrtletja, sta zasedala občinska skupščina in občinski odbor Socialistične zveze, da presejeta gospodarsko dejavnost trebanjske občine v prvem polletju in da ločita zrnje od pleve. To je bilo resda malce pozno storjeno, zlasti spričo raznih ugotovitev, do katerih sta prišli obe najvišji občinski predstavniki telesi.

Plenum občinskega odbora SZDL, ki je zasedal 29. septembra popoldne, je bil do vseh rezultatov kritičen, do gospodarskih organizacij, ki so te rezultate dosegle, pa nič kaj prizanesljiv. Tako se ocenili kmetijstvo:

Tone Koščak: »Ne smemo biti ravnodušni ob deficitu v kmetijski zadrugi.«

Franc Zidar: »Izgube v kmetijstvu pridelovanju je zadruga do zdaj pokrivala z višji lesnega obrata. Kako bo letos, ko so se gozdarji osamosvojili, ne vem. Verjamem, da nas to zelo skrbi. Občinski sklad skupnih rezerv pa je prazen.«

Tone Žibert: »Zadrugi ne morem oprostiti, da ima pri odkupu izgubo, kot pravi sama. Kaj lahko ugotovim? Da je v kmetijstvu slaba organizacija poslovanja in precej zanemarjena kooperacija v poljedelstvu.«

Drago Krištof: »Zdi se, da je zato tako, ker ni nihče več za nekaj odgovoren. Odgovornost prenašajo od človeka na človeka, kot bi bila to popolna palica.«

Nace Dežman: »Izgube za-

druga meso se podražiti. Ne vem, s čim bi lahko utemeli- lila to podražitev. (Za do- datek pa še to, da je inšpek- cija pred kratkim izločila iz šentruperške mesnice okrog 300 kg za prodajo neprimer- nega mesa!)

Člani občinskega odbora Socialistične zveze so ponov- no poudarili, da čut neodgo- vornosti v gospodarskih or- ganizacijah, na priliko v kmetijski zadrugi, vodi samo k neuspehom. Menili so, da bi se morala v takih primerih bolj čutiti roka družbene kontrole, medtem ko je tre- ba krivca kaznovati, ne pa samo prepričevati ali opom- injati z lepimi ali ostrimi besedami. V kmetijski zadrugi oziroma pri njenih vodil- nih (zdaj še redkih) posa- meznikih tudi pojavi alkoholi- zma niso redki. Zaskrblju- joče je predvsem to, da se predstavniki zadruge opijajo med delovnim časom. Poli- tičnim organizacijam in pre- bivalstvu, zlasti še zadruginim kooperantom je popolnoma znano, da ob takih pojavih ne hromi le ugled socialistič- ne gospodarske organizacije, ampak da trpi zaradi alko- holizma delavnosti in priza- devnost posameznikov, ki so dolžni prispevati svoj delež k skupnemu uspehu delovne organizacije. Najbrž so o teh negativnih pojavih začeli raz- mišljati tudi v zadrugi sami, če pa niso, je skrajni čas, da to store!

Popolnoma se strinjamo z izjavami članov občinskega odbora SZDL, da so za tako početje, za uspehe, bolj pa za neuspehe trebanjskega kmetijstva soodgovorni vsi politični in družbeni činite- lji v občini, kar pa jim na- laga novo dolžnost, da pre- vzamejo vlogo družbenega or- gana za preventivne ukrepe v zadrugi. Le če bo tak organ našel pot v zavezano poslo- vanje kmetijske zadruge, bo lahko nakazoval boljše reši-

tve, kot je to uspelo sestavi vodilnih ljudi v sami zadrugi. Za to pa je potreben odkrit razgovor. Torej gre vse- kakor za razgovor, v kate- rem naj bi se skupina poli- tičnih delavcev srečala z vo- dilnimi uslužbenci v zadrugi. Tak razgovor pa naj bi bil kmalu.

Ce povzamemo besede To- nete Goleta, bi to komentir- ranje lahko takole končali:

»Glede na to, da se v za- družno dejavnost vlagajo ve- lika družbena sredstva, za- družna zaupanja ni izpolni- la, se je potrebno še teme- ljito pogovoriti o kmetijstvu v trebanjski občini.«

Zakon o obrtnih delavcih sa- mostojnih obrtnikov pravi, da smejo obrtne storitve v stran- skem poklicu opravljati tudi ose- be, ki so v delovnem razmerju, osebni upokojenci, vojni in de- lovni invalidi, gospodinjice in dru- gi, če so temu primerno stro- kovno usposobljeni. Komur je nova dejavnost postranski poklic, ne sme uporabljati dopolnilnega dela drugih in ne imeti vajencev. Tako navaja zakon, ki je postavi- tel temelje za razvoj, marsikje pa za ožvitev obrtno-uslužnost- nih dejavnosti, ki so jih do zdaj dušili razni predpisi. Potrebo po jačanju takih dejavnosti stalno za- znava tudi trebanjska občina. Da bi uredili odnos do takih stran- skih poklicev, je pred kratkim sprejela odlok, s katerim so pred- pisane stalne davščine za njihove

Vsekakor spodbuda za usluž- nostno obrt v občini Trebnje

dejavnosti. Tako bodo krojači, šivilje, čevljarji, frizerji, brivci in kolarji plačevali po 10.000 di- narjev, sedlarji in tapetniki po 12.000, mizarji, kovači, kleparji in ključničarji po 15.000, urarji, električarji, vodni inštalaterji, zi- darji in plestarji pa po 25.000 di- narjev letnega davka, medtem ko bodo obrtniki brez stalnega po- slovnega mesta plačali le 6.000 di- narjev.

Vsi ti so tudi oproščeni promet- nega davka, tistim pa, ki so na podlagi sedanje ali prejšnjega delovnega razmerja socialno zava- rovani, se pravice do otroškega dodatka in vsaka druga ugodnost ne ohrane. To so vsekakor precejš- nje spodbude obrtnikom, ki še okečajo ali bi se oprilej kakšne dodatne dejavnosti ali ne.

Prišel, videl, razmišljaj...

»Hodil po zemlji sem naši in pil nje prelesti...«
Bil sem v trebanjski občini in se napil lepota.

Bil sem, videl, odšel.

Potem sem potegnil iz žepa beležnico in iz nje prebral, kar je med obiskom zapisalo pero. Raz- mišljaj sem, kaj je prav in kaj narobe. »Eh, pri- nas je marsikaj lepega in zanimivega, turizem pa vendarle še nima prave domovinske pravice.«

Ta pripomba nekega kmeta na Cvibljah naj bo tudi vodilo današnjega zapisa.

...kajti če se greš v teh krajih turista, si in nisi za- dovoljen. Da moraš imeti s seboj precej rejeno listnico, je stara resnica, ker pri da- našnji draginji brez nje ni- kjer ne prideš daleč. Razu- me se, da gre zraven še mar-

vim, trebanjski grad, ki ga dandanes preklinjajo stanova- lci, učitelji in učenci. Lahko pa bi bil tam ličen muzej. In še: kateri tujec, pa ne samo tujec, ve za podzemse jame v hribu nad tem gra- dom? Podzemlje je neraziska- no in tako ena turistična za- nimivost manj. In še in še.

Na Cvibljah pri Trebnjem je neki zasebnik vložil težke denarje v obelisk dvomilijev- ga namena in vrednosti. Po- stavljen je na mestu, da ga lahko vidi čim več turistov. Vprašanje, ali ne bi bilo po- trošenega denarja bolje izko- ristiti v druge namene, je tu povsem logično. V tako le- pem kraju, kot so Cviblje,

bi ne smeli biti brez gosti- šča. Na Cvibljah se namreč prav po otročje razveseliš rož, ki rasejo pred občestni- mi hišami. Od samega navdu- šenja bi predlagal: tekmuje, kateri dom bo najlepše ure- jen! Ostalim pa: posnemajte Cvibljance!

Gostinstvo v Trebnjem, če se omejim le na ta kraj z okolico, je dobro razvito sa- mo po številu gostin, sodob- nim zahtevam pa ne ustre- za. Manjka lokal, v kate- rem bi si obiskovalec poleg kranjskih, vampov in golaša privoščil še kaj drugega, mor- da kakšno domačo special- teto. Na sploh pa manjka prenočišč.

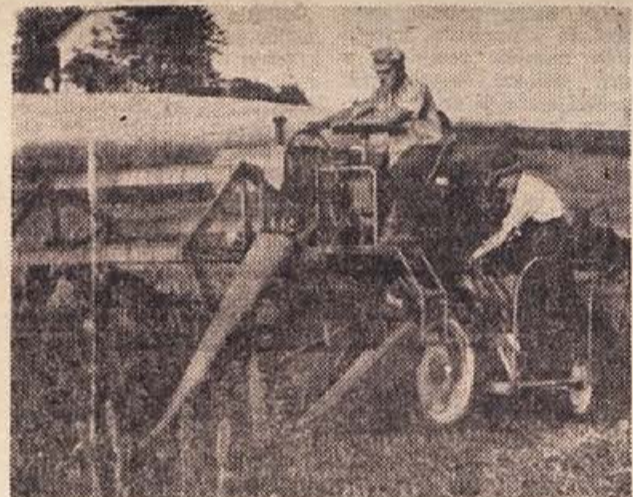
Turistično društvo Trebnje ob teh problemih, kot kaže, ni preveč prizadeto. Če ozna- čim njegovo dejavnost s spa- njem upravičnega, ne bom daleč od resnice. Zato pa tu- rizmu ne gre dobro in zato nima tiste domovinske pravi- ce, kot jo ima turizem v kra- jih, kjer imajo kaj pokazati in kaj nuditi!

N. N.

POSLEJ: PLODNEJŠI STIKI

Zivih stikov med zvezo združenj borcev NOB in SZDL ter ZK v Trebnjem do zdaj skoraj ni bilo, kar je tudi pomenilo, da borčevske organizacije niso imele prave »domovinske pravice« pri so- odločanju o razvoju občine. Na sestanku 15. septembra, na katerem so se srečali predstavniki vseh političnih organizacij, predsedstva ZB, ZVVI in ZROP pa v celoti, so se pomenili o delu v bo- doče, pri čemer naj ne bo nobena od organizacij zapo- stavljena. Ko so predstavniki Zveze združenj borcev sli- šali iz ust predsednika ob- čine Ivana Goleta, kakšne na- črte ima občina, in s kolikš- nimi naporji jih uresničuje, so sklenili, da si bodo z ra- mo ob rami prizadevali, da bi bil čimprej dosežen še večji

napredek. S tem so se nek- danji borci in aktivisti, voj- ni invalidi in rezervni oficir- ji tudi odločili, da ne bodo več ob strani družbenih do- gajanj, ampak se bodo odslej v teh sami aktivno pojavlja- li. Zato so želeli, da bi se stiki med organizacijami še bolj utrdili in bodo v ta na- men organizirali še več po- dobnih sestankov in posve- tov.

Brez mehanizacije v kmetijstvu ne bo šlo... Prizor z lanske žetve v KZ Trebnje

Tone Žibert - novi predsednik

Novi predsednik občinske- ga odbora Socialistične zve- ze v Trebnjem je postal To- ne Žibert, sekretar pa Ma- rija Mihelič. Dosedanji pred- sednik Tone Gole bo nada- ljeval študij na politični šo- li.

TREBANJSKE NOVICE

sikaj drugega, kar je važno za vsako pot. Tako dobra vo- lja in trden namen, da vidiš in spoznaš vse tisto, kar je zanimivega ob Temenici in Mirni. Prej boš vedel, kje si in kaj gledaš, če prideš obo- rožen z znanjem. Nadokna- dilo ti bo vse, kar bi ti mo- rala posredovati primerna tu- ristična reklama, ki je v teh krajih ni. Če nisi dovolj iz- najdljiv, najlepšega sploh vi- del ne boš. O, če je pa ta- ko...

Seveda je tako! Pa pojdi sem ter tja in stavim, da sam ne boš znal priti na De- benec. Zakaj? Ker ni potokazov. Pa si ogleduj tisti ka- men poleg nove mesarije v Trebnjem! Čisto navaden ka- men in je še čudno, da sploh stoji. Seveda stoji in bo stal, ker je spomin na rimske čase, na cesto, ki je tod mimo pehjala v Panon- sko nižino. Koliko ljudi ve za to? Če bi za primerno obeležili, bi to vedel vsakdo, ki bi ga videl. Ali, da posta-

Črnomelj dobi glasbeno šolo

Iz leta v leto narašča števi- lo interesentov za vpis v glasbeno šolo, vendar je do- slej niso mogli ustanoviti, ker niso uspeli dobiti potrebnih strokovnjakov za pouk. Pred nedavnim pa so v Črnomlju vendarle vse uredili in pri- pravili za pričetek pouka na glasbeni šoli, katere ustanovi- tev je občinska skupščina že potrdila na zadnjem zaseda- nju. Tako bodo lahko kmalu deležni najosnovnejšega glas- benega znanja številni otroci, pa tudi odrasli, ki se žele glasbeno izobraziti.

Kje je 20 milijonov?

Ponovno so na zasedanju skupščine občine Črnomelj razpravljali o skrajno zane- marjeni cesti z Jugorja do Štrekljevca in iz Semiča v Črnomelj, po kateri se že 3 leta odvija obvozni promet. Le pred proslavo v Črnomlju so nanjo navozili nekaj gra- moza, od takrat pa je nihče več ne popravlja, čeprav je v okrajnem cestnem skladu zagotovljenih zanjo 20 mil- lionov dinarjev.

Odborniki so zelo ostro kri- tizirali Cestno podjetje v No- vem mestu in so mnenja, da bi morali tudi to podjetje, kot vsa ostala, javnosti od- govarjati za svoje delo. Spre- jet je bil sklep, da bo občina Črnomelj poslala Cestnemu podjetju pismeno pritožbo z zahtevo, naj cesto Jugorje-Črnomelj popravi in vgradi vanjo vsaj zagotovljena sred- stva, preden bo cesta popol- noma uničena.

Mali oglasi v domačem listu: zanesljiv uspeh!

sile na kmetijah oziroma vprašanje tehnične opremljenosti privatnega sek- torja kmetijske proizvodnje. Pri tem pa se pokazuje naslednja vprašanja:

1. Kakšni stroji glede na njihovo zmogljivost, obseg kmečkih gospodar- stev in ceno so za dano področje naj- primernejši?

2. Kdo naj jih nabavlja in pod kakš- nimi pogoji?

Ce skušamo najti odgovore na ta vprašanja, pridemo do naslednjih za- ključkov:

1. Preden se odločimo za nabavo ne- koga tipa mehanizacije, moramo brez dvoma imeti na določenem področju jasno začetno smer proizvodnje. To pa je pri takem načinu gospodarjenja dokaj težko, ko vemo, da so naše kmetije majhne, parcele razmetane po vsej katastrski občini, kultura pa ra- vno tako. Proizvodnja je drobnjarska, vsega po malo, ničesar pa dovolj. Dru- go, kar lahko ugotavljamo na našem področju, je to, da je le majhen del površin, ki je sposoben za strojno ob- delavo s težko mehanizacijo. In če smo pri tem soglasni, da je to pred- vsem interesno področje, ki bo prej- ko slej vključeno v družbeni sektor

kmetijske proizvodnje, potem vemo, da usluge na tem področju lahko opravlja zadruga s svojimi stroji. Ne- mogoče pa je, da bi zadruga nabav- ljala za ta področja mehanizacijo in jo dajala v last vaškim skupnostim, kot to predlaga tovariš Pečarič. Iz iz- kušenj vemo, da so stroji v lasti va- ških skupnosti slabo oskrbovani in slabo izkoriščeni. Ko pa obravnavamo višinska področja, potem moramo ugotoviti, da domača industrija kmetij- skih strojev takih strojev ne izdeluje. Tu gre predvsem za male enoosne traktorje, kosilnice in nekatere pri- ključke za te stroje. Vprašanje je reš- ljivo le za težke stroje kot so mlati- nice, ki jih zadruga večinoma že imajo za opravljanje uslug privatnim proiz- valcem.

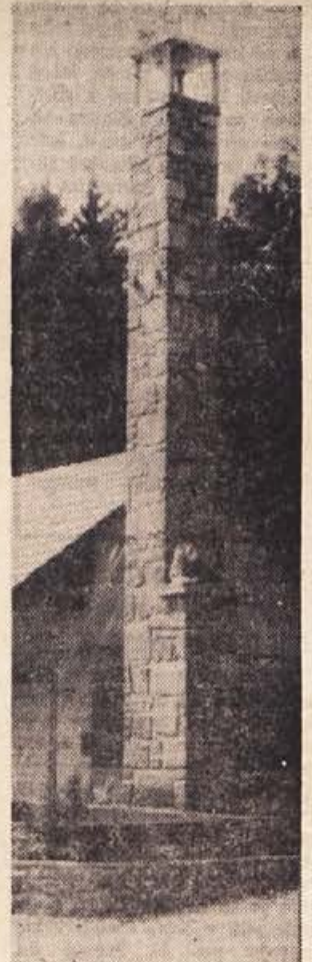
2. Preje smo ugotovili, da so stroji v oskrbi vaških skupnosti slabo oskr- bovani in slabo izkoriščeni. Kupna moč kmečkega proizvajalca pa je da- nes zelo nizka. Veliko je takih, ki imajo razmeroma močne proizvodne ka- pacitete in bi se pod ugodnimi kre- ditnimi pogoji radi oskrbeli z najnu- jnejšo mehanizacijo. Kmečki proizva- jalec pa še nima pogojev za najema- nje kreditov in je v znatno slabšem

položaju od uslužbencev z razmeroma nizko plačo. Nerazumljivo je namreč, da kmet privatnik, ki je lastnik tudi do 2.000.000 vrednosti osnovnih sred- stev in obratnih sredstev, ne more svoje proizvodnje vsaj nekoliko pri- bližati sedanjim proizvodnim možno- stim. Uslužbenec, ki ima le 40.000 din mesečnih prejemkov, pa lahko vzame 600.000 din kredita za dobo pet let.

V kmetijskih organizacijah, ki so le malo akumulativne, bi vprašanje kre- ditiranja na svojem terenu lahko re- šili. Za večino področij pa je potrebno ta problem načeti drugje.

Ce ima določeno področje še enotno proizvodno smer, potem se lahko zgo- di, da se privatni sektor oskrbi s po- trebno mehanizacijo v obliki, ki ne bo dosti drugačna kot je oblika vaških skupnosti. Stroji pa so pri tem v pri- vatni lasti in je oskrba in izkorišče- nost skoraj zagotovljena s tem, da ima eden na primer kosilnico, drugi žago, tretji enoosni traktor itd. Kmet- je bi si tako med seboj pomagali in vprašanje kapitalizacije vasi bi od- padlo.

Kmetijska zadruga Črnomelj

Okrog 8 metrov visok obelisk v Cvibljah pomeni neki simbol, ob katerem pa si še niso prišli na čis- to. Kaj pomeni stolp ka- menja dejansko, ve najbrž samo njegov naročnik. To je neki zasebnik, domačin, ki je za okras svojega kra- ja porabil težke vsote de- narja. Ponoči je obelisk osvetljen, na vrhu ima pe- terokrako zvezdo, s strani pa ležečega leva. Spredej ima majhen ribnik. Kdaj bomo zvedeli, kaj predstavl- ja ta kombinacija?

MOJSTEER TURK PRIPOROČA

Tri leta se že ustavlja jo vozila pred mehanično delavnico sredi mesta, le 30 korakov v smeri Glavnega trga — sodnja. Mojster France Turk, znan mehanik, strokovnjak in vodja mehanične delavnice, je popravil že toliko vozil, da jim ne ve števila.

— S kakšnimi popravili se morate največ ukvarjati?

— Motorjev dobimo v popravilo več kot avtomobilov, med slednjimi pa prevladujejo fički. Majhni karamboli predstavljajo velik odstotek vseh naših popravil, zatem razne okvare, nastale bodisi po krivdi voznika, ali slabe izdelave vozila.

— Ali se je vaš fičo tudi že kdaj pokvaril?

— Čeprav ima že 48.000 kilometrov, zelo lepo teče in ni nikoli pokvarjen. Na ceditu me je pustil letos poleti, ko sem se z družino vračal iz Kopra in smo obstali na cesti, ker se je prežgala vžigalna tuljava. To sem zamenjal in od takrat je avto spet tak, da se lahko nanj zanesem.

— Kaj priporočate ostalim voznikom fičkov, da bi tudi njihovi avtomobili nikdar ne bili pokvarjeni?

— Redno oskrbovanje, vendar samo to, nikakor pa ne brskanje po stroju. Razen tega največ 90 km na uro. Če bi vsi lastniki fičkov to upoštevali, bi imeli mehaniki mnogo manj dela...

— Ali se je vaš fičo tudi že kdaj pokvaril?

— Čeprav ima že 48.000 kilometrov, zelo lepo teče in ni nikoli pokvarjen. Na ceditu me je pustil letos poleti, ko sem se z družino vračal iz Kopra in smo obstali na cesti, ker se je prežgala vžigalna tuljava. To sem zamenjal in od takrat je avto spet tak, da se lahko nanj zanesem.

— Kaj priporočate ostalim voznikom fičkov, da bi tudi njihovi avtomobili nikdar ne bili pokvarjeni?

— Redno oskrbovanje, vendar samo to, nikakor pa ne brskanje po stroju. Razen tega največ 90 km na uro. Če bi vsi lastniki fičkov to upoštevali, bi imeli mehaniki mnogo manj dela...

— Ali se je vaš fičo tudi že kdaj pokvaril?

— Čeprav ima že 48.000 kilometrov, zelo lepo teče in ni nikoli pokvarjen. Na ceditu me je pustil letos poleti, ko sem se z družino vračal iz Kopra in smo obstali na cesti, ker se je prežgala vžigalna tuljava. To sem zamenjal in od takrat je avto spet tak, da se lahko nanj zanesem.

— Kaj priporočate ostalim voznikom fičkov, da bi tudi njihovi avtomobili nikdar ne bili pokvarjeni?

— Redno oskrbovanje, vendar samo to, nikakor pa ne brskanje po stroju. Razen tega največ 90 km na uro. Če bi vsi lastniki fičkov to upoštevali, bi imeli mehaniki mnogo manj dela...

— Ali se je vaš fičo tudi že kdaj pokvaril?

— Čeprav ima že 48.000 kilometrov, zelo lepo teče in ni nikoli pokvarjen. Na ceditu me je pustil letos poleti, ko sem se z družino vračal iz Kopra in smo obstali na cesti, ker se je prežgala vžigalna tuljava. To sem zamenjal in od takrat je avto spet tak, da se lahko nanj zanesem.

— Kaj priporočate ostalim voznikom fičkov, da bi tudi njihovi avtomobili nikdar ne bili pokvarjeni?

— Redno oskrbovanje, vendar samo to, nikakor pa ne brskanje po stroju. Razen tega največ 90 km na uro. Če bi vsi lastniki fičkov to upoštevali, bi imeli mehaniki mnogo manj dela...

— Ali se je vaš fičo tudi že kdaj pokvaril?

— Čeprav ima že 48.000 kilometrov, zelo lepo teče in ni nikoli pokvarjen. Na ceditu me je pustil letos poleti, ko sem se z družino vračal iz Kopra in smo obstali na cesti, ker se je prežgala vžigalna tuljava. To sem zamenjal in od takrat je avto spet tak, da se lahko nanj zanesem.

— Kaj priporočate ostalim voznikom fičkov, da bi tudi njihovi avtomobili nikdar ne bili pokvarjeni?

— Redno oskrbovanje, vendar samo to, nikakor pa ne brskanje po stroju. Razen tega največ 90 km na uro. Če bi vsi lastniki fičkov to upoštevali, bi imeli mehaniki mnogo manj dela...

— Ali se je vaš fičo tudi že kdaj pokvaril?

— Čeprav ima že 48.000 kilometrov, zelo lepo teče in ni nikoli pokvarjen. Na ceditu me je pustil letos poleti, ko sem se z družino vračal iz Kopra in smo obstali na cesti, ker se je prežgala vžigalna tuljava. To sem zamenjal in od takrat je avto spet tak, da se lahko nanj zanesem.

— Kaj priporočate ostalim voznikom fičkov, da bi tudi njihovi avtomobili nikdar ne bili pokvarjeni?

— Redno oskrbovanje, vendar samo to, nikakor pa ne brskanje po stroju. Razen tega največ 90 km na uro. Če bi vsi lastniki fičkov to upoštevali, bi imeli mehaniki mnogo manj dela...

— Ali se je vaš fičo tudi že kdaj pokvaril?

— Čeprav ima že 48.000 kilometrov, zelo lepo teče in ni nikoli pokvarjen. Na ceditu me je pustil letos poleti, ko sem se z družino vračal iz Kopra in smo obstali na cesti, ker se je prežgala vžigalna tuljava. To sem zamenjal in od takrat je avto spet tak, da se lahko nanj zanesem.

— Kaj priporočate ostalim voznikom fičkov, da bi tudi njihovi avtomobili nikdar ne bili pokvarjeni?

— Redno oskrbovanje, vendar samo to, nikakor pa ne brskanje po stroju. Razen tega največ 90 km na uro. Če bi vsi lastniki fičkov to upoštevali, bi imeli mehaniki mnogo manj dela...

— Ali se je vaš fičo tudi že kdaj pokvaril?

— Čeprav ima že 48.000 kilometrov, zelo lepo teče in ni nikoli pokvarjen. Na ceditu me je pustil letos poleti, ko sem se z družino vračal iz Kopra in smo obstali na cesti, ker se je prežgala vžigalna tuljava. To sem zamenjal in od takrat je avto spet tak, da se lahko nanj zanesem.

— Kaj priporočate ostalim voznikom fičkov, da bi tudi njihovi avtomobili nikdar ne bili pokvarjeni?

— Redno oskrbovanje, vendar samo to, nikakor pa ne brskanje po stroju. Razen tega največ 90 km na uro. Če bi vsi lastniki fičkov to upoštevali, bi imeli mehaniki mnogo manj dela...

— Ali se je vaš fičo tudi že kdaj pokvaril?

— Čeprav ima že 48.000 kilometrov, zelo lepo teče in ni nikoli pokvarjen. Na ceditu me je pustil letos poleti, ko sem se z družino vračal iz Kopra in smo obstali na cesti, ker se je prežgala vžigalna tuljava. To sem zamenjal in od takrat je avto spet tak, da se lahko nanj zanesem.

— Kaj priporočate ostalim voznikom fičkov, da bi tudi njihovi avtomobili nikdar ne bili pokvarjeni?

— Redno oskrbovanje, vendar samo to, nikakor pa ne brskanje po stroju. Razen tega največ 90 km na uro. Če bi vsi lastniki fičkov to upoštevali, bi imeli mehaniki mnogo manj dela...

— Ali se je vaš fičo tudi že kdaj pokvaril?

— Čeprav ima že 48.000 kilometrov, zelo lepo teče in ni nikoli pokvarjen. Na ceditu me je pustil letos poleti, ko sem se z družino vračal iz Kopra in smo obstali na cesti, ker se je prežgala vžigalna tuljava. To sem zamenjal in od takrat je avto spet tak, da se lahko nanj zanesem.

— Kaj priporočate ostalim voznikom fičkov, da bi tudi njihovi avtomobili nikdar ne bili pokvarjeni?

— Redno oskrbovanje, vendar samo to, nikakor pa ne brskanje po stroju. Razen tega največ 90 km na uro. Če bi vsi lastniki fičkov to upoštevali, bi imeli mehaniki mnogo manj dela...

— Ali se je vaš fičo tudi že kdaj pokvaril?

— Čeprav ima že 48.000 kilometrov, zelo lepo teče in ni nikoli pokvarjen. Na ceditu me je pustil letos poleti, ko sem se z družino vračal iz Kopra in smo obstali na cesti, ker se je prežgala vžigalna tuljava. To sem zamenjal in od takrat je avto spet tak, da se lahko nanj zanesem.

— Kaj priporočate ostalim voznikom fičkov, da bi tudi njihovi avtomobili nikdar ne bili pokvarjeni?

— Redno oskrbovanje, vendar samo to, nikakor pa ne brskanje po stroju. Razen tega največ 90 km na uro. Če bi vsi lastniki fičkov to upoštevali, bi imeli mehaniki mnogo manj dela...

— Ali se je vaš fičo tudi že kdaj pokvaril?

— Čeprav ima že 48.000 kilometrov, zelo lepo teče in ni nikoli pokvarjen. Na ceditu me je pustil letos poleti, ko sem se z družino vračal iz Kopra in smo obstali na cesti, ker se je prežgala vžigalna tuljava. To sem zamenjal in od takrat je avto spet tak, da se lahko nanj zanesem.

— Kaj priporočate ostalim voznikom fičkov, da bi tudi njihovi avtomobili nikdar ne bili pokvarjeni?

— Redno oskrbovanje, vendar samo to, nikakor pa ne brskanje po stroju. Razen tega največ 90 km na uro. Če bi vsi lastniki fičkov to upoštevali, bi imeli mehaniki mnogo manj dela...

— Ali se je vaš fičo tudi že kdaj pokvaril?

— Čeprav ima že 48.000 kilometrov, zelo lepo teče in ni nikoli pokvarjen. Na ceditu me je pustil letos poleti, ko sem se z družino vračal iz Kopra in smo obstali na cesti, ker se je prežgala vžigalna tuljava. To sem zamenjal in od takrat je avto spet tak, da se lahko nanj zanesem.

— Kaj priporočate ostalim voznikom fičkov, da bi tudi njihovi avtomobili nikdar ne bili pokvarjeni?

— Redno oskrbovanje, vendar samo to, nikakor pa ne brskanje po stroju. Razen tega največ 90 km na uro. Če bi vsi lastniki fičkov to upoštevali, bi imeli mehaniki mnogo manj dela...

— Ali se je vaš fičo tudi že kdaj pokvaril?

— Čeprav ima že 48.000 kilometrov, zelo lepo teče in ni nikoli pokvarjen. Na ceditu me je pustil letos poleti, ko sem se z družino vračal iz Kopra in smo obstali na cesti, ker se je prežgala vžigalna tuljava. To sem zamenjal in od takrat je avto spet tak, da se lahko nanj zanesem.

— Kaj priporočate ostalim voznikom fičkov, da bi tudi njihovi avtomobili nikdar ne bili pokvarjeni?

— Redno oskrbovanje, vendar samo to, nikakor pa ne brskanje po stroju. Razen tega največ 90 km na uro. Če bi vsi lastniki fičkov to upoštevali, bi imeli mehaniki mnogo manj dela...

Razširjeno zdravstveno zavarovanje kmečke mladine

Odlok o razširjenem zdravstvenem zavarovanju kmečke mladine, ki ga je novomeška občinska skupščina sprejela 24. septembra, zagotavlja otrokom iz kmečkih družin, starih do 15 let, v primeru če študirajo pa starih do 25 let, enake pravice iz zdravstvenega zavarovanja, kakršnih so deležni otroci zaposlenih staršev. Te pravice bodo začele veljati kmečki mladini 1. januarja 1965. Ker morajo biti sredstva zagotovljena že prej, bo občinska skupščina Novo mesto iz svojega proračuna še letos vplačala po 500 din na vsakega kmečkega zavarovanca. Kmetovalci bodo začeni z letom 1965 plačevali posebno premijo, ki jo bo vsako leto vnaprej določila občinska skupščina. S tem odlokom bodo prenehale razlike v zdravstvenem varstvu, ki so bile doslej očitne zlasti po šolah, med otroki zaposlenih in kmečkih staršev.

ŽE ZDAJ REZERVACIJE ZA 31. DECEMBER!

ANICA KRNC, upravni- ca kavarne na novomeškem Glavnem trgu, je med sobotnim pogovorom povedala, da ni navdušena nad počasnimi deli pri urejevanju nočnega zabavišča pod kavarniškim prostori.

»Zakaj se je kolektiv odločil za razširitev prostorov?»

»Zato, ker je dobil sredstva in zato, ker je v Novem mestu premalo nočnega življenja oziroma razvedrila! Včasih je bil ples na šestih mestih, danes pa komaj na dveh ali treh.

»Kakšen tip lokala pravzaprav nastaja?»

»Bar z glasbo. V njem bo 126 sedežev v ložah in pri omizjih za večje družbe. Razen pijač bomo gostom servirali tudi jedila: ražnjiče, čevapčiče, kranjske klobase, hrenovke in podobno.«

»Ste že kaj prislusnili željam bodočih gostov?»

»Mnogi bi že zdaj radi rezervirali sedež za otvorenje.«

»In kdaj bo to?»

»Naša želja je, da bi bil bar odprt z novim letom.«

»Kaj je treba do 'akrat še napraviti?'

»O, še marsikaj! Trenutno so v hiši vodovodni inštalaterji, električarji in drugi obrtniki. Do otvoritve pa bo urejena tudi centralna kurjava v baru in kavarni.«

Feliks se ne bo vrnil nikdar več

Pretegnil se je in zazdehal. Prijatelj Timček je še sladko spal in ni ga kazalo zbuditi samo zato, da bi mu rekel adijo. Umil si je obraz in se pogledal v šipi na oknu, ko je odhajal: bil je ljubljenec vse okolice in ni, da bi ga kdo videl neurejenega! Zajtrkoval bo doma ali pa kaj kje med potjo...

Pokopali so ga popoldne z vsemi častmi. Jokala je njegova gospodinja in jokali so otroci iz soseske, ko so mu prinesli rož na prezgodnji grob. Zastrupil se je pri zajtrku in niti »mijav« ni več ulegnil vzklizniti. Spodnja stranka pa je pometla rože z gomile čes, kaj bodo mačku rože...

bili prebivalci obveščeni v Dolenjskem listu, v radiu, na lepalkah, ki jih je izdal Zdravstveni dom Novo mesto, a listki, ki jih je izvalalec pripeljal na vrata hiš in z obvestilom veterinarske inšpekcije. Navzlic temu so nekateri ljudje vzeli vsa ta obvestila premalo resno: žrtve so bile tudi nedolžne mačke in menda celo dva psa! No da, mačke le niso bile čisto nedolžne, saj se je po približnih cenitvah povzpel stalez podgan v našem častiljivem mestu na okroglo 15.000, kar znese skoro dve živalici na enega živega človeka. Zato je

Na Ljubljanski cesti, že blizu železniške postaje, je stala pri dveh avtomobilih skupina ljudi. Ze po govoru je bilo sklepati, da so strokovnjaki, kajti vsaka beseda je bila tehtna. Zbrali so se okrog velike skledice, polne neke vabljivo dišeče jedi, ki je mimosidno zvaljajala slino na jezik in marsikdo se je sponil, da ni še malica tisto dopoldne. Tudi šestletni Ciganček, ki je prišel z materjo mimo, si ni mogel kaj in je bliskovito segel v skledo po zalogoj...

STO!

Vsem je zledenela kri v žilah: v skledi je bil z mesom pomešan izredno močan strup »fluoracetat 1080«, ki bi fantka pokokal, preden bi ga navzoči zdravnik lahko pripeljal do petsto metrov oddaljene bolnišnice! Tehnik je krčevito držal prestrašenega otroka za roko, da je ne bi obližnil, in ga bolj vičel kot vodil v bližnjo gostilno, da ga opere. Mati, ki se ji še sanjalo ni, za kaj gre, pa je vpla:

»Pusti otroka! Te bom tožila...«

Milijon in devetsto tisoč dinarjev je stala Novomeščane letošnja deratizacija. Za tako vsoto so se namreč pogodili z ljubljanskim Zavodom za zdravstveno varstvo, da jih reši podganje in mišje nadleže, ki je nevarna ne samo za človeško zdravje, ampak povzroča tudi neprecenljivo gospodarsko škodo. O akciji so

STRAH ALI ZADOVOLJSTVO?

Kdor je 4. oktobra prisostvoval letni konferenci mladinskega aktiva v Novoteksu, je dobil kaj medlo sliko o delu in življenju mladine v tem novomeškem tekstilnem podjetju. Če bi sodili po razpravi, bi prej ko ne pomislili, da se je po sli sestalo kakšnih 40 mladih ljudi. Nič takega niso povedali, kar se navadno govori na konferencah političnih organizacij. Sklepal bi lahko samo dvoje: da v podjetju sploh ni problemov, ali pa da je problemov toliko, da si jih nihče ne upa načeti, ker bi morda

ob navzočnosti vodilnih katero preveč rekel. V referatu predsednice Anice Pavlin je bila omenjena dejavnost mladinci kot proizvajalci in upravljalci, pač pa so govorili kot mladi ljudje, ki se zanimajo predvsem za izlete, fotoamaterstvo, kuharske tečaje, pevске zbornice in podobno. Prav je, da se mladina zanima za vse to, kakor je tudi prav, da take in druge dejavnosti pospešuje v okviru svojega aktiva, ne more pa biti prav, da namenoma ali iz strahu pred nekom pozablja spregovoriti o tem, kako mlad človek živi, dela, zasluži, koliko potroši, kako soodloča v upravnih organih in se nasploh uveljavlja v svoji delovni organizaciji. Zaskrbijoče je, da se je aktiv po konferenci nenadoma znašel pred dejstvom, kaj naj dela v bodoče. Razprava ni namreč oblikovala nobenih sklepov in zaključkov.

Vsak dan gostejši promet

Ko človek opazuje promet v našem mestu, zlasti se na križiščih in na kandiškem mostu, si skoraj že ne upa več čez cesto. Tudi na Glavnem trgu mora počasi zavrteti glavo v obe smeri. Seveda, semaforjev nimamo. Samo pisane bele črte, nekake »cebre«, pa še niso jamstvo za varnost na prehodu čez cesto. Dostikrat se promet kar nekam zagodi, na primer na mostu, ki je za današnji promet vse preozek. Ni še dolgo tega, ko sta se na mostu srečala lokalni avtobus in velik, z mokrim peskom naložen kamion s prikolico Avto-prometa iz Gorice. Stisnilo ju je med pločnike in obstala sta sredi mostu. Preteklo je skoraj 20 minut, predno so ju razrešili in sta mogla nadaljevati pot! Hujše nesreče res ni bilo, ker sta vozila počasi, lahko pa se kaj takega zgodi prihodnjic. Med tem pa se je na obeh straneh nabralo na desetine vozil, kolesarjev in pešcev. Treba bo prej ali slej misliti na razširitev starega mostu in urediti obrobno cesto, ki bi ves motorni promet usmerjala ob robu mesta na avtomobilsko cesto, kakor smo videli lani na urbanistični razstavi.

gleda v novomeških trgovinah. Bolje bo izbrati Razen lope izbire, s katero postredujejo v prodajalnih politihva in opreme na Glavnem trgu, imajo preprog vseh vrst dovolj na zalogi tudi v majhni in skriti, a dobro založeni trgovinici v Sokolski ulici.

Zadnje dni so bili avtobusi in vlaki, ki vozijo na Dolenjsko, polni potnikov. Obiskovali so sorodnike in znance v trgovini. Vračali so se s polnimi košarami grozdja in pletenkami sladkega, prenekateri pa je počeno merico portugalske nozi v sebi...

Tržnica je bila v ponedeljek bolj slabo založena. Jajca so bila naprodaj samo v zgodnjih jutranjih urah po 55 din, kasneje pa jih ni bilo več. Prodajali so še karfiolo po 150 din kg, solato po 150 din, papriko po 120 din, ohrovt po 60 din, slive po 100 din, grozdje po 160 din, kostanj po 100 din in krompir po 45 din, kg.

Gibanje prebivalstva: rodile so: Anica Zmave iz Ulice Majda Šile 18 — Miha, Anica Burger s Kurirske poti 8 — Brigito, Marija Skufca z Zagrebške ceste — deklico. Poročila sta se: Franc Zrnec, trgovski pomočnik iz Stalekoveje 3, in Stanislava Brogar, kmetijski tehnik in Ihanca. Smrti ta teden v mestu ni bilo.

LJUDJE MED SEBOJ

Hrup in pretepi v stolpiču

Vse meje potrpežljivosti in razumevanja že presega ne- nehalno razgrajanje in vpitje v stolpiču B na Zagrebški cesti, kjer neki stanovalec večkrat z nožem grozi ženi in svojim štirim mladoletnim otrokom.

Njegova družina, pa tudi ostali stanovalci, nimajo nikdar miru pred razgrajanjem, ki ves dan poseda po novomeških gostilnah, ko se vinjen vrne domov, pa razgraja in razbija krožnike, da tega ni več moč prenašati.

Z dohodki in otroškimi dokladami, ki znašajo preko 50 tisočakov, bi vsekakor lahko vsi spodobno živeli, alkohol pa je očetu že tako zmešal pamet, da je čedalje bolj nevaren in napadalen. Večino denarja porabi za pijačo in če ne bi matič od jutra do večera garala na njivi in si drugače pomagala do zaslužka, bi bili otroci večkrat tudi kruha lačni.

Kaj morajo prestati otroci v tej družini, ni mogoče popisati, vsem pa se je neprestni strah pred 40 centimetrom dolgim nožem in bajonetom že tako vsedel do kosti, da so nervozni, se prebujajo iz spanja in se tresejo, seveda pa tudi v šoli slabo napredujejo. Zgodilo se je že, da je morala deklica z visoko temperaturo in bolna bežati pred pobesnelim očetom v klet... in tudi to, da ga je nekoč sosed moral vreči ob tla in mu pobrati nože.

Lepa beseda pri S. A. ne zaleže nič. Norčuje se iz vsega in vsakogar, o zdravljenju pa sploh noče nič slišati. Tega pa je dovolj! Če ne zlepa, bi bilo treba zgrda čimprej suroveža spraviti na varno in zaščititi njegove štiri nedolžne otroke, dokler je še čas!

Pristojni občinski organi naj ukrepajo — nikakor pa si ne kaže še dlje zatiskati oči pred redkimi asocijalnimi tipi v mestu in naši občini! Vsako popuščanje pred takimi ljudmi pomeni samo veliko škodo na duševnem in telesnem razvoju in zdravju njihovih najbližjih, za vso družbo pa sramoto, ki jo z molkom oziroma s pasivnostjo samo še podpiramo, če ji prav s tem ne dajemo hkrati tudi že potuho! Ljudje zahtevajo: RESITE OTROKE PRED TAKIMI LJUDI OČETI — notoričnimi alkoholiki! VSAK OTROK JE VREDEN VELIKO VEČ KOT ZAPIT, BREZDUSEN IN OKOLICI TER SKUPNOSTI NEVAREN ALKOHOLIK!

Novomeška kronika

Prejšnji teden se je na Glavnem trgu ustavljal avtomobil, kateremu so na streho postavili tripod in kamero. Po naročilu Turistične zveze je podjetje Marzzari iz Vicenze (Italija) snemalo barvne posnetke Novega mesta, ki jih bodo porabili za različne prospekte, razglednice in plakate.

Veselo presenečeni so se v soboto popoldne ljudje ustavljali na trgu, ko so zaslišali prijetne melodije. Promenadni koncert godbe na pihala je za turistično sezono sicer malo pozven, vendar tudi meščani radi poslušajo lepe zvokle in bodo za podobne koncerte. Še posebej ob taki uri, ko imajo največ opravil na trgu, godbi vedno hvaležni.

Voznik, še posebno tujec ne more vedeti, da je na Cesti komandanta Staneta in na cesti skozi Glavni trg vsako ustavljanje prepovedano. Treba bi bilo ob vstopu v te ceste postaviti primeren znak in napis, ki pa ne bo izgubil moči pri prvem križanju z ulico z leve ali desne strani. Tudi s prostorov pred spodnjo kavarno miličniki odganjajo vozila, čeprav ni nikjer znaka o prepovedi parkiranja.

Ni res, da bi v Novem mestu ne bilo dobrih preprog. Kdor jih kupuje v Ljubljani in drugod in izbere ni zadovoljen, naj raje po

Naš Feliks, tigrasti ponos stare mame, je skočil na podgano, ki se je privlekla z zadnjimi močmi med levnami v drvarnico šestnajststano- vanskega bloka. Zadosťoval je majhen ugriz in Feliks je vroče zaplalo po žilah. Podgana je medtem že obmi- rovala.

Cez dve uri je ležal Feliks iztegnjen na sosedovem vrtnu. Strel je z glavo, ko mu je rumen jabolčni list sedel na mehki kožuščok. Se en list in še eden... M. I. M.

PROMETNI DAVEK:
od litra vina
in žganih pijač

Zaradi sprememb v tarifah prometnega davka, ki so jih sprejeli zvezni organi, je občinska skupščina Novo mesto 24. septembra dopolnila odlok o občinskih taksi in občinskem prometnem davku tako, da je zdaj predpisan občinski prometni davek v gostinstvu od litra in ne več od cene. Za 1 liter naravnega vina znaša občinski prometni davek 50 din, za 1 liter piva 40 din, za 1 liter žganja 250 din in za 1 liter ostalih žganih pijač 250 din. V trgovini bodo plačevali občinski prometni davek še vedno od nene prodanih pijač: od naravnega vina in od piva 20 odst., od žganih in alkoholnih pijač pa 25 odst. od predhodne cene. S to dopolnitvijo odloka so dani pogoji za znižanje cen vina in žganih pijač v gostinstvu, pa tudi v trgovini.

FANT OB DVIGALU

Herman Janež, ki je letos končal tretji letnik srednje tehnične šole, je stal pri dvigalu in pripravil les za luščenje. Dobil sem ga namreč v Novolesovem obratu v Straži, kjer je na obvezni enomesečni praksi. Doma je iz Srednje vasi pri Dragi, v Ljubljano pa hodi v lesni oddelek srednje tehnične šole.

Zanimalo me je, kaj dela: »Delam pri raznih tehnoloških procesih v skladišču in parkirnici. Z delom sem zadovoljen, sicer pa, saj moram biti, obvezna praksa je brez težav prebil. Bo šlo, bo, da bom ta mesec preč težav prebil. Bo šlo, bo, saj ni preveč težko. Pa tudi vsi mi radi pomagajo. Ko potrebujem podatke za program, ki ga moram izdelati na praksi, mi vsak z veseljem da kak koristen nasvet. Zdaj pa se sploh še posebno zanimam pravi za vse, kajti drugo leto končam s šolanjem in pridem v proizvodnjo, kjer mi bo vse znanje, ki ga bom pridobil zdaj, močno koristilo.«

Ob zadnjih besedah je že nestrpno pogledoval proti dvigalu, zato sem se poslovil od njega, kajti dvigalo je kot v kleščah držalo še neoluščen hloh, ki je čakal na Hermana.

To je bilo konec počitnic. Danes je Herman spet v tehnični šoli v Ljubljani, a še vedno se rad spominja na počitniško prakso.

TURNIR MESTNIH BALINARSKIH REPREZENTANC:

PREHODNI POKAL - LJUBLJANI

V nedeljo je bila v Novem mestu elitna balinarska prireditev. Za prehodni pokal OBZETI Novo mesto so se borile mestne balinarske reprezentance Ljubljane, Zagreba in dve ekipi Novega mesta. Zvezni kapetan balinarske reprezentance tov. Vovk pa je prošil, da nastopi za reprezentanco Ljubljane celotna državna reprezentanca, ki odhaja v sredo na svetovno prvenstvo v Svico.

V prvem kolu sta bili odigrani igri LJUBLJANA : NOVO MESTO 13:2 in NOVO MESTO : ZAGREB 13:4. Vsekaror nas je najbolj razveselila dobra igra prve ekipe Novega mesta, ki je prepričljivo premagala odlične goste, ki jim ni ustrezal grobi teren.

V drugem kolu sta bila dva derbija: NOVO MESTO I : NOVO MESTO II 13:12 in LJUBLJANA : ZAGREB 13:4. Vsekaror je druga ekipa igrala zelo dobro in bi zaslužila zmago. Državna reprezen-

tanca pa je pod imenom Ljubljane brez težav odpravila Zagreb.

Najbolj zanimive igre so bile v zadnjem kolu, ko so se za prvo mesto srečale LJUBLJANA : NOVO MESTO I 13:1 in NOVO MESTO II : ZAGREB 13:12. Prva ekipa Novega mesta se ni mogla resneje upreti reprezentantom, ki so se zelo dobro znašli na grobem terenu, na kakršnem bodo igrali tudi v Svici. Najbolj dramatična pa je bila igra med drugo ekipo in Zagrebom. Zagreb je vodil že 12:8, vendar so domačini v zaključku bili boljše in uspeli potisniti Zagreb na četrto mesto.

Vrstni red turnirja 1. Ljubljana 6 t, 2. Novo mesto I 4 t, 3. Novo mesto II 2 t in 4. Zagreb 0 t. Pohvaliti moramo predvsem igralca Ljubljane Mahmeta, zagrebškega veterana Bojanica in domačine Mraza, Plantana in Cvara. RTV Ljubljana je posnela nekaj posameznosti za svoj obzornik. (EN)

ZDRAVNIK VAM SVETUJE

Svinjska rdečica pri človeku

Svinjska rdečica napada prašiče in je nalezljiva bolezen. Ker svinje navadno dobe sepso, če niso pravočasno zdravljene, jih večina pogine. Bolezen se prenaša tudi na človeka, če ima opravka z bolnimi prašiči. Zaradi tega običajno zbole za to boleznijo kmetje, živinozdravniki in drugo veterinarsko osebje, delavci v klavnicah, mesarji, pa tudi ljudje, ki imajo opravka z ribami.

Bolezen povzroča poseben bacil, ki dobro uspeva tudi izven organizma. Najdemo ga lahko v raznih odpadkih, v zemlji, pa v sluzi, ki pokriva ribje luske. Zelo je odporen in ga je težko uničiti.

Če bolnika vprašamo, kje je bolezen verjetno dobil, bomo izvedeli, da je šlo za zasilen zakol prašiča ali za tako imenovani »črna« zakol, kjer se je malo ranil ali pa da se je ranil, ko je čistil ribe.

Okužba vdre v telo preko rane v koži. Po enem ali dveh dneh nastane okrog rane močno srbeča in pekoča otekline, ki se počasi širi. Barva otekline je rdečkasto vijoličasta in se ostro loči od zdrave kože. Otekline na prstih le malo boli. Proti bezgavkam, ki so najbližje okuženemu mestu, se vlečejo rdečkaste vnetne proge. Splošno se bolnik počuti dobro, vročine nima ali pa je ta le neznamna. Svinjska rdečica se počasi nekje ustavi, običajno ne posebno daleč od mesta okužbe. Po nekaj dneh zdravljenja se bolezen konča, obolela koža pa se lušti. Če imamo smolo, se bolezen čez nekaj časa ponovi.

Redko se razvije sepsa z obolenjem srca, ki povzroči smrt. — Ker ljudje opravljajo delo z rokami, je večina primerov te bolezni na rokah, okužba pa navadno pride skozi poškodovano kožo na prstu.

Bolezen preprečimo lahko le tako, da pazimo pri delu s prašiči in ribami in da ne opravljamo zasilnih zakolov nestrokovnjaško in skrivoma. Dr. B. O.

ŠPORTNO PISMO IZ KOČEVJA

Ob praznični občinski praznik so si skupščinski odborniki in gostje ogledali dom telesne kulture ter nastop dijakov drugega razreda gimnazije, ki sta ga pripravila Saša Bizal in Nada Smola.

DVE TOČKI ZA MLADE KOŠARKARJE

V počastitev občinskega praznika so učenci osnovne šole J. Šušter premagali osnovno šolo M. Bračin s 21:15 (8:9). Partizanovi mladinci pa so nadaljevali tekmovalno v okviru 1. lige. V telovadnici doma telesne kulture so premagali mlado ekipo Stadion iz Ljubljane s 49:26 (15:9).

MLADI NOGOMETASI KOMAJ DOBILI

Mladinci so se pomerili z mladimi nogometaši Bele krajine iz Črnomlja in komaj zmagali s 3:2. Bolj so se odrezali člani, ki so vrstnike iz Črnomlja premagali s 4:0. V predigri so pionirji osnovne šole J. Šušter premagali vrstnike iz osnovne šole M. Bračin s 1:0.

KERSNIC MED MLADINCI IN RACKI MED MLADINKAMI Na namiznoteniskem turnirju v počastitev občinskega praznika je nastopilo 22 mladincev in mladink. Mladinci: 1. Stefan Kersnič, 2. Tone Špilčič, 3. Edi Osterman. Mladinke: 1. Nada Rački, 2. Olga Osterman, 3. Neva Benčina. Zmagala sta oba moštva s 1:0.

Na kvalifikacijo gredo študentje

Prvenstvena košarkarska tekma. Igrišče na Loku. Gledalcev 100. Sodnik Suštar iz Ljubljane.

Partizan — mladinci: Jerč 26, Špilčič II, 10, Polensček 3, Počrvina, Pirc 16, Gošnik 5, Slak 1.

Študentski košarkarski klub: Klemenčič 2, Dobovšek I, 12, Dobovšek II, 2, Bartelj 19, Robar 13, Lukšič 20.

SKK : Partizan — mladinci 69:61 (35:21).

V odločilni tekmi za sodelovanje na kvalifikacijah za vstop v drugo slovensko košarkarsko ligo so študentje bili boljše in so zaslužio zmago. Tekma sama je bila res zanimiva in je na koncu postala prav dramatična. Mladincem je namreč uspelo znižati razliko na vsrta en koš, nato pa jim je zmanjkalo moči in so študentje zanesljivo zmagali s koši, ki so jih dosegli v zadnjih minutah igre, ki jo je sodnik Suštar vodil prav zadovoljivo.

Novomeščan Marjan Špiler (v sredini) je na mednarodnem atletskem tekmovanju v Rimu dosegel velik uspeh: tretje mesto v močni mednarodni konkurenci in nov slovenski rekord v metu kopja (73,01 m)! Tu ga vidimo v družbi z zmagovalcem Poljakom Sidlom — bivšim svetovnim rekorderjem (levo), ki je v Rimu dosegel odlični rezultat 85,9 m ter Italijanom Radmanom, ki je bil drugi z rezultatom 76,71 m (desno). Foto: F. Mikec

V derbiju — poraz

Prvenstvena odbojkarjska tekma slovenske lige. Igrišče na Loku. Gledalcev okoli 200. Sodnik Hvala iz Ljubljane — zelo dober.

Novo mesto : Maribor 2:3 (8:15, 15:8, 15:9, 9:15, 3:15).

Novo mesto: Penko, Potrč, Lapajne, Berger, Hrastar, Bavdek, Resnik, Fujs.

Maribor: Bruderman, Saufferl, Križič I., Fatur, Osvald, Šonaja, Zvikert, Križič II., Lesnik, Lukič.

Novomeščani so izgubili odlično tekmo za drugo mesto na lastnem igrišču in ob burnem navijanju domače publike. Še preden so se domači odbojkarji doobra ogreli, so Mariborčani že osvojili prvi niz.

Partizanovci so nato zaigrali kot prerogojni. Bilskovito so dobili dva naslednja seta s pravo serijo točno merjenih udarcev na mreži.

Gledalci so pričakovali, da bodo domačini triumfirali, ker so v četrtem setu že vodili s 8:1. Nato pa se je nenadoma zaprl. Gostje so prešli v siloviti napad in v neto osvojili set, medtem ko so novomeški odbojkarji dobesedno starijali na igrišču. V zadnjem, petem setu tega derbija je doma-

činom popolnoma zmanjkalo moči, tako da so gostje brez težav in ravnotestno bombardirali nemočne domačine, ki so brez moči gledali, kako izgubljajo set, tekmo in drugo mesto v letošnjem prvenstvu. Vsekaror je treba priznati, da so bili gostje za malenkost boljše odbojkarji, čeprav bi domačini, če bi igrali Goleš, verjetno zmagali. Kljub porazu domači odbojkarji niso razočarani, saj so igrali borbeno in poletno. Ko bodo imeli dovolj izkušenj, bodo brez dvoma zmagovali tudi take tekme! -al

Na šahovskih deskah

V nedeljo je bil v Sevnici odigran redni mesečni brzoturnir SK »Milan Majcenc«, ki se ga je udeležilo 9 igralcev. Rezultati: Maurer 8, Breihl in Debelak 6,5, Močič 4, Jerman, Rauter in Resnik 3 točke itd. D. B.

Šahovski klub iz Brežic prireja vsak mesec brzoturnirje. Klub dobro vodi tov. Recar.

Na redni mesečni turnir, ki je bil 28. 9. v prostorih prosvetnega doma, je prišlo 12 tekmovalcev. Prvo mesto s tega brzoturnirja si delita Valenčak in Petrovič s 8,5 točk. Oskar Gerjevič

Črnomelj pred Metliko in Cestnim podjetjem Novo mesto

V Črnomlju je bilo nadaljevanje prijateljskega športnega srečanja v počastitev obvoznice nove ceste Metlika — Črnomelj v tekmovalstvu z značno puško moštveno. Proti pričakovanju je zmagala domača ekipa iz Črnomlja s 307 zadetki. Druga je občina Metlika s 295 in tretje Cestno podjetje Novo mesto s 264 zadetki. Tehnični rezultati: Črnomelj: Sunjerga 65, Weiss 65, Novak 62, Pavlin 59, Berkelbach 56. Metlika: Videtič 68, Suštar 66, Geršič 64, Strucelj 50, inž. Gačnik 47. C. P. Novo mesto: Uhan 65, inž. Kotnik 59, Premelj 57, Cvelbar 46, Tatalovič 37.

Opaziti je bilo, da je to že drugo srečanje, saj so si športniki kar stiskali roke ob ponovnem srečanju. Razpoloženje na tekmovalstvu in po tekmovalstvu je bilo prijateljsko — takih tekmovalstev si delovni kolektivi še želijo. Naslednje srečanje bo 9. oktobra v Črnomlju v šahu. Ljubitelje šaha vabimo na to prireditev, ki bo v hotelu Lahinja ob 16. uri. M. K.

MITING SINDIKALNIH ŠPORTNIH DRUŠTEV

Končana je še druga panoga mitinga SSD Novega mesta. Tekmovanje v streljanju se je končalo s krepko zmago v korist Pionirja. Še bolj zanimivo pa je to, da je zmagala ženska ekipa, v kateri sta bila tudi dva moška.

Rezultati strelskega tekmovanja: 1. PIONIR 853 krogov (Kos 161, Knap M. 152, Zaharija 146, Pogelšek 144, Ribič 140, Knap C. 110); 2. ISKRA 771 (Kastelic 146, Gorše 143, Novak 137), 3. ZELENICAR 686 krogov (Kristan 141, Koren 131, Vrbinč 124, 4. NOVOTEKS 576 (Aš 151, Petrič 131, Irt 126). Na pritožbo Novoteksa se je re-

gistrirala rokometna tekma Novoteks : Zelezničar 10:9. Tako je Novoteks zasedel drugo mesto. V skupnem vrstnem redu v dveh panogah je vrstni red naslednji: Pionir 40 t, Novoteks 25 t, Zelezničar 24 t in Iskra 16 t.

Prišlo se je tudi tekmovalje v šahu in sta bili odigrani dve koli. Rezultati I. kola: Pionir : Iskra 3:1, Zelezničar : Novoteks 1:3, Rezultati II. kola: Pionir : Zelezničar 3,5:0,5 in Novoteks : Iskra 1,5:2,5. Dosedanji vrstni red: Pionir 6,5, Novoteks 4,5, Iskra 3,5, Zelezničar 1,5. Tretje in zadnje kolo bodo odigrali v sredo.

Množica golov v domačem obračunu

V medobčinski rokometni tekmi je ekipa Novega mesta visoko premagala Šmilbel: 34:15. Na igrišču na Loku je pred petdesetimi gledalci zelo slabo sodil Vrga iz Črnomlja.

Novo mesto: Marn, Vovk 1, Benčina 5, Možina 4, Firoit 1, Jaklič, Vidmar 7, Setina 5, Smerdu 3, Alič 8.

Šmilbel: Pečenko, Burger I. 7, Burger II. 1, Jakše 3, Kokalj, Bojanc, Krošelj 4.

Na tej tekmi nismo videli ničesar drugega kot serijo golov, toda šele v drugem polčasu. V prvem polčasu je bila igra izredno zaplana in igralci so dajali videz, da jim je vseeno, kakšen bo rezultat. Novomeščani so bili nesporni favoriti, zato so igrali brez

Najboljši avtomobilist — Jože Dekleva

Avto moto društvo Kočevje je za občinski praznik priredilo pod pokroviteljstvom predsednika občinske skupščine Draga Benčine terensko oceneno vožnjo za avtomobiliste in motoriste. Startali so v nedeljo ob devetih, proga pa je bila dolga 45 kilometrov: Kočevje — Ribnica — Zlebič — Breže — Jurjevica — Ribnica — Kočevje.

Tekmovalo je 14 motoristov, eden od teh je med vožnjo odstopil. Motoristi so mimo petih skritih kontrolnih postaj vozili z veliko večjo točnostjo kot avtomobilisti, ki jih je tekmovalo 17, dva pa sta odstopila med vožnjo ali po njej.

Prvih pet tekmovalcev v vsaki skupini je prejelo denarne nagrade, najboljši voznik pa še prehodni pokal.

Med motoristi so bili najboljši Jože Rjavec (60 kazenskih točk), Slavko Kofolj (95), Božo Klepac (105), He Tone in Drago Murn pa si delita četrto in peto mesto (155 kazenskih točk). Od avtomobilistov je bil najboljši Jože Dekleva (45 kazenskih točk), ki je prejel tudi prehodni pokal, drugi je bil Franc Rudl (75), Ivan Lusič (145), Slavko Kos in Boris Leskovec (170) ter Jože Podraž (190 kazenskih točk).

Berite in razširjajte Dolenjski list!

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 9. OKTOBRA: 8.55 Pionirski tednik. 9.25 Slovenski pevci zabavnih melodij. 10.15 Pihalna godba p. v. Rudolfa Urbanca. 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 Radijska kmečka univerza — Inž. Jože Spanring: Setev ocmiln. 14.35 Operne arije pojo Zvonko Mihajl, Rina Brun in Andrej Kosem. 17.05 Polni sprehodi s pevci zabavne glasbe. 18.10 Promenadni koncert. 20.00 Trideset minut v studiju 14. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 10. OKTOBRA: 8.25 Iz koncertov in simfonij. 9.25 Sovjetska zabavna glasba. 10.35 Slovenske narodne in narodno zabavne melodije. 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 Radijska kmečka univerza — Dr. Franc Janežič: Problem konstanje raka pri nas. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.40 Poje učiteljski pevski zbor Emil Adamič p. v., Jožeta Gregorica. 17.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov. 18.45 Novo v znanosti. 20.30 Prenos zaključnega večera festivala jugoslovanskih popevk »Opatija 64«. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 11. OKTOBRA: 8.00 Mladinska radijska igra Leopold Suhadolčan: Čudežna srajca. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in po-

zdravljajo — I. 10.00 Se pomnite, tovariši... a) France Vitex; Vrnili se je le redek; b) Silvo Šinigoj; Stiri leta dolga pot. 11.40 Nedeljska reportaža. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.30 Za našo vas. 13.50 Pred domačo hišo — (nekaj narodnih zabavnih melodij). 15.05 Danes popoldne. 16.00 Humoreska tega tedna K. Michals; Hišni škrt. 20.00 »V nedeljo zvečera« (pisan spored za ljubitelje popevk in zabavne glasbe). 23.05 Nočni komorni koncert del jugoslovanskih skladateljev.

PONEDELJEK, 12. OKTOBRA: 8.55 Za mlade radovedneže. 9.25 Iz narodne zakladnice. 9.45 Pihalna godba The Welsh Guards. 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — Inž. Rado Länzer; Pridelovanje žita na Agrokombinatu Emona. 12.15 »Čez hrib in dol« (spored domačih melodij). 14.05 S poti po Madžarski — spored orkestralne glasbe. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Poslušajmo zborovske skladbe Vasilija Mirka in Zorka Prelovca. 17.05 Iz opernega sveta. 18.45 Družba in čas Stane Kavčič: Predkongresna tema. 20.00 Pojo vam slovenski pevci zabavne glasbe. 22.10 Nočni akordi.

TOREK, 13. OKTOBRA: 8.05 Kvintet Avsenik s Erno Prodnik in Francem Korenom. 10.15 Glasbeni sejem (poster glasbeni spored). 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Radijska kmečka univerza; Inž. Erik Eiselt: Način pitanja prašičev. 12.15 Slovenske narodne in Prekmurja. 17.05 Koncert po željah poslušalcev. 18.15 Predstavljamo vam jugoslovanske ansamble zabavne glasbe: Zagrebški jazz kvartet. 20.20 Radijska igra Zofia Posmysz: Potnica iz kabine 45. 22.10 Plesna glasba.

Kapetan brežiške rokometne ekipe Knežević v silovitem naletu na nasprotnikov gol

11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Radijska kmečka univerza; Inž. Erik Eiselt: Način pitanja prašičev. 12.15 Slovenske narodne in Prekmurja. 17.05 Koncert po željah poslušalcev. 18.15 Predstavljamo vam jugoslovanske ansamble zabavne glasbe: Zagrebški jazz kvartet. 20.20 Radijska igra Zofia Posmysz: Potnica iz kabine 45. 22.10 Plesna glasba.

SREDA, 14. OKTOBRA: 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb. 10.45 Človek in zdravje. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — Inž. Gvido Fajdiga: Zadržna košnja licerna. 12.15 »Na kmečki pečje« — spored narodno zabavne glasbe. 14.35 Kaj in kako pojo mladi pevci pri nas in po svetu. 15.10 Slovenska narodna pesem v zborovskih izvedbi. 18.45 Naš razgovor. 20.00 Koncert zboru RTV Beograd p. v. Borivoja Simića. 22.10 Nočni akordi.

CETRTEK, 15. OKTOBRA: 8.05 Jutrarnja glasbena srečanja s solisti in orkestri vzhodnih dežel. 9.45 Nekaj domačih. 11.00 Pozor, nimaš prednosti! 12.05 Kmetijski nasveti — Inž. Neda Bratuš: Izkusnje o kooperacijski proizvodnji v peruzinarstvu. 12.15 Pred domačo lipo — spored narodno zabavnih melodij. 14.05 Naši solisti v popularnih operah. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Pihalna godba JLA p. v. Pavla Brzilje. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer — Ciril Zlobec; Moja soba. 23.05 Nočni komorni koncert sodobne svetovne glasbe.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 9. oktobra — Abraham Sobota, 10. oktobra — Danijel Nedelja, 11. oktobra — Samo Ponedeljek, 12. oktobra — Mako Torek, 13. oktobra — Edvard Sreda, 14. oktobra — Nedeljko Četrtek, 15. oktobra — Terezija

ZAHVALE

Ob nenadomestljivi izgubi dragoga sina, brata, svaka, strica
TONETA ORAZMA,
kovača iz Lipovca,

se najtopleje zahvaljujemo vsem znancem in prijateljem za izrečeno sožalje in tolažbo, ki so nam jo nudili v teh težkih dneh. Prisrčna hvala tudi vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili k večnemu počitku.
Zalujoči oče Anton, mati Marija, sestra Mima, svak Tone in nečaka Branko in Tatjana.

PREKLIC

Preključujem izjave, izrečene 27. septembra 1964 o Anici Levcevi iz Salkove vasi 92 pri Kočevju in se ji opravičujem.
Franc Pograje,
Salka vas 91

MAHOGLASJE

PRODAM vseljivo družinsko hišo z vrtno, primerno za obrt, v središču Novega mesta, za — 4.300.000 dinarjev. Vzamam tudi ček Pismene porudbe pošljite na upravo lista. — 590-64

PRODAM dvoipolno stanovanje v Kandiji. Naslov v upravi lista. — 597-64

PRODAM avtomobil Opel in odam garažo. Gubčeva 3, Novo mesto.

PRODAM dekorativni kamnin. Dol. Toplice 12.

PRODAM odlični gumni voz 16 col, plačo na vzmeti. More, Prešernov trg 4, Novo mesto.

PRODAM kombinirano sobo. — Ogled vsak dan od 5. do 10. oktobra. Svava, Titova 25-a-II. Ljubljana.

UGODNO prodam kuhinjsko kredenco. Naslov v upravi lista. — 595-64

PRODAM kuhinjsko pohištvo, radio aparat in divan. Perič, Bršlinski blok 46, Novo mesto.

UGODNO prodam skoraj novo spalnico. Ogled od 14 ure dalje. Kettejev drevored 36, Novo mesto.

PRODAM opremo za samsko sobo: omaro, posteljo z vložki, mizo in stoli — orehovina, v zelo dobrem stanju. Cesta komandanta Staneta 1.

LEPO in dobro ohranjeno spalnico prodam zaradi selitve. Sevnica, Florjanska 46.

PRODAM kompletno spalnico. — Kristanova 1, Novo mesto.

PRODAM vzdijiv levi stediščnik. Poizve se pri Antonu Starčiču, Kurijska pot, Bršljin, Novo mesto.

PRODAM kuharšnik na dve plošči, zaprt in trodelno omaro, vse dobro ohranjeno. Ogled v popoldanskem času. Slavko Padaršič, Vrhovčeva 1, Novo mesto.

KUPIM mistlinico s trosili in roto na motorni pogon. Franci Starčič, Hraštno 6, pošta Sentrupart.

IZUBIJEN moški gumijast škorenj vrtni prosim na Elektro Novo mesto.

MIZARSKEGA pomočnika in vajenca sprejemam takoj. Samsko stanovanje priskrbjeno. Avgust Skorc, Guncle 69, Sentvid nad Ljubljano.

FANTA, ki se želi apručiti z mlinarja v valjenem mlinu, poštenega in vestnega, sprejemam takoj ali po dogovoru. Plača dobra. Mlin Kovčič, Novo mesto.

GOSPODINJSKO pomočnico k petčlanski družini sprejemam takoj. Lastna soba. Plača po dogovoru. Inž. Nebojša Novak, Ljubljana, Rožna dolina, Cesta XVII, štev. 11-a.

SLUŽBO v Italiji dobim: kvalificirana kuharica in natakarica z znanjem tujih jezikov. Ponudbe pošliti na: Hotel Bied, Via S. Croce in Gerusalemme 40, Roma.

PRODAM rabljeno spalnico. Mati. Paderšičeva 18, Novo mesto.

ZDRAVILISCE ROGAŠKA SLATINA — Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolenega želodca ali jeter in žolča, ali ostalih prebavil! Uporabljajte vendar rogaško »DONAT« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava.

V Nove mesto ga dobite pri irgovskem podjetju »Hmeljnica«, telefon 21-129 in »Standard«, telefon 21-150.

PRODAM dekorativni kamnin. Dol. Toplice 12.

PRODAM odlični gumni voz 16 col, plačo na vzmeti. More, Prešernov trg 4, Novo mesto.

PRODAM kombinirano sobo. — Ogled vsak dan od 5. do 10. oktobra. Svava, Titova 25-a-II. Ljubljana.

UGODNO prodam kuhinjsko kredenco. Naslov v upravi lista. — 595-64

PRODAM kuhinjsko pohištvo, radio aparat in divan. Perič, Bršlinski blok 46, Novo mesto.

UGODNO prodam skoraj novo spalnico. Ogled od 14 ure dalje. Kettejev drevored 36, Novo mesto.

PRODAM opremo za samsko sobo: omaro, posteljo z vložki, mizo in stoli — orehovina, v zelo dobrem stanju. Cesta komandanta Staneta 1.

LEPO in dobro ohranjeno spalnico prodam zaradi selitve. Sevnica, Florjanska 46.

PRODAM kompletno spalnico. — Kristanova 1, Novo mesto.

PRODAM vseljivo družinsko hišo z vrtno, primerno za obrt, v središču Novega mesta, za — 4.300.000 dinarjev. Vzamam tudi ček Pismene porudbe pošljite na upravo lista. — 590-64

PRODAM dvoipolno stanovanje v Kandiji. Naslov v upravi lista. — 597-64

PRODAM avtomobil Opel in odam garažo. Gubčeva 3, Novo mesto.

PRODAM dekorativni kamnin. Dol. Toplice 12.

PRODAM odlični gumni voz 16 col, plačo na vzmeti. More, Prešernov trg 4, Novo mesto.

PRODAM kombinirano sobo. — Ogled vsak dan od 5. do 10. oktobra. Svava, Titova 25-a-II. Ljubljana.

UGODNO prodam kuhinjsko kredenco. Naslov v upravi lista. — 595-64

PRODAM kuhinjsko pohištvo, radio aparat in divan. Perič, Bršlinski blok 46, Novo mesto.

UGODNO prodam skoraj novo spalnico. Ogled od 14 ure dalje. Kettejev drevored 36, Novo mesto.

PRODAM opremo za samsko sobo: omaro, posteljo z vložki, mizo in stoli — orehovina, v zelo dobrem stanju. Cesta komandanta Staneta 1.

LEPO in dobro ohranjeno spalnico prodam zaradi selitve. Sevnica, Florjanska 46.

PRODAM kompletno spalnico. — Kristanova 1, Novo mesto.

PRODAM vseljivo družinsko hišo z vrtno, primerno za obrt, v središču Novega mesta, za — 4.300.000 dinarjev. Vzamam tudi ček Pismene porudbe pošljite na upravo lista. — 590-64

PRODAM dvoipolno stanovanje v Kandiji. Naslov v upravi lista. — 597-64

PRODAM avtomobil Opel in odam garažo. Gubčeva 3, Novo mesto.

PRODAM dekorativni kamnin. Dol. Toplice 12.

PRODAM odlični gumni voz 16 col, plačo na vzmeti. More, Prešernov trg 4, Novo mesto.

PRODAM kombinirano sobo. — Ogled vsak dan od 5. do 10. oktobra. Svava, Titova 25-a-II. Ljubljana.

UGODNO prodam kuhinjsko kredenco. Naslov v upravi lista. — 595-64

PRODAM kuhinjsko pohištvo, radio aparat in divan. Perič, Bršlinski blok 46, Novo mesto.

UGODNO prodam skoraj novo spalnico. Ogled od 14 ure dalje. Kettejev drevored 36, Novo mesto.

PRODAM opremo za samsko sobo: omaro, posteljo z vložki, mizo in stoli — orehovina, v zelo dobrem stanju. Cesta komandanta Staneta 1.

LEPO in dobro ohranjeno spalnico prodam zaradi selitve. Sevnica, Florjanska 46.

PRODAM kompletno spalnico. — Kristanova 1, Novo mesto.

PRODAM vseljivo družinsko hišo z vrtno, primerno za obrt, v središču Novega mesta, za — 4.300.000 dinarjev. Vzamam tudi ček Pismene porudbe pošljite na upravo lista. — 590-64

PRODAM dvoipolno stanovanje v Kandiji. Naslov v upravi lista. — 597-64

PRODAM avtomobil Opel in odam garažo. Gubčeva 3, Novo mesto.

PRODAM dekorativni kamnin. Dol. Toplice 12.

PRODAM odlični gumni voz 16 col, plačo na vzmeti. More, Prešernov trg 4, Novo mesto.

PRODAM kombinirano sobo. — Ogled vsak dan od 5. do 10. oktobra. Svava, Titova 25-a-II. Ljubljana.

UGODNO prodam kuhinjsko kredenco. Naslov v upravi lista. — 595-64

PRODAM kuhinjsko pohištvo, radio aparat in divan. Perič, Bršlinski blok 46, Novo mesto.

UGODNO prodam skoraj novo spalnico. Ogled od 14 ure dalje. Kettejev drevored 36, Novo mesto.

PRODAM opremo za samsko sobo: omaro, posteljo z vložki, mizo in stoli — orehovina, v zelo dobrem stanju. Cesta komandanta Staneta 1.

Sodražica: 10. in 11. 10. jugoslovanski film »Možje«.

Stara cerkev: 10. in 11. 10. nemški film »Kralj čardašas«.

Straža: 10. in 11. 10. ruski film »Vrstnice«.

Trebnje: 10. in 11. 10. ameriški film »Tonkas«.

Kočevje: 7. in 8. 10. jugoslovanski film »On, ona in sfs«, 9. do 11. 10. ameriški film »Razbitina ladje Merik«, 12. in 13. 10. francoski film »Rendezvous«, 14. in 15. 10. ameriški film »Nordije v operi«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATICNI URAD NOVO MESTO
V času od 28. 9. do 5. 10. je bilo rojenih 14 dečkov in 13 deklic: Poročili so se: Anton Barbuč, delavec iz Kropce 28, in Terezija Piskule, delavka iz Zbur 12; Ciril Kovač, zidar iz Trišča 20, in Danijela Šuklje, delavka iz Gor. Lokve 8; Dimitrije Fikič, miličnik iz Semeča 22, in Martina Strumbelj, učiteljica iz Semeča 29. Umrla sta: Janez Hrovat, učitelj iz Stranske vasi 8, 63 let in Janez Plantan, upokojenec iz Dol. Težke vode 24, 74 let.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Katica Suljak iz Mrzljakov — Katic, Stanislava Malevič iz Vidošič — Antona, Olga Kepa iz Velike Loke — Francija, Ana Pustotnik iz Stana — Anico, Rozalija Ovniček iz Brezovice — Zdenko, Olga Tratar iz Trstenika — Majdo, Ana Majerle iz Tuševca — Dolca — Roberta, Tončka Hraščar iz Zagrada — Janeza, Martina Jarc iz Podturna — Suzano, Marija Fabjan iz Prevol — Francija, Marija Hrovatič iz Koroske vasi — Branka, Boža Tratinik iz Irče vasi — Polonca, Katarina Kuhelj iz Smarja — Tejo, Katica Klemenčič iz Gornjega Suhorja — Tončko, Jožefa Stiplovec iz Zavrtače — Darinko, Ana Jerman iz Ostronjka — Albina, Ana Vidmar iz Vrtače — Anico, Alojzija Vodopivec iz Kočevja — Antona, Jožefa Kovačič iz Kostanjevca — Janeza, Ana Strumbelj iz Zanje vasi — Nevenko, Ivanka Kovač iz Bršljina — Gorazda, Stanislava Hrovat iz Osrečja — deklico, Vida Grubar iz Sentjerneja — dečka, Pavla Krmelj iz Gaberc — deklico, Marija Zefran iz Gotne vasi — dečka, Amalija Rozman iz Vinomera — deklico, Ana Fabjan iz Soteske — deklico, Ivana Stular iz Radatovič — 2 deklici, Terezija Matoh iz Vrhpčci — deklico, Ana Butala iz Tribuč — dečka, Marija Sinko iz Roj — deklico, Franciška Nahtigal iz Gornjega Polja — deklico.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Katica Suljak iz Mrzljakov — Katic, Stanislava Malevič iz Vidošič — Antona, Olga Kepa iz Velike Loke — Francija, Ana Pustotnik iz Stana — Anico, Rozalija Ovniček iz Brezovice — Zdenko, Olga Tratar iz Trstenika — Majdo, Ana Majerle iz Tuševca — Dolca — Roberta, Tončka Hraščar iz Zagrada — Janeza, Martina Jarc iz Podturna — Suzano, Marija Fabjan iz Prevol — Francija, Marija Hrovatič iz Koroske vasi — Branka, Boža Tratinik iz Irče vasi — Polonca, Katarina Kuhelj iz Smarja — Tejo, Katica Klemenčič iz Gornjega Suhorja — Tončko, Jožefa Stiplovec iz Zavrtače — Darinko, Ana Jerman iz Ostronjka — Albina, Ana Vidmar iz Vrtače — Anico, Alojzija Vodopivec iz Kočevja — Antona, Jožefa Kovačič iz Kostanjevca — Janeza, Ana Strumbelj iz Zanje vasi — Nevenko, Ivanka Kovač iz Bršljina — Gorazda, Stanislava Hrovat iz Osrečja — deklico, Vida Grubar iz Sentjerneja — dečka, Pavla Krmelj iz Gaberc — deklico, Marija Zefran iz Gotne vasi — dečka, Amalija Rozman iz Vinomera — deklico, Ana Fabjan iz Soteske — deklico, Ivana Stular iz Radatovič — 2 deklici, Terezija Matoh iz Vrhpčci — deklico, Ana Butala iz Tribuč — dečka, Marija Sinko iz Roj — deklico, Franciška Nahtigal iz Gornjega Polja — deklico.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Katica Suljak iz Mrzljakov — Katic, Stanislava Malevič iz Vidošič — Antona, Olga Kepa iz Velike Loke — Francija, Ana Pustotnik iz Stana — Anico, Rozalija Ovniček iz Brezovice — Zdenko, Olga Tratar iz Trstenika — Majdo, Ana Majerle iz Tuševca — Dolca — Roberta, Tončka Hraščar iz Zagrada — Janeza, Martina Jarc iz Podturna — Suzano, Marija Fabjan iz Prevol — Francija, Marija Hrovatič iz Koroske vasi — Branka, Boža Tratinik iz Irče vasi — Polonca, Katarina Kuhelj iz Smarja — Tejo, Katica Klemenčič iz Gornjega Suhorja — Tončko, Jožefa Stiplovec iz Zavrtače — Darinko, Ana Jerman iz Ostronjka — Albina, Ana Vidmar iz Vrtače — Anico, Alojzija Vodopivec iz Kočevja — Antona, Jožefa Kovačič iz Kostanjevca — Janeza, Ana Strumbelj iz Zanje vasi — Nevenko, Ivanka Kovač iz Bršljina — Gorazda, Stanislava Hrovat iz Osrečja — deklico, Vida Grubar iz Sentjerneja — dečka, Pavla Krmelj iz Gaberc — deklico, Marija Zefran iz Gotne vasi — dečka, Amalija Rozman iz Vinomera — deklico, Ana Fabjan iz Soteske — deklico, Ivana Stular iz Radatovič — 2 deklici, Terezija Matoh iz Vrhpčci — deklico, Ana Butala iz Tribuč — dečka, Marija Sinko iz Roj — deklico, Franciška Nahtigal iz Gornjega Polja — deklico.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Katica Suljak iz Mrzljakov — Katic, Stanislava Malevič iz Vidošič — Antona, Olga Kepa iz Velike Loke — Francija, Ana Pustotnik iz Stana — Anico, Rozalija Ovniček iz Brezovice — Zdenko, Olga Tratar iz Trstenika — Majdo, Ana Majerle iz Tuševca — Dolca — Roberta, Tončka Hraščar iz Zagrada — Janeza, Martina Jarc iz Podturna — Suzano, Marija Fabjan iz Prevol — Francija, Marija Hrovatič iz Koroske vasi — Branka, Boža Tratinik iz Irče vasi — Polonca, Katarina Kuhelj iz Smarja — Tejo, Katica Klemenčič iz Gornjega Suhorja — Tončko, Jožefa Stiplovec iz Zavrtače — Darinko, Ana Jerman iz Ostronjka — Albina, Ana Vidmar iz Vrtače — Anico, Alojzija Vodopivec iz Kočevja — Antona, Jožefa Kovačič iz Kostanjevca — Janeza, Ana Strumbelj iz Zanje vasi — Nevenko, Ivanka Kovač iz Bršljina — Gorazda, Stanislava Hrovat iz Osrečja — deklico, Vida Grubar iz Sentjerneja — dečka, Pavla Krmelj iz Gaberc — deklico, Marija Zefran iz Gotne vasi — dečka, Amalija Rozman iz Vinomera — deklico, Ana Fabjan iz Soteske — deklico, Ivana Stular iz Radatovič — 2 deklici, Terezija Matoh iz Vrhpčci — deklico, Ana Butala iz Tribuč — dečka, Marija Sinko iz Roj — deklico, Franciška Nahtigal iz Gornjega Polja — deklico.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Katica Suljak iz Mrzljakov — Katic, Stanislava Malevič iz Vidošič — Antona, Olga Kepa iz Velike Loke — Francija, Ana Pustotnik iz Stana — Anico, Rozalija Ovniček iz Brezovice — Zdenko, Olga Tratar iz Trstenika — Majdo, Ana Majerle iz Tuševca — Dolca — Roberta, Tončka Hraščar iz Zagrada — Janeza, Martina Jarc iz Podturna — Suzano, Marija Fabjan iz Prevol — Francija, Marija Hrovatič iz Koroske vasi — Branka, Boža Tratinik iz Irče vasi — Polonca, Katarina Kuhelj iz Smarja — Tejo, Katica Klemenčič iz Gornjega Suhorja — Tončko, Jožefa Stiplovec iz Zavrtače — Darinko, Ana Jerman iz Ostronjka — Albina, Ana Vidmar iz Vrtače — Anico, Alojzija Vodopivec iz Kočevja — Antona, Jožefa Kovačič iz Kostanjevca — Janeza, Ana Strumbelj iz Zanje vasi — Nevenko, Ivanka Kovač iz Bršljina — Gorazda, Stanislava Hrovat iz Osrečja — deklico, Vida Grubar iz Sentjerneja — dečka, Pavla Krmelj iz Gaberc — deklico, Marija Zefran iz Gotne vasi — dečka, Amalija Rozman iz Vinomera — deklico, Ana Fabjan iz Soteske — deklico, Ivana Stular iz Radatovič — 2 deklici, Terezija Matoh iz Vrhpčci — deklico, Ana Butala iz Tribuč — dečka, Marija Sinko iz Roj — deklico, Franciška Nahtigal iz Gornjega Polja — deklico.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Katica Suljak iz Mrzljakov — Katic, Stanislava Malevič iz Vidošič — Antona, Olga Kepa iz Velike Loke — Francija, Ana Pustotnik iz Stana — Anico, Rozalija Ovniček iz Brezovice — Zdenko, Olga Tratar iz Trstenika — Majdo, Ana Majerle iz Tuševca — Dolca — Roberta, Tončka Hraščar iz Zagrada — Janeza, Martina Jarc iz Podturna — Suzano, Marija Fabjan iz Prevol — Francija, Marija Hrovatič iz Koroske vasi — Branka, Boža Tratinik iz Irče vasi — Polonca, Katarina Kuhelj iz Smarja — Tejo, Katica Klemenčič iz Gornjega Suhorja — Tončko, Jožefa Stiplovec iz Zavrtače — Darinko, Ana Jerman iz Ostronjka — Albina, Ana Vidmar iz Vrtače — Anico, Alojzija Vodopivec iz Kočevja — Antona, Jožefa Kovačič iz Kostanjevca — Janeza, Ana Strumbelj iz Zanje vasi — Nevenko, Ivanka Kovač iz Bršljina — Gorazda, Stanislava Hrovat iz Osrečja — deklico, Vida Grubar iz Sentjerneja — dečka, Pavla Krmelj iz Gaberc — deklico, Marija Zefran iz Gotne vasi — dečka, Amalija Rozman iz Vinomera — deklico, Ana Fabjan iz Soteske — deklico, Ivana Stular iz Radatovič — 2 deklici, Terezija Matoh iz Vrhpčci — deklico, Ana Butala iz Tribuč — dečka, Marija Sinko iz Roj — deklico, Franciška Nahtigal iz Gornjega Polja — deklico.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Katica Suljak iz Mrzljakov — Katic, Stanislava Malevič iz Vidošič — Antona, Olga Kepa iz Velike Loke — Francija, Ana Pustotnik iz Stana — Anico, Rozalija Ovniček iz Brezovice — Zdenko, Olga Tratar iz Trstenika — Majdo, Ana Majerle iz Tuševca — Dolca — Roberta, Tončka Hraščar iz Zagrada — Janeza, Martina Jarc iz Podturna — Suzano, Marija Fabjan iz Prevol — Francija, Marija Hrovatič iz Koroske vasi — Branka, Boža Tratinik iz Irče vasi — Polonca, Katarina Kuhelj iz Smarja — Tejo, Katica Klemenčič iz Gornjega Suhorja — Tončko, Jožefa Stiplovec iz Zavrtače — Darinko, Ana Jerman iz Ostronjka — Albina, Ana Vidmar iz Vrtače — Anico, Alojzija Vodopivec iz Kočevja — Antona, Jožefa Kovačič iz Kostanjevca — Janeza, Ana Strumbelj iz Zanje vasi — Nevenko, Ivanka Kovač iz Bršljina — Gorazda, Stanislava Hrovat iz Osrečja — deklico, Vida Grubar iz Sentjerneja — dečka, Pavla Krmelj iz Gaberc — deklico, Marija Zefran iz Gotne vasi — dečka, Amalija Rozman iz Vinomera — deklico, Ana Fabjan iz Soteske — deklico, Ivana Stular iz Radatovič — 2 deklici, Terezija Matoh iz Vrhpčci — deklico, Ana Butala iz Tribuč — dečka, Marija Sinko iz Roj — deklico, Franciška Nahtigal iz Gornjega Polja — deklico.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Katica Suljak iz Mrzljakov — Katic, Stanislava Malevič iz Vidošič — Antona, Olga Kepa iz Velike Loke — Francija, Ana Pustotnik iz Stana — Anico, Rozalija Ovniček iz Brezovice — Zdenko, Olga Tratar iz Trstenika — Majdo, Ana Majerle iz Tuševca — Dolca — Roberta, Tončka Hraščar iz Zagrada — Janeza, Martina Jarc iz Podturna — Suzano, Marija Fabjan iz Prevol — Francija, Marija Hrovatič iz Koroske vasi — Branka, Boža Tratinik iz Irče vasi — Polonca, Katarina Kuhelj iz Smarja — Tejo, Katica Klemenčič iz Gornjega Suhorja — Tončko, Jožefa Stiplovec iz Zavrtače — Darinko, Ana Jerman iz Ostronjka — Albina, Ana Vidmar iz Vrtače — Anico, Alojzija Vodopivec iz Kočevja — Antona, Jožefa Kovačič iz Kostanjevca — Janeza, Ana Strumbelj iz Zanje vasi — Nevenko, Ivanka Kovač iz Bršljina — Gorazda, Stanislava Hrovat iz Osrečja — deklico, Vida Grubar iz Sentjerneja — dečka, Pavla Krmelj iz Gaberc — deklico, Marija Zefran iz Gotne vasi — dečka, Amalija Rozman iz Vinomera — deklico, Ana Fabjan iz Soteske — deklico, Ivana Stular iz Radatovič — 2 deklici, Terezija Matoh iz Vrhpčci — deklico, Ana Butala iz Tribuč — dečka, Marija Sinko iz Roj — deklico, Franciška Nahtigal iz Gornjega Polja — deklico.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Katica Suljak iz Mrzljakov — Katic, Stanislava Malevič iz Vidošič — Antona, Olga Kepa iz Velike Loke — Francija, Ana Pustotnik iz Stana — Anico, Rozalija Ovniček iz Brezovice — Zdenko, Olga Tratar iz Trstenika — Majdo, Ana Majerle iz Tuševca — Dolca — Roberta, Tončka Hraščar iz Zagrada — Janeza, Martina Jarc iz Podturna — Suzano, Marija Fabjan iz Prevol — Francija, Marija Hrovatič iz Koroske vasi — Branka, Boža Tratinik iz Irče vasi — Polonca, Katarina Kuhelj iz Smarja — Tejo, Katica Klemenčič iz Gornjega Suhorja — Tončko, Jožefa Stiplovec iz Zavrtače — Darinko, Ana Jerman iz Ostronjka — Albina, Ana Vidmar iz Vrtače — Anico, Alojzija Vodopivec iz Kočevja — Antona, Jožefa Kovačič iz Kostanjevca — Janeza, Ana Strumbelj iz Zanje vasi — Nevenko, Ivanka Kovač iz Bršljina — Gorazda, Stanislava Hrovat iz Osrečja — deklico, Vida Grubar iz Sentjerneja — dečka, Pavla Krmelj iz Gaberc — deklico, Marija Zefran iz Gotne vasi — dečka, Amalija Rozman iz Vinomera — deklico, Ana Fabjan iz Soteske — deklico, Ivana Stular iz Radatovič — 2 deklici, Terezija Matoh iz Vrhpčci — deklico, Ana Butala iz Tribuč — dečka, Marija Sinko iz Roj — deklico, Franciška Nahtigal iz Gornjega Polja — deklico.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Katica Suljak iz Mrzljakov — Katic, Stanislava Malevič iz Vidošič — Antona, Olga Kepa iz Velike Loke — Francija, Ana Pustotnik iz Stana — Anico, Rozalija Ovniček iz Brezovice — Zdenko, Olga Tratar iz Trstenika — Majdo, Ana Majerle iz Tuševca — Dolca — Roberta, Tončka Hraščar iz Zagrada — Janeza, Martina Jarc iz Podturna — Suzano, Marija Fabjan iz Prevol — Francija, Marija Hrovatič iz Koroske vasi — Branka, Boža Tratinik iz Irče vasi — Polonca, Katarina Kuhelj iz Smarja — Tejo, Katica Klemenčič iz Gornjega Suhorja — Tončko, Jožefa Stiplovec iz Zavrtače — Darinko, Ana Jerman iz Ostronjka — Albina, Ana Vidmar iz Vrtače — Anico, Alojzija Vodopivec iz Kočevja — Antona, Jožefa Kovačič iz Kostanjevca — Janeza, Ana Strumbelj iz Zanje vasi — Nevenko, Ivanka Kovač iz Bršljina — Gorazda, Stanislava Hrovat iz Osrečja — deklico, Vida Grubar iz Sentjerneja — dečka, Pavla Krmelj iz Gaberc — deklico, Marija Zefran iz Gotne vasi — dečka, Amalija Rozman iz Vinomera — deklico, Ana Fabjan iz Soteske — deklico, Ivana Stular iz Radatovič — 2 deklici, Terezija Matoh iz Vrhpčci — deklico, Ana Butala iz Tribuč — dečka, Marija Sinko iz Roj — deklico, Franciška Nahtigal iz Gornjega Polja — deklico.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Katica Suljak iz Mrzljakov — Katic, Stanislava Malevič iz Vidošič — Antona, Olga Kepa iz Velike Loke — Francija, Ana Pustotnik iz Stana — Anico, Rozalija Ovniček iz Brezovice — Zdenko, Olga Tratar iz Trstenika — Majdo, Ana Majerle iz Tuševca — Dolca — Roberta, Tončka Hraščar iz Zagrada — Janeza, Martina Jarc iz Podturna — Suzano, Marija Fabjan iz Prevol — Francija, Marija Hrovatič iz Koroske vasi — Branka, Boža Tratinik iz Irče vasi — Polonca, Katarina Kuhelj iz Smarja — Tejo, Katica Klemenčič iz Gornjega Suhorja — Tončko, Jožefa Stiplovec iz Zavrtače — Darinko, Ana Jerman iz Ostronjka — Albina, Ana Vidmar iz Vrtače — Anico, Alojzija Vodopivec iz Kočevja — Antona, Jožefa Kovačič iz Kostanjevca — Janeza, Ana Strumbelj iz Zanje vasi — Nevenko, Ivanka Kovač iz Bršljina — Gorazda, Stanislava Hrovat iz Osrečja — deklico, Vida Grubar iz Sentjerneja — dečka, Pavla Krmelj iz Gaberc — deklico, Marija Zefran iz Gotne vasi — dečka, Amalija Rozman iz Vinomera — deklico, Ana Fabjan iz Soteske — deklico, Ivana Stular iz Radatovič — 2 deklici, Terezija Matoh iz Vrhpčci — deklico, Ana Butala iz Tribuč — dečka, Marija Sinko iz Roj — deklico, Franciška Nahtigal iz Gornjega Polja — deklico.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Katica Suljak iz Mrzljakov — Katic, Stanislava Malevič iz Vidošič — Antona, Olga Kepa iz Velike Loke — Francija, Ana Pustotnik iz Stana — Anico, Rozalija Ovniček iz Brezovice — Zdenko, Olga Tratar iz Trstenika — Majdo, Ana Majerle iz Tuševca — Dolca — Roberta, Tončka Hraščar iz Zagrada — Janeza, Martina Jarc iz Podturna — Suzano, Marija Fabjan iz Prevol — Francija, Marija Hrovatič iz Koroske vasi — Branka, Boža Tratinik iz Irče vasi — Polonca, Katarina Kuhelj iz Smarja — Tejo, Katica Klemenčič iz Gornjega Suhorja — Tončko, Jožefa Stiplovec iz Zavrtače — Darinko, Ana Jerman iz Ostronjka — Albina, Ana Vidmar iz Vrtače — Anico, Alojzija Vodopivec iz Kočevja — Antona, Jožefa Kovačič iz Kostanjevca — Janeza, Ana Strumbelj iz Zanje vasi — Nevenko, Ivanka Kovač iz Bršljina — Gorazda, Stanislava Hrovat iz Osrečja — deklico, Vida Grubar iz Sentjerneja — dečka, Pavla Krmelj iz Gaberc — deklico, Marija Zefran iz Gotne vasi — dečka, Amalija Rozman iz Vinomera — deklico, Ana Fabjan iz Soteske — deklico, Ivana Stular iz Radatovič — 2 deklici, Terezija Matoh iz Vrhpčci — deklico, Ana Butala iz Tribuč — dečka, Marija Sinko iz Roj — deklico, Franciška Nahtigal iz Gornjega Polja — deklico.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Katica Suljak iz Mrzljakov — Katic, Stanislava Malevič iz Vidošič — Antona, Olga Kepa iz Velike Loke — Francija, Ana Pustotnik iz Stana — Anico, Rozalija Ovniček iz Brezovice — Zdenko, Olga Tratar iz Trstenika — Majdo, Ana Majerle iz Tuševca — Dolca — Roberta, Tončka Hraščar iz Zagrada — Janeza, Martina Jarc iz Podturna — Suzano, Marija Fabjan iz Prevol — Francija, Marija Hrovatič iz Koroske vasi — Branka, Boža Tratinik iz Irče vasi — Polonca, Katarina Kuhelj iz Smarja — Tejo, Katica Klemenčič iz Gornjega Suhorja — Tončko, Jožefa Stiplovec iz Zavrtače — Darinko, Ana Jerman iz Ostronjka — Albina, Ana Vidmar iz Vrtače — Anico, Alojzija Vodopivec iz Kočevja — Antona, Jožefa Kovačič iz Kostanjevca — Janeza, Ana Strumbelj iz Zanje vasi — Nevenko, Ivanka Kovač iz Bršljina — Gorazda, Stanislava Hrovat iz Osrečja — deklico, Vida Grubar iz Sentjerneja — dečka, Pavla Krmelj iz Gaberc — deklico, Marija Zefran iz Gotne vasi — dečka, Amalija Rozman iz Vinomera — deklico, Ana Fabjan iz Soteske — deklico, Ivana Stular iz Radatovič — 2 deklici, Terezija Matoh iz Vrhpčci — deklico, Ana Butala iz Tribuč — dečka, Marija Sinko iz Roj — deklico, Franciška Nahtigal iz Gornjega Polja — deklico.

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Katica Suljak iz Mrzljakov — Katic, Stanislava Malevič iz Vidošič — Antona, Olga Kepa iz Velike Loke — Francija, Ana Pustotnik iz Stana — Anico, Rozalija Ovniček iz Brezovice — Zdenko, Olga Tratar iz Trstenika — Majdo, Ana Majerle iz Tuševca — Dolca — Roberta, Tončka Hraščar iz Zagrada — Janeza, Martina Jarc iz Podturna — Suzano, Marija Fabjan iz Prevol — Francija, Marija Hrovatič iz Koroske vasi — Branka, Boža Tratinik iz Irče vasi — Polonca, Katarina Kuhelj iz Smarja — Tejo, Katica Klemenčič iz Gornjega Suhorja — Tončko, Jožefa Stiplovec iz Zavrtače — Darinko, Ana Jerman iz Ostronjka — Albina, Ana Vidmar iz Vr